

Tym razem doniosą na atom

Mimo że pozornie w Polsce nie ma partii, która opowiedziałaby się przeciwko budowie elektrowni atomowej, to jednak po wybraniu ofert Amerykanów i Koreańczyków podnoszą się głosy kwestionujące przejrzystość przetargów. W forpoczcie wątpliwości znaleźli się Leszek Miller i politycy Polski 2050. – Opozycja się kompromituje. To syndrom niewolnika, który zawsze musi mieć jakiegoś pana – mówi nam Marek Suski, przewodniczący sejmowej komisji do spraw energii, klimatu i aktywów państwowych. **s.5**

codziennie

Gazeta Polska

ZBRODNIA KOMUNISTYCZNA NIE PRZESZKADZA. BEZKARNY IWULSKI ZNOWU WYDAJE WYROKI

Prokuratorzy IPN chcą mu postawić zarzuty zbrodni komunistycznej, ale ciągle korzysta z ochrony immunitetu. Niby został zawieszony, a i tak orzeka w Sądzie Najwyższym, bo wsparli go koledzy w togach. Sędzia Józef Iwulski, oficer wojskowej bezpieki, który w stanie wojennym skazywał opozycjonistów, ciągle pozostaje bezkarny.

POLSKA

Rosja znów wysyła imigrantów na polską granicę

Do Polski przez Białoruś próbują nielegalnie dostać się m.in. osoby z Bliskiego Wschodu z rosyjskimi wizami studenckimi. Zaobserwowano też natężenie lotów m.in. z Turcji do Kaliningradu, co może oznaczać przygotowania do szturm migracyjny. Dlatego na granicy z Rosją rozpoczęła się budowa zapory. **s.4**

POLSKA

Kodziarzom wolno bić dziennikarzy

Sędzia Maciej Szulc uniewinnił działaczy Komitetu Obrony Demokracji, którzy zaatakowali dziennikarzy „Magazynu śledczego Anity Gargas”. W kuriozalnym uzasadnieniu Szulc stwierdził, że „prawo prasowe nie daje dziennikarzom przywileju nietykalności”. **s.5**

GOSPODARKA

Berlin w szponach Pekinu

Niemiecki biznes apeluje do kanclerza Scholza o zmniejszenie uzależnienia kraju od Chin. Według przedsiębiorców nasz zachodni sąsiad powinien bardziej otworzyć się na handel z innymi krajami. Wiele niemieckich firm jest tak ściśle powiązanych z Chinami, że nie sposób zerwać nagle tych zależności. **s.9**

PUBLICYSTYKA

Na drodze do przemocy

Zaledwie kilka dni po 12. rocznicy mordu na Marku Rosiażu doszło do serii napaści na inne biura poselskie PiS. Tym razem nikt nie zginął, ale czy odpowiedzialne za ten stan rzeczy kluczowe figury polskiej polityki i mediów wiedzą, że hodowla nowych Cybów musi doprowadzić do kolejnej tragedii? **s.14**

Jawaharlal Nehru

(1889–1964) indyjski polityk, pierwszy premier Indii – urząd piastował w latach 1947–1964

\\ Życie przypomina grę w karty – rozdanie zależy wprawdzie od losu, ale sposób, w jaki prowadzisz rozgrywkę, to już sprawa twojej wolnej woli. \\

2

CZWARTEK 3 LISTOPADA 2022

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Wikipedia/d

POGODA

Czwartek 03.11 Pogodnie. Lekkie zachmurzenie

WSCHÓD słońca 06:32 ZACHÓD słońca 16:05

Imieniny obchodzą: Bogumił, Cezary, Chwalisław, German, Hubert, Huberta, Marcin, Sylwia

Gdańsk 12°C 6°C	Lublin 12°C 5°C
Katowice 15°C 11°C	Kraków 15°C 10°C
Łódź 13°C 8°C	Poznań 13°C 9°C
Warszawa 12°C 7°C	Wrocław 14°C 11°C

Piątek 04.11 Po południu opady deszczu postępujące od południowego-zachodu

WSCHÓD słońca 06:34 ZACHÓD słońca 16:03

Imieniny obchodzą: Agrykola, Dżesika, Emeryk, Emeryka, Joannicusz, Karol, Karol Boromeusz, Modesta, Mojżesz, Mszczujow, Mściwoj, Olgierd, Perpetua, Witalis

Gdańsk 12°C 8°C	Lublin 11°C 8°C
Katowice 14°C 11°C	Kraków 15°C 11°C
Łódź 14°C 10°C	Poznań 12°C 11°C
Warszawa 13°C 10°C	Wrocław 15°C 10°C

PIOTR NISZTOR

Bezpieczna energia i siła państwa

Doprowadzenie do powstania multienerygetycznego koncernu to wielki sukces Daniela Obajtki, prezesa PKN Orlen, który mimo wielu ataków zrealizował ten – wydawałoby się – niemożliwy plan. Dzięki niemu bezpieczeństwo energetyczne RP zostanie poważnie wzmocnione. Płocki koncern z Energa, Lotosem i PGNiG stał się obecnie największym tego typu przedsiębiorstwem w Europie Środkowo-Wschodniej, z przychodami przekraczającymi 400 mld zł. Jednak – co najważniejsze – udało się uniezależnić go od rosyjskich dostaw zarówno ropy, jak i gazu. Było to możliwe dzięki strategicznemu sojuszowi z Arabią Saudyjską oraz Norwegią i oczywiście dzięki budowie gazociągu Baltic Pipe. Te działania w kontekście wojny na Ukrainie wywołanej przez Rosję są na wagę złota. Zapewniają bowiem stabilność produkcji i dostaw zarówno gazu, jak i innych paliw.

Rafał Zawistowski

LESZEK GALAROWICZ

Co nam odbiera Halloween?

Od kilku lat obserwujemy w naszym kraju w okresie Wszystkich Świętych coraz większą modę na zastępowanie go kopiowanym z krajów anglosaskich Halloween, które ma pogańskie źródła. W tradycji celtyckiej wierzone, że złe duchy wędrowały po wsiach, dokuczając ludziom, a z kolei ofiary składane za dusze potępione miały pomagać w ich uwolnieniu. Bez wątpienia moda na Halloween będzie w Polsce coraz silniejsza, w miarę starzenia się społeczeństwa, osłabiania religijności Polaków, pogłębiania kryzysu Kościoła etc. Dziś ten zwyczaj nawet przez rodziny katolickie bywa bagatelizowany, traktowany jako nieszkodliwa zabawa. Tymczasem Kościół wyraźnie podkreśla, że obchodzenie Halloween stoi w sprzeczności z wiarą katolicką. Nie chodzi tylko o niebezpieczne igranie z rzeczywistością strachu, zła, demonów, lecz także fakt, że komercyjno-zabawowy charakter święta może nam wkrótce odebrać jego wymiar refleksyjny, związany z zadumą nad przemijaniem. Wbrew temu, co serwuje nam popkultura, życie to nie tylko zabawa i przyjemność.

Marcin Wolski

Nowy hegemon

Zmiana nad Renem woli i chęci.
Już sojusz z Moskwą Niemiec nie kręci.
Koniec z miłością, koniec z Putinem,
nie będzie więcej zabaw
z Nord Streamem...
Ale niewiele dała ta zmiana,
bo wolny Niemiec znów szuka pana,
I nie jest ważne, że pan daleki,
po hołdach Moskwie pora na Pekin.
Pod złotym smokiem,
czerwonym słońkiem
czas pałeczkami szamać golonkę!

Ryszard Czarnecki

Rosja umacnia się w Afryce

Podczas kilku pobytów w Afryce (Kenia, RPA, Madagaskar, Etiopia, Mozambik i Lesotho) w ostatnim czasie mogłem dostrzec pewien paradoks: słabnąca w Europie i Azji Rosja umacnia się na Czarnym Lądzie. Na przykład przed pandemią obroty handlowe Polski z Republiką Południowej Afryki, państwem o najbardziej rozwiniętej gospodarce na kontynencie, wyniosły 1,3 mld dol. i były niemal o połowę większe od obrotów RPA i Rosji – 0,9 mld! Po pandemii i po ataku Rosji na Ukrainę obroty Pretorii i Moskwy wynoszą już 4 mld dol. Jest to zgodne ze strategią Kremla, który olbrzymie straty w handlu z Zachodem usiłuje powetować zwiększaniem eksportu do krajów na innych kontynentach, zwłaszcza do Chin i państw afrykańskich. Zbliżeniu sprzyja to, że część elit RPA to absolwenci uczelni w ZSRS i komunistycznej NRD, którzy mają swoisty sentyment do Wschodu. Oczywiście działania Rosjan przynoszą też porażki – najemnicy z Grupy Wagnera ponieśli klęskę w walce z IS (Państwem Islamskim) w Mozambiku. Jednakże gdy Francuzi do końca roku mają wycofać swoich żołnierzy z Mali, Rosjanie tam zostają... Moskwa tradycyjnie gra na kilku fortepianach, ale akurat w Afryce jej melodia brzmi donośniej (poza Chinami).

Adrian Stankowski

Putin przyjął zaproszenie od Tuska

Ogłoszona przez ministra obrony narodowej decyzja o budowie tymczasowej zapory na granicy Polski z obwodem kaliningradzkim jest oczywistą koniecznością wobec planu otwarcia kolejnego frontu hybrydowej agresji na wspólnotę Zachodu. Rosja tą drogą zamierza wywołać destabilizację w Polsce, kluczowym dla wsparcia walczącej Ukrainy państwie. Z braku sukcesów na froncie ukraińskim Putin postanowił podjąć próbę wygrania wojny metodą hybrydową. Rosyjscy planiści nie odważyliby się na otwartą agresję, nawet hybrydową, wobec Polski, gdyby nie byli pewni reakcji części polskiej sceny politycznej i sprzymierzonych z nią mediów. I oto w sytuacji, gdy ruskie plany były już znane, a ich wdrożenie było kwestią czasu, odezwał się Donald Tusk, który obronę naszej granicy z Białorusią nazwał „jednym z największych łajdactw”, co trudno jest interpretować inaczej niż zaproszenie do napaści na Polskę. I Putin to zaproszenie przyjął, od Tuska bowiem dowiedział się, że ruska napaść nie spotka się z solidarną reakcją obronną całej sceny politycznej, tak jak na Litwie, Łotwie, w Estonii. Upewnił się, że w Polsce ma wystarczająco dużo wpływowych sojuszników, by taką grę prowadzić.

ZDROWIE NAJMŁODSZYCH PRIORYTETEM

LECZENIE \ Przygotujemy specjalną strategię na rzecz zdrowia dzieci. Będzie ona integrowała działania wielu resortów, takich jak Ministerstwo Sportu, MEiN czy Ministerstwo Rolnictwa – przekazał minister zdrowia Adam Niedzielski. Dokument ma być gotowy w ciągu trzech miesięcy.

TEMAT DNIA

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 3 LISTOPADA 2022

3

SĄDOWNICTWO \ Kpina z prawa w Sądzie Najwyższym

Zbrodnia komunistyczna nie przeszkadza. Bezkarne Iwulski znowu wydaje wyroki

Prokuratorzy IPN chcą mu postawić zarzuty zbrodni komunistycznej, ale ciągle korzysta z ochrony immunitetu. Niby został zawieszony, a i tak orzeka w Sądzie Najwyższym, bo wsparli go koledzy w togach – tym skandalem od roku zajmuje się Prokuratura Krajowa. Sędzia Józef Iwulski, oficer wojskowej bezpieki, który w stanie wojennym skazywał opozycjonistów, ciągle pozostaje bezkarne.

Grzegorz Broński

Przejrzelismy wokandy I wydziału Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego – z ostatnich tygodni i na najbliższe dwa miesiące. Na długiej liście spraw często figurowało nazwisko Józefa Iwulskiego, choć ponad rok temu został on zawieszony w czynnościach służbowych przez Izbę Dyscyplinarną SN.

„Funkcjonujący w SN system informatyczny wskazuje, że prezes Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyznacza sędziego Iwulskiego do składów orzekających. Do końca roku przewidziano udział sędziego Iwulskiego w 32 posiedzeniach i jednej rozprawie dotyczącej zagadnienia prawnego” – potwierdza „Codzienniej” sędzia Aleksander Stępkowski, rzecznik SN.

Prezesem tej izby jest sędzia Piotr Prusiniowski – będący w gronie 30 „starych” sędziów, którzy niedawno złożyli oświadczenie, że odmawiają orzekania z „nowymi” sędziami, czyli mającymi rekomendację obecnej Krajowej Rady Sądownictwa. Podpisał je również Iwulski, wokół którego skandal nie milknie od lat.

To „Gazeta Polska” jako pierwsza ujawniła, że orzekał w stanie wojennym w sądach wojskowych i skazywał działaczy opozycyjnych. W tej sprawie śledztwo prowadzi Oddziałowa Komisja

fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie.

Iwulski orzekał m.in. w Warszawie i skazał 21-letniego Leszka W. na trzy lata więzienia. Za roznoszenie ulotek! Za ten bezprawny wyrok prokuratorzy IPN chcą postawić Iwulskiemu m.in. zarzut zbrodni komunistycznej, ale sędziego chroni immunitet.

Uchwałę ws. jego uchylecia Izba Dyscyplinarna SN przyjęła w lipcu 2021 r. Równocześnie Iwulskiego zawieszono w czynnościach służbowych. To oznaczało, że nie może orzekać.

Decyzję ID SN zaskarżyła jednak pełnomocnik Iwulskiego, a później zaczął się seria z wyrokami TSUE ingerującymi w polski wymiar sprawiedliwości, zamrożeniem i finalnie likwidacją Izby Dyscyplinarnej, procedurą powołania Izby Odpowiedzialności

Zawodowej. Trwało to miesiącami, a sprawa Iwulskiego czekała na rozpatrzenie. I czeka nadal...

Wprawdzie w oficjalnych komunikatach nie pojawiła się jeszcze informacja o terminie posiedzenia ws. zażalenia na uchylenie immunitetu Iwulskiego, ale „Codzienna” przejrzała kilkanaście wokand IOZ na najbliższe tygodnie. I w końcu znaleźliśmy, że odbędzie się ono 6 grudnia. Sędzią sprawozdawcą będzie sędzia Marek Siwek.

„Brak uchylonego immunitetu uniemożliwia podjęcie jakichkolwiek czynności” – tłumaczy „Codzienniej” dr Rafał Leśkiewicz, rzecznik Instytutu Pamięci Narodowej. Sprecyzował, że chodzi o czynności z udziałem Iwulskiego, bo inne były i są wykonywane, chociażby analiza kolejnych wyroków wydanych przez Iwulskie-

go w stanie wojennym. Nie chciał rozmawiać o szczegółach, ale przyznał, że sprawa jest rozwojowa.

Po zawieszeniu Iwulski na pewien czas znikł z sali rozpraw. Szybko jednak wrócił, bo prezes Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zaczął wyznaczać Iwulskiego do orzekania.

Skandaliczną sytuację już na początku roku opisywała „Gazeta Polska”, a sędzia Stępkowski wówczas tłumaczył, iż I prezes SN Małgorzata Manowska wcześniej przeprowadziła rozmowę z Iwulskim. Wtedy rzekomo zawarte zostało swoiste gentlemen's agreement, że pójdzie on na urlop i nie będzie orzekał. „Ale prezes Iwulski nie wywiązał się z ustaleń” – mówił Stępkowski.

Ta sytuacja miała inne konsekwencje. W październiku zeszłego roku prof. Piotr Majchrowski, wówczas sę-

dzia SN, zawiadomił Prokuraturę Krajową o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Iwulskiego oraz trzech sędziów, którzy zasiadali z nim w składzie orzekającym.

„Po tym zawieszeniu, które od razu było skuteczne, ten człowiek wielokrotnie wchodził na salę i wielokrotnie z innymi sędziami (...) sądził” – przypomniał w poniedziałek prof. Majchrowski w rozmowie z Michałem Rachoniem na antenie TVP Info. „Mija rok od tego czasu. Pytanie do prokuratury: co się z moim wnioskiem dzieje?” – mówił.

Próbowałismy się dowiedzieć. Sprawę prowadzi Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

„Jest w toku i gromadzony jest materiał dowodowy. Tylko tyle mogę przekazać” – stwierdził prok. Łukasz Łapczyński z Prokuratury Krajowej.

Postępowanie prowadzone jest ws. podejrzenia popełnienia przestępstwa przekroczenia uprawnień przez sędziego Sądu Najwyższego, który przystąpił do czynności orzeczniczych pomimo uchwały zawieszającej go w czynnościach służbowych. Tym samym postępowaniem objęto zachowanie sędziów, którzy przystąpili do orzekania z Iwulskim.

Czy Prokuratura Krajowa planuje wystąpić z wnioskami o uchylenie immunitetu czterem sędziom? Nie uzyskaliśmy odpowiedzi.

Bale, marsze, korowody

KOŚCIÓŁ \ Tysiące wiernych wzięło udział w marszach i balach Wszystkich Świętych. Odbłyły się one w parafiach na terenie całego kraju, ale również za granicą. To katolicka odpowiedź na niebezpieczne, obce kulturowo Halloween, które zdobywa coraz większą popularność.

Marsze, bale i korowody świętych odbyły się w przededniach 1 listopada, uroczystości Wszystkich Świętych Kościoła katolickiego. Inicjatywy te organizowane są od kilku lat w wielu parafiach, ale z każ-

dym rokiem zdobywają coraz większą popularność. Stają się nową tradycją, która stanowi chrześcijańską alternatywę dla zabaw związanych z – jak mówił sekretarz generalny Konferencji Episkopatu Polski bp

Artur Miziński – antychrześcijańskim, niebezpiecznym, promującym kulturę śmierci Halloween.

W Warszawie bale i marsze Wszystkich Świętych zorganizowały parafie m.in. św. Włodzimierza, św. Hie-

ronima, św. Rity z Cascii czy św. Szczepana Pierwszego Męczennika. Cały wieczór świętych „Holy Wins”, bale świętych, scenki ewangelizacyjne oraz konferencja odbyły się w archidiecezji gdańskiej. Na inicjatywy związane z uroczystością Wszystkich Świętych zapraszała do siebie również diecezja toruńska. W diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej bale oraz marsze świętych zaaranżowano w parafiach Niepokalanego Poczęcia NMP w Połczynie-Zdroju, Chrystusa Króla w Biesie-

kierzu, Podwyższenia Krzyża w Koszalinie i innych. Podobne inicjatywy odbyły się także w archidiecezji łódzkiej, Gnieźnie oraz w diecezji zielonogórsko-gorzowskiej.

Nową tradycję z okazji Wszystkich Świętych kultywują również Polonia i Polacy mieszkający poza granicami kraju. Bale świętych zorganizowano m.in. w parafii św. Antoniego we Lwowie czy parafii św. Ducha w Wilnie.

.....
Maria Kobylńska

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12 KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16-17

SPOŁECZEŃSTWO

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

BEZPIECZEŃSTWO \ Kolejna operacja hybrydowa

Rosja znów wysyła imigrantów na polską granicę

Do Polski przez Białoruś próbują nielegalnie dostać się pochodzące m.in. z Bliskiego Wschodu osoby z rosyjskimi wizami studenckimi. Jednocześnie zaobserwowano natężenie lotów m.in. z Turcji do Kaliningradu, co może oznaczać przygotowania do nowego szturmu migrantów. W związku z tym na granicy z Rosją rozpoczęła się budowa zapory.

Hubert Kowalski

Użytkownik Ibrahim 30 sierpnia 2021 r. wzbudził duże zainteresowanie na liczącym 7,5 tys. użytkowników forum pakistańskich studentów w Rosji. Dodał wpis, w którym poinformował, że 28 sierpnia resort nauki Federacji Rosyjskiej opublikował decyzję, na mocy której zagraniczni studenci będą mogli wrócić do nauki stacjonarnej na rosyjskich uniwersytetach. Oficjalnie miało być to związane z likwidacją ograniczeń pandemicznych. Jak pisał Ibrahim, na tę wiadomość czekało 100 tys. studentów chcących wjechać do Rosji. Wtedy właśnie rozpoczynał się zorganizowany napływ migrantów do Polski przez Białoruś. Część komentarzy pod wpisem Ibrahima dotyczyła nie tylko studiowania w Rosji, lecz także podróży do Polski. Użytkownik Hazrat zwrócił

uwagę, że polska granica jest zamknięta, więc przejazd do krajów unijnych będzie trudny. Jednak część migrantów, którzy próbowali nielegalnie dostać się do Polski, dotarła na Białoruś właśnie z Rosji dzięki rosyjskim wizom studenckim. Na innym forum Pakistańczyków mieszkających w Rosji pojawiają się ogłoszenia „usług wizowych”. Użytkownik Ehsan ogłosił 26 października tego roku, że pomaga w uzyskaniu różnych rodzajów wiz i organizuje podróż z Rosji do Unii Europejskiej.

Również Syryjczycy ogłaszają w mediach społecznościowych, że mogą pomóc w uzyskaniu wizy do Rosji. Jak dowiedziała się „Codzienna”, zainteresowanie wizami studenckimi wzrosło w sierpniu i wrześniu, czyli niedługo przed rozpoczęciem roku akademickiego. „Codzienna” dotarła do kilku dokumentów, na podstawie których m.in. oby-

Po sukcesie muru na granicy z Białorusią teraz powstanie zapor z obwodem kalinogradzkim, złożona z trzech szeregów drutu ostrygowego
| fot. Maciej Łuczniowski/Gazeta Polska

watele Syrii podróżują do Rosji. Oficjalne zaproszenie od Kubańskiego Uniwersytetu Państwowego w Krasnodarze otrzymał 1 września tego roku m.in. Marten z miasta Homs. Zostało ono zatwierdzone przez rosyjski

resort spraw wewnętrznych. Zaproszenie jest jednak ważne tylko do 3 grudnia 2022 r. Kończy się przed końcem bieżącego semestru. Z kolei ważność wystawionych niedawno wiz kończy się na ogół w styczniu 2023 r. Cu-

dzoziemcy będą więc musieli albo uzyskać nowe dokumenty, albo opuścić Rosję.

Jak informuje Straż Graniczna, osoby z rosyjskimi wizami wciąż docierają na pogranicze polsko-białoruskie. Od kilku dni polscy mundurowi obserwują wzmożenie prób nielegalnej migracji. Tylko 1 listopada z Białorusi na terytorium Polski próbowały dostać się ogółem 124 osoby.

Niedawno media informowały o niepokojącym natężeniu lotów z Bliskiego Wschodu do Kaliningradu. Z rozkładu wynika, że codziennie na lotnisku Chrabrowo ląduje przynajmniej jeden samolot z Antalyi. Loty z Turcji są obsługiwane przez linie lotnicze Turkish Airlines, czyli te same, którymi wcześniej migranci docierali do Mińska. W związku z tym wczoraj minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak poinformował o rozpoczęciu budowy zapory na granicy z obwodem kalinogradzkim. Prace rozpoczęli saperzy i żołnierze. Minister wskazał, że „zaporą będzie składała się z trzech szeregów drutu ostrygowego”. – To zaporą o wysokości 2,5 m, szerokości 3 m – mówił Mariusz Błaszczak. Z kolei wiceminister spraw wewnętrznych Maciej Wąsik poinformował na Twitterze, że jeszcze w listopadzie SG powinna wyłonić wykonawcę zapory elektronicznej na granicy z Rosją.

Ojciec chrzestny afery podsłuchowej przerywa milczenie

POLITYKA \ Odpowiedź pozostawię sobie na komisję śledczą bądź weryfikacyjną – odparł Marek Falenta na pytanie, czy zna szczegóły dotyczące rzekomego wręczenia 600 tys. euro łapówki Michałowi Tuskowi, o którym dowiedzieliśmy się z upublicznionych zeznań Marcina W. Z kolei w obozie rządzącym coraz częściej mówi się o powołaniu specjalnej komisji weryfikacyjnej, której głównym zadaniem byłoby sprawdzenie decyzji podejmowanych po 2007 r., związanych z bezpieczeństwem energetycznym Polski.

Kilka tygodni temu Donald Tusk niespodziewanie postanowił odgrzać tzw. aferę podsłuchową, która obnażała prawdę o rządach koalicji PO-PSL, i wykorzystać ją do ataku na obecny obóz rządzący poprzez zarzucenie mu jakichś powiązań ze służbami rosyjskimi. To, jak wielkiego kapiszona odpalił lider PO, dowiedzieliśmy się natychmiast po opublikowaniu przez prokuraturę zeznań Marcina W., w których mowa jest m.in. o 600 tys. euro łapówki wręczonych synowi ówczesnego premiera Michałowi Tuskowi.

Warto zaznaczyć, że W. swoje zeznania w sprawie wręczenia wspomnianej gigantycznej korzyści majątkowej złożył dwukrotnie: w listopadzie 2017 r. w Katowicach i w lipcu 2018 r.

w Łodzi. Za każdym razem w charakterze świadka, co oznacza, że za próbę celowego oszukiwania śledczych grozi mu do 8 lat pozbawienia wolności.

Innym ważnym wątkiem w całej tej sprawie jest kwestia rzekomej sprzedaży Rosjanom taśm znanych z afery podsłuchowej, zanim te zostały opublikowane przez polskie media. Do tych doniesień postanowił odnieść się sam Marek Falenta, który w rozmowie z portalem Tvp.info zadeklarował, że „nigdy nie spotkał nikogo z rosyjskich służb”.

– Po pierwsze nigdy nie spotkałem nikogo z rosyjskich służb, po drugie nie znałem nikogo z osób, które W. przedstawił mi w Kemerowie (tam miało dojść do sprzedaży taśm Rosjanom – przyp. red.), po trzecie ni-

gdy nikomu nie sprzedałem żadnych nagrań. Jeżeli ktoś jest w stanie sobie wyobrazić, że sprzedaję nagrania Rosjanom, których widziałem pierwszy raz w życiu, to musi mieć ogromną wyobraźnię, co najmniej taką jak W. – twierdzi Falenta.

Bardzo ciekawym wątkiem była też sprawa rzekomej łapówki dla syna Donalda Tuska. – Odpowiedź na to pytanie pozostawię sobie na komisję śledczą bądź weryfikacyjną – odparł tajemniczo Falenta.

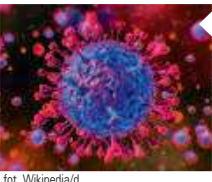
Co więcej, o możliwości powołania komisji weryfikacyjnej, która miałaby zbadać nie tylko wątki z afery podsłuchowej, ale przede wszystkim procesy i decyzje podejmowane po 2007 r. ws. bezpieczeństwa energetycznego Polski, coraz częściej mówią przedstawiciele Zjednoczonej

Prawicy. Gwoli przypomnienia w komisji weryfikacyjnej mogą zasiadać nie tylko posłowie (jak w przypadku komisji śledczej), ale również eksperci z danej dziedziny. Taka droga wyjaśniania sprawy – zdaniem przedstawicieli obozu rządzącego – mogłaby uchronić organ przed próbą zrobienia z niego politycznego show.

O komentarz do sprawy „Codzienna” zwróciła się do politologa dr. Andrzeja Anusza z Instytutu Piłsudskiego. – Po pierwsze cała kampania, która miała być wymierzona w PiS, a którą rozpoczął artykuł w „Newsweeku” i wystąpienie Donalda Tuska, legła w gruzach zaraz po tym, jak ujawniono protokoły z zeznań pana W., współnika Marka Falenty. Cała ta operacja okazała się dla PO kompletną kląpą.

Po drugie nie jest tajemnicą, że pan Falenta nie powie wszystkiego ot, tak. On ma ustaloną linię obrony i jak sam podkreśla, zostawia sobie odpowiedzi na niektóre pytania na ewentualną komisję śledczą lub weryfikacyjną. Bardzo ciekawe, co miałby do powiedzenia przed takim ciałem – powiedział nam dr Anusz. Dodaje również, że w jego opinii szanse na powołanie organu, który miałby wyjaśnić powyższe wątki, nie są duże. – Biorąc pod uwagę, że do wyborów parlamentarnych nie zostało już wiele czasu i za chwilę będziemy obserwowali kampanię wyborczą na najwyższych obrotach, powołanie takiej komisji niestety uważam za mało prawdopodobne – ocenia dr Anusz.

Jan Przemyński

COVID-19 NIE ZNIKNAŁ

EPIDEMIA \ Od 27 października do 2 listopada potwierdzono 3895 zakażeń koronawirusem. Zmarło 58 osób z COVID-19 – poinformowało wczoraj Ministerstwo Zdrowia.

fot. Wikipedia/d

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

WĘGIEL DLA SAMORZĄDÓW

POLITYKA \ Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawy o dystrybucji węgla przez samorządy oraz o maksymalnych cenach energii dla wybranych podmiotów.

POLSKA

5

ENERGETYKA \ Opozycja torpeduje budowę elektrowni atomowej

Tym razem doniosą na atom

Mimo że pozornie w Polsce nie ma partii, która opowiedziałaby się przeciwko budowie elektrowni atomowej, to jednak po wybraniu ofert Amerykanów i Koreańczyków podnoszą się głosy kwestionujące przejrzystość przetargów. W forpoczcie wątpliwości znaleźli się Leszek Miller i politycy Polski 2050. – Opozycja się kompromituje. To syndrom niewolnika, który zawsze musi mieć jakiegoś pana – mów nam Marek Suski, przewodniczący sejmowej komisji do spraw energii, klimatu i aktywów państwowych.

Jacek Liziniewicz

Polska od kilkunastu lat mówi o konieczności budowy na naszym terytorium elektrowni atomowej. Mimo że teoretycznie wszyscy są zgodni w tej sprawie od lat, a budowę popierają zarówno politycy PiS, jak i Koalicji Obywatelskiej, to jednak po wybraniu oferentów i tak już politycy opozycji kwestionują wybór i straszą Komisją Europejską. Jeszcze przed wyborem ofert rozpoczął tygodnik „Newsweek”. W artykule „Atomowe podchody” dziennikarze sugerują, że Komisja Europejska może zakwestionować inwestycję, wskazując na nieprawidłowości w przetargu. „Kolejny spór z Brukselą wisi w powietrzu. Komisja Europejska może zakwestionować sposób wyboru dostawcy technologii dla elektrowni jądrowej. To będą kłopoty na własne życzenie” – napisał tygodnik. Nie trzeba było długo czekać, aby za tą narracją poszli politycy opozycji. Sygnał dał Leszek Miller, europoseł z ramienia Koalicji Obywatelskiej. – Musi być w nim kilku oferentów. Wszyscy muszą znać proces zakupowy przed jego rozpoczęciem i wszyscy muszą być traktowani w ten sam sposób. Jeżeli jest jeden

fot. AdobeStock/d

amerykański inwestor, to KE musiałaby wyłączyć taką inwestycję z organizacji przetargów, a to może nastąpić, gdy państwo ma ważny powód. W przypadku energetyki jądrowej jest to np. posiadanie własnej technologii, budowa kolejnych bloków w tej technologii, jak to było na Węgrzech czy Francji – mówił w Polsat News Leszek Miller.

Tym tropem poszedł też polityk Polski 2050. – Elektrownia atomowa: wybór dostawcy tej technologii, inwestora powinien być dokonany z namysłem, także z udziałem opozycji. To powinno odbyć się zgodnie z prawem, a prawo naka-

zuje dokonanie przejrzystego przetargu – stwierdził Paweł Zalewski z Polski 2050. W Polsce nie brakuje również środowisk, które są otwarcie przeciwko energetyce jądrowej. Jednym z nich jest wchodząca w skład Koalicji Obywatelskiej Partia Zielonych. – Wspieranie kosztownych i uzależniających na dziesięciolecie technologii, jak nieistniejący bezemisyjny atom czy wysokoemisyjny gaz, stanowi realne zagrożenie dla transformacji energetycznej Unii, a w szczególności Polski – twierdziła na początku roku Urszula Zielińska z Partii Zielonych. Jej zdaniem należy rozwijać odnawialne źródła ener-

gii. Z podobnego założenia wychodzą aktywiści. Przeciwno energetyce jądrowej otwarcie występuje m.in. Greenpeace i Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot. Co ciekawe, zarówno w przypadku „Newsweeka”, jak i polityków opozycji pojawia się również inny atak na inwestycję. Sugerowane jest, że na budowie miałby zarobić Daniel Obajtek. „Rząd mówi, że elektrownia atomowa powstanie w Lubiatowie-Kopalinie. Chciałbym dowiedzieć się, ile działek w okolicy nabyli Obajt-kowie w ostatnich latach” – napisał wczoraj Maciej Gdula.

Zdaniem Marka Suskiego z PiS nie można się dziwić takim artykułom i atakom, a wszystko sprowadza się do pieniędzy. – W grę wchodzi miliardy złotych, a przetargiem zainteresowani byli też Francuzi. Teraz opozycja się kompromituje. Pan Miller w sposób oczywisty zamienił Moskwę na Brukselę – mówi nam Marek Suski. Poseł PiS nie jest pewny, czy w sprawę zaangażuje Komisja Europejska i czy dostanie ona donos z Polski. – O to proszę pytać opozycję – tłumaczy poseł. Podobnego zdania jest poseł Zbigniew Kuźmiuk. – Każdy kraj UE ma prawo samodzielnie kształtować swój miks energetyczny – przypomina europoseł.

Jabłonna wolna od Rosjan

INFRASTRUKTURA \

Lasy Państwowe odzyskały kontrolę nad ośrodkiem wczasowym w Skubiance, który od lat dzierżawiła ambasada rosyjska. Jak się okazało, od momentu wybuchu wojny Rosjanie zaprzestali płacenia dzierżawy. – Mam wrażenie, że strona rosyjska nie będzie miała powodów, żeby rościć sobie do tego terenu prawa – mówił wczoraj Józef Kubica, dyrektor generalny Lasów Państwowych.

O wynajmowanym ambasadzie rosyjskiej ośrodka w Skubiance głośno było na początku wojny. Na pięciohektarowej działce od 40 lat w dzierżawie Rosjan stoją się dwa hotele, dwie wille i kilka domków letniskowych. Posiadłość nad Zalewem Zegrzyńskim znajduje się w niedalekiej odległości od obiektów strategicznych i ośrodków polskich służb. To dlatego sprawa zaczęła również budzić wątpliwości. Po 24 lutego, kiedy wybuchła wojna na Ukrainie, rosyjska ambasada przestała jednak płacić dzierżawę. To stało się powodem do zerwania umowy. Wczoraj ośrodek wrócił do Nadleśnictwa Jabłonna. – Sprawa gładko się poukłada, a strona rosyjska nie będzie miała powodów, żeby rościć sobie prawa do tego terenu – mówił wczoraj Józef Kubica, dyrektor generalny Lasów Państwowych. Na razie trwa inwentaryzacja. Z pierwszego oglądu wynika, że budynki są w złym stanie technicznym i będą wymagały remontu. Nie jest na razie podjęta decyzja, co się stanie z ośrodkiem. Na razie przejęły go Lasy Państwowe. Ośrodek wypoczynkowy był dzierżawiony przez ambasadę rosyjską przez cztery dekady. W ostatnich latach Rosjanie płacili za wynajem 12 tys. zł miesięcznie, co biorąc pod uwagę odległość od Warszawy i położenie, jest kwotą symboliczną.

Jacek Liziniewicz

Kodziarzom wolno bić dziennikarzy

SĄD \ Sędzia Maciej Szulc uniewinnił działaczy Komitetu Obrony Demokracji, którzy zaatakowali dziennikarzy „Magazynu śledczego Anity Gargas”. W kuriozalnym uzasadnieniu Szulc stwierdził, że „prawo prasowe nie daje dziennikarzom przywileju nietykalności”.

Do skandalicznego zdarzenia doszło na spotkaniu z redaktorem naczelnym „Gazety Wyborczej” Adamem Michnikiem w 2017 r. organizowanym w Gorzowie Wielkopolskim przez redakcję „GW” oraz gorzowski oddział KOD. Na miejsce udali się dziennikarze „Magazynu śledczego”, którzy chcieli zadać pytanie o tzw. komisję Michnika. To spotkało się z niezrozumiałą agresją działaczy KOD.

Na nagraniu, które można zobaczyć m.in. na twitterowym profilu magazynu, widać, jak aktywiści zaatakowali dziennikarzy. Samozwań-

czy „obrońcy demokracji” próbowali odpychać operatora i krzyczeli m.in. takie hasła, jak „wy pisowskie mordy”. Według relacji pracowników TVP podczas zajścia uderzony pięścią został operator. Ponadto w wyniku tego ataku uszkodzeniu uległa jego kamera.

Mimo że zajście zostało dobrze udokumentowane, sędzia Maciej Szulc postanowił uniewinnić jednego z agresorów, a wobec drugiego umorzył postępowanie. – Prawo prasowe nie stanowi immunitetu dla dziennikarzy, nie daje im przywileju nietykalności – tłumaczył swoją decyzję.

– Nie ma racjonalnego uzasadnienia, dlaczego dziennikarze chcieli uzyskać informacje od Michnika na temat zdarzenia sprzed 27 lat – mówił.

Szulc przekonywał ponadto, że w jego ocenie dziennikarze robili to „w gwałtowny, uciążliwy sposób”, co nie ma żadnego potwierdzenia w tym, co widać na dostępnym w sieci nagraniu. Widać na nim, że reporter zadał pytanie w spokojny, kulturalny sposób, a ekipa przyjechała na wydarzenie po wcześniejszej akredytacji.

Decyzję Macieja Szulca skomentował w rozmowie

z „Gazetą Polską Codziennie” publicysta Marek Król. – Pan sędzia powinien wiedzieć, że taki immunitet nietykalności cielesnej mają nie tylko dziennikarze, ale także przedstawiciele innych zawodów, każdy człowiek z osobna, co gwarantuje konstytucja. Ponadto prawo prasowe mówi o tym, że nie wolno utrudniać pracy dziennikarzom, a właśnie z tym mieliśmy tutaj do czynienia. Trudno jest mi zrozumieć taką decyzję sądu – powiedział.

Adrian Siwek

2

OPINIE

3

TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16-17

SPOŁECZEŃSTWO

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

fot. Twitter/d

ZATOKA PERSKA \ Dzisiaj papież Franciszek rozpocznie kilkudniową pielgrzymkę do Bahrajnu. Podczas pobytu w tym arabskim kraju biskup Rzymu weźmie udział w Forum na rzecz Dialogu odbywającym się pod hasłem „Wschód i Zachód dla ludzkiej koegzystencji”.

SZTOKHOLM \ Aktualizacja polityki obronnej

Rakiety dla Ukrainy, zielone światło dla atomu

W rozmowie z dziennikiem „Dagens Nyheter” nowy minister obrony Szwecji Pål Jonson zapowiedział zwiększenie wsparcia dla walczącej Ukrainy. Kijów może otrzymać m.in. przenośne zestawy rakietowe i samobieżne haubice. Równocześnie władze Szwecji zadeklarowały wraz z Finlandią, że po przystąpieniu do NATO nie sprzeciwią się rozmieszczeniu u siebie broni atomowej.

Konrad Wysocki

Albicla.com/KonradWysocki

Szef szwedzkiego resortu obrony poinformował w wywiadzie, że w ostatnim czasie spotkał się ze swoim ukraińskim odpowiednikiem Ołeksijem Reznikowem, by porozmawiać na temat zbrojeniowego wsparcia dla walczącej z rosyjskim agresorem Ukrainy. Pål Jonson miał zapewnić, że kierowany przez niego od października br. resort zintensyfikuje pomoc dla Kijowa. Nie sprecyzował jednak, co konkretnie będzie oznaczała ta pomoc. Z informacji w szwedzkich me-

diach wynika jednak, że powstał już specjalny raport, opatrzony klauzulą tajności, dotyczący tego, co może trafić na Ukrainę.

Wśród sprzętu eksperci wymieniają m.in. przenośne przeciwlotnicze zestawy rakietowe RBS-70 o zasięgu do 8 km, a także zmodernizowane wersje tego uzbrojenia. Z kolei zasiadający w parlamentarnej komisji obrony Mikael Oscarsson wskazał przed kilkoma dniami, że bardzo prawdopodobne, iż Ukraina otrzyma także samobieżne haubice FH77BW Archer o zasięgu nawet do 60 km, w zależności od typu używanych pocisków. Informacje po-

Według Påla Jonssona zapowiedź większej pomocy dla Ukrainy wpisuje się w listę priorytetów rządu nowego premiera Ulfa Kristerssona | fot. Facebook/d

Maroko walczy z nielegalną migracją

RABAT \ Zgodnie z królewską dyrektywą na północy Maroka utworzono nową strefę wojskową. Zwiększona obecność mundurowych na wybrzeżu ma pomóc w ograniczeniu napływu nielegalnych imigrantów do Europy i zmniejszeniu aktywności siatek przemytniczych.

Marokańskie władze stworzyły trzecią specjalną strefę wojskową, która pomoże pogranicznikom w zabezpieczeniu zewnętrznej granicy kraju i powstrzymaniu nielegalnej migracji do Europy. „Celem jest gwarancja nienaruszalności granic lądowych, powietrznych i morskich Maroka oraz zagwarantowanie całkowitej i stałej obecności służb” – napisano w oficjalnym komunikacie, dodając, że zwiększona obecność armii i współpraca z lokalnymi władzami mają na celu wdrożenie skuteczniejszych środków w walce z nielegalną migracją na ok. 300 km marokańskiego wybrzeża, od Moulay Bousselham do Al Hoceima.

W ubiegłym miesiącu przedstawiciele hiszpańskiej Rady Ministrów poinformowali, że przekażą Rabatowi czwarty pakiet pomocowy w wysokości 30 mln euro na pokrycie kosztów

związanych z zabezpieczeniem granicy. „Od 2019 r. Maroko otrzymało od Hiszpanii 123 mln euro na kontrolę migracji. W tym samym czasie UE przekazała Rabatowi 346 mln euro na te cele” – poinformowali hiszpańscy urzędnicy.

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) informuje, że w ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2022 r. funkcjonariusze strzegący zewnętrznych granic UE zarejestrowali 12 349 osób bez wymaganych dokumentów, próbujących dostać się do Europy przez Maroko i Afrykę Subsaharyjską. Pracownicy agencji podają, że tegoroczne wyniki wskazują na 53-procentowy spadek liczby migrantów z tego kierunku, przy czym zwracają uwagę na zdecydowany wzrost liczby nielegalnych imigrantów w innych miejscach basenu Morza Śródziemnego.

Całkowite liczby wskazują, że w porównaniu z ubiegłym rokiem do Europy próbowało się dostać 70 proc. więcej obywateli.

Objęcie północnego wybrzeża specjalną kontrolą wojskową nastąpiło dziewięć miesięcy po utworzeniu strefy wojskowej na wschodzie, wzdłuż granicy z Algierią. W lutym br. Rabat przekonywał, że ma to dać służbom więcej swobody w przeprowadzaniu różnego rodzaju misji. Międzynarodowi obserwatorzy zwrócili jednak uwagę na wrogie relacje między krajami, toczącymi spór m.in. o niepodległość Sahary Zachodniej oraz wspieranie przez Rabat ruchów niepodległościowych w algierskim regionie Kabylia, uznawanych przez Algierczyków za terrorystyczne.

Joanna Kowalkowska
Albicla.com/JoannaKowalkowska

Korea znów grozi bronią jądrową

PÓŁWYSEP KOREAŃSKI \ Władze Korei Południowej dokonały testu pocisków rakietowych w odpowiedzi na wcześniejszy test Korei Północnej. Reżim Kima znowu grozi użyciem atomu.

W środę KRLD wystrzeliła około tuzina pocisków rakietowych w stronę Korei Południowej. Na szczęście wszystkie wpadły do wody. Na razie nie jest jasne, jakich rakiet użyła, ale co najmniej trzy z nich, odpalone z nadmorskiego miasta Wonsan, to pociski krótkiego zasięgu.

Koreańskie Kolegium Szefów Połączonych Sztabów (JSC) ujawniło, że jeden z tych pocisków spadł w odległości ok. 60 km od wybrzeża Korei Południowej. Sprawilo to, że zawyły syreny alarmowe. Pocisk uderzył w wody międzynarodowe, ale dyrektor operacyjny JSC Kang Shin-chul powiedział mediom, że stało się to na południe od NLL – spornej linii demarkacyjnej na Morzu Żółtym, będącej de facto granicą morską między państwami.

To pierwsza taka sytuacja. „Nie będziemy tego

krywać się niejako ze słowami Jonsona, który przyznał, że Kijów otrzyma „zaawansowane uzbrojenie”.

Według Jonsona zapowiedź większej pomocy dla Ukrainy wpisuje się w listę priorytetów rządu nowego premiera Ulfa Kristerssona w zakresie obronności, związanych z rosyjską agresją na Ukrainę, inwestycjami w szwedzką obronę oraz akcesją do NATO.

We wspólnym oświadczeniu premier Finlandii Sanna Marin i Ulf Kristersson zadeklarowali, że ich kraje nie sprzeciwiają się rozmieszczeniu broni jądrowej na swoich terytoriach, ale rozmowy w tej kwestii będzie można podjąć dopiero po dołączeniu do Sojuszu Północnoatlantyckiego. Na razie Stany Zjednoczone nie planują rozmieszczenia broni atomowej w innych krajach, gdyż zdaniem Waszyngtonu nie ma do tego przesłanek politycznych ani militarnych. Nie oznacza to jednak, że w przyszłości sytuacja nie ulegnie zmianie. Premier Finlandii dodała również, że ostatnia deklaracja odnośnie do atomu da możliwość podjęcia tego tematu rządzącym w przyszłości.

tolerować” – napisało JSC w kolejnym oświadczeniu. W odpowiedzi południowokoreańskie siły zbrojne dokonały testu trzech rakiet powietrze-ziemia w pobliżu wschodniej granicy KRLD.

KRLD nie ukrywa, że ostatnie testy są odpowiedzią na amerykańsko-koreańskie ćwiczenia Vigilant Storm. „Jeśli USA i Korea Południowa użyją sił zbrojnych przeciwko KRLD, to specjalne środki KRLD [broń atomowa – dop. red.] wykonają swoją misję bez opóźnienia” – zagroził sekretarz partii Pak Jong Chon, dodając, że zaplaca za to „najstraszniejszą cenę w historii”. Seul i Waszyngton twierdzą, że te ćwiczenia były rutynowe i miały charakter defensywny.

(wm)

ROSJA POWRÓCIŁA DO UMOWY ZBOŻOWEJ

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE \

Ministerstwo obrony Federacji Rosyjskiej poinformowało wczoraj o powrocie do umowy zbożowej, która umożliwia eksport ukraińskich produktów rolnych drogą morską.

fot. Twitter/d

LEWICA TRIUMFUJE W DANII

**SKANDYNAWIA ** Zwycięzcą wyborów parlamentarnych jest rządząca Partia Socjaldemokratyczna, która zdobyła 50 mandatów. Ugrupowanie premier Mette Frederiksen chce utworzyć rząd z innymi lewicowymi partiami.

ŚWIAT

7

**OBWÓD DONIECKI ** Rosjanie ugrzęźli pod Bachmutem

Ukraińska obrona powietrzna coraz bardziej skuteczna

Wojska agresora bezskutecznie starają się zdobyć przed operacyjną przerwą zarówno Bachmut, jak i Awdijiwkę, Perwomajsk oraz Wuhłedar w obwodzie donieckim. Tymczasem Sztab Generalny Sił Zbrojnych Ukrainy informuje o dużej skuteczności systemów obrony powietrznej, które eliminują zarówno olbrzymią część pocisków manewrujących, jak i dronów kamikaze wystrzelonych przez Rosję.

Paweł Kryszczak

Albicla.com/PawełKryszczak

Środa była już kolejnym dniem, podczas którego Rosjanie prowadzili zmasowane uderzenia na ukraińską infrastrukturę krytyczną. Sztab Generalny Sił Zbrojnych Ukrainy informował, że aż 12 spośród 13 dronów kamikaze HESA Shahed 136 zostało zestrzelonych w nocy z wtorku na środę. Ukraińcom wczoraj udało się ponadto wyeliminować trzy pociski manewrujące Ch-59, które zmierzały w kierunku Odessy. Aby wzmocnić zdolności ukraińskie do zwalczania celów powietrznych, kolejne kraje deklarują przekazanie sprzętu wojskowego.

Już wkrótce ukraińska obrona powietrzna ma zostać zasilona pierwszymi zestawami obrony powietrznej NASAMS podarowanymi przez USA. Szkolenia ukraińskich żołnierzy mających obsługiwać ten sprzęt wojskowy realizowane są przez norweskich wojskowych instruktorów w amerykańskiej bazie w Niemczech, o czym niedawno informował amerykański dziennik „The New York Times”.

Po wstrzymaniu częściowej mobilizacji Rosjanie rozpoczęli jesienny pobór do wojska, który przewiduje powołanie 120 tys. osób. Tymczasem rosyjskie struktury wojskowe mają zwiększać możliwości szkoleniowe, aby usprawnić proces wprowadzania na front nowych wojskowych.

W amerykańskiej bazie w Niemczech norwescy instruktorzy wojskowi szkolą żołnierzy ukraińskich w operowaniu systemami obrony powietrznej NASAMS

fot. Wikipedia/d

Na froncie natomiast rosyjskie oddziały prowadziły ataki m.in. w pobliżu Bachmutu oraz (okupowanego) Doniecka. Ciężkie walki prowadzone są również w obwodzie ługań-

skim pomiędzy miastem Swatowe a Kreminną.

Rosyjscy okupanci nie przelewali akcji przymusowych wysiedleń ludności cywilnej z Chersonia i okolic na wschod-

ni brzeg Dniepru. Sami zaś ukraińscy wojskowi prowadzili działania ofensywne w obwodzie chersońskim.

Ministerstwo obrony Wielkiej Brytanii przypomina słowa rosyjskiego oligarchy Jewgienija Prigożyna. Ten właściciel prywatnej firmy wojskowej, określanej jako Grupa Wagnera, mówił, że jego najemnicy posuwają się od 100 do 200 m dziennie, co, jak twierdził, jest normalne na współczesnej wojnie. Jak jednak zauważają przedstawiciele brytyjskiego resortu obrony, w rosyjskiej doktrynie zakłada się przemieszczanie wojsk w tempie ok. 30 km dziennie. Z kolei we wrześniu oddziały ukraińskie w obwodzie chersońskim osiągały postępy wynoszące ponad 20 km dziennie.

Netanjahu wraca do gry

**BLISKI WSCHÓD ** Krótka trwała przerwa w izraelskiej polityce od dominacji wieloletniego premiera tego kraju Beniamina Netanjahu. Wyniki sondażowe po poniedziałkowych wyborach wskazują na zwycięstwo ugrupowań popierających lidera Likudu.

Nie znamy jeszcze oficjalnych wyników wyborów w Izraelu, ale po przeliczeniu prawie 85 proc. głosów wszystko wskazuje na zwycięstwo koalicji popierającej byłego premiera Beniamina Netanjahu, zbudowanej wokół jego partii Likud, i porażkę ugrupowań stanowiących wielobarwną koalicję ośmiu partii, których głównym celem było odsunięcie Netanjahu od władzy.

Netanjahu był premierem Izraela już dwukrotnie – w latach 2009–2021, a wcześniej w latach 1996–1999. Polityk ten jest oskarżany o korupcję, defraudację i nadużycie zaufania publicznego.

Były to piąte w ciągu niespełna czterech lat wybory

parlamentarne w Izraelu. Jednak na oficjalne wyniki trzeba będzie poczekać jeszcze kilka dni. Frekwencja wyniosła ponad 66 proc., co oznacza, że była największa od 1999 r.

Z niepełnych danych wynika, że koalicja popierająca Netanjahu może liczyć na 65 miejsc w 120-osobowym Knesecie. To zaś oznacza, że były szef rządu będzie miał szansę ponownie stanąć na jego czele. Liczy on na poparcie partii skrajnie nacjonalistycznych i tych reprezentujących interesy społeczności żydów ortodoksyjnych.

– Udało nam się obalić zły rząd i z Bożą pomocą stworzymy rząd żydowski, nacjonalistyczny i syjoni-

styczny – powiedział lider nacjonalistycznego sojuszu Religijny Syjonizm Becalel Smotricz po ogłoszeniu exit polls.

Współliderem tego ugrupowania jest Itamar Ben Gwirem, który nawołuje do deportacji „nielojalnych” Arabów z Izraela, w tym także arabskich parlamentarzystów, i zaanektowania całego Zachodniego Brzegu Jordanu zamieszanego przez ok. 3 mln Palestyńczyków.

Możliwość zbudowania koalicji większościowej wokół Netanjahu rośnie również dzięki nikłym szansom na przekroczenie progu wyborczego przez lewicową partię Meretz, a także arabskie ugrupowania Raam i Balad. Swojego rozczarowania z wyników wyborów w Izraelu nie kryją palestyńskie władze. Premier Palestyny Mohammed Sztajeh ocenił, że wskazują one na „wzrost ekstremizmu i rasizmu” w izraelskim społeczeństwie. – Nie mieliśmy złudzeń, że izraelskie wybory wyłonią dla nas partnera dla pokoju – dodał.

Petar Petrović
Albicla.com/PetarPetrovic
Autor jest dziennikarzem
Polskiego Radia

Scholz odwiedzi Pekin

**DYPLOMACJA ** 4 listopada niemiecki kanclerz Olaf Scholz odwiedzi Chiny. W podróż do Azji wcześniej wyruszył prezydent Niemiec Frank-Walter Steinmeier, który obecnie przebywa w Japonii.

Chiny są dziś jednym z najbliższych sojuszników Rosji. – Jeśli chodzi o relacje chińsko-rosyjskie, to osiągnęły w ostatnich latach zupełnie bezprecedensowy poziom otwartości, wzajemnego zaufania i efektywności – powiedział w zeszły czwartek Putin. Mimo to Olaf Scholz zdecydował się na oficjalną wizytę w Chinach. Pekin już teraz jest najważniejszym partnerem gospodarczym Berlina, a po porażce prorosyjskiej polityki Niemiec wiele osób martwi się, że kanclerz chce jeszcze bardziej zbliżyć się do innego totalitarnego państwa. „Można się czasami zastanawiać, czy kanclerz Olaf Scholz naprawdę wie, do jakiego kraju pojedzie w czwartek. Chiny Xi Jinpinga to już nie są Chiny reform i otwartości, z którymi Niemcy przez dziesięciolecie prowadziły handel i wymianę gospodarczą na naj-

wyższym poziomie opłacalności” – skomentował „Süddeutsche Zeitung”.

Równocześnie wizytę w Azji rozpoczął prezydent Niemiec Frank-Walter Steinmeier. – To, co robi Rosja, to atak na obowiązujące prawo i ład międzynarodowy – powiedział w Tokio przed spotkaniem z premierem Japonii Fumio Kishidą. – Niemcy i Japonia są zgodne co do tego obowiązu-ającego porządku – podkreślił.

Następnym etapem jego podróży będzie Korea Południowa. Steinmeier podziękował obu państwom za postawę wobec rosyjskiej agresji i przyznał, że Niemcy mogą „uczyć się politycznie i gospodarczo od Japonii i Korei Południowej, szczególnie w radzeniu sobie z rosnącymi mocarstwowymi roszczeniami Chin”.

(wm)

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12 KULTURA

14-15 PUBLICYSTYKA

16-17

SPOŁECZEŃSTWO

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

PREMIER O TERMINIE ZAKOŃCZENIA TARCZ ANTYINFLACYJNYCH

INFLACJA \ Decyzja ws. powrotu do pierwotnych stawek podatkowych zapadnie w grudniu – odpowiedział premier Mateusz Morawiecki na pytanie, czy już zdecydowano o rezygnacji z tarcz antyinflacyjnych, w ramach których zostały obniżone stawki VAT i akcyzy m.in. na energię elektryczną, ciepło i paliwa.

ENERGETYKA \ Czy świat powróci do gazu łupkowego?

Polska z nowymi złożami błękitnego paliwa

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo (PGNiG) tuż przed połączeniem z PKN Orlen odkryło kolejne dwa wielkie złoża gazu ziemnego w Wielkopolsce. To dodatkowa gwarancja, że Polska uniezależni się całkowicie od dostaw gazu z Rosji, a także zysk dla koncernu i lokalnych samorządów.

Mariusz Andrzej Urbanke

W powiatach średzkim i kościańskim w województwie wielkopolskim spółka odkryła nowe zasoby gazu ziemnego o łącznym wolumenie ok. 600 mln m sześć. – Dwa nowe złoża, odkryte przez PGNiG w Wielkopolsce, to dodatkowa gwarancja bezpieczeństwa dostaw dla naszych odbiorców. Wydarzenia ostatniego roku dobitnie pokazały, jak ważną rolę może odgrywać własne wydobycie gazu w zabezpieczeniu potrzeb energetycznych kraju – podkreśla Iwona Waksmundzka-Olejniczak, dotychczasowa prezes PGNiG SA, a od dziś członek zarządu Orlenu. Zwraca uwagę, że to przede wszystkim na specjalistach PGNiG opierać się będzie działalność poszukiwawczo-wydobywcza nowego koncernu, który powstał z połączenia gazowej spółki z PKN Orlen.

Eksploatacja własnych złóż wymaga inwestycji

Nadające się do eksploatacji złoża gazu szacowane są w Polsce na ok. 89 mld m sześć. Zużywamy rocznie blisko 20 mld m sześć. gazu, a to oznacza, że teoretycznie stać nas na kilka lat pełnej niezależności od zagranicznych dostaw. Potrzebne są jednak wielomiliardowe inwestycje, aby odkryte złoża można było wykorzystać. Olbrzymie środki trzeba przeznaczyć nie tylko na nowe odwierty i kopalnie, lecz także na modernizację krajowej

Nowe złoża, odkryte przez PGNiG w Wielkopolsce, to dodatkowa gwarancja bezpieczeństwa Polski | fot. PGNiG/d

infrastruktury przesyłowej. Koncern multienergetyczny powstały z połączenia PKN Orlen z Grupą Lotos i PGNiG pomoże w zdobyciu środków na inwestycje. Aby podtrzymać wydobycie gazu (i przy okazji ropy) nowa grupa planuje miliardowe inwestycje.

Sytuację mogłoby też poprawić rozpoczęcie wydobycia gazu z łupków. Niestety, jak zauważają eksperci, przed laty skutecznie stordowali te próby, na poziomie całej Unii Europejskiej, lobbysci na usługach Gazpromu, ubrani w szaty ekologów rzekomo zaniepokojonych wpływem tej technologii na środowisko.

Unia nie chce gazu z łupków

Najwyższa Izba Kontroli opublikowała w 2014 r. niezwykle krytyczny raport pokontrolny dotyczący oceny działań administracji PO-PSL podejmowanych w związku z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż gazu łupkowego w Polsce. – Z ustaleń NIK wyłonił się bezmiar bałaganu, niekompetencji, nieodpowiedzialności, a być może czegoś więcej, świadomego torpedowania poszukiwań gazu łupkowego w naszym kraju – ocenia Zbigniew Kuźmiuk, europoseł PiS. Na skutek zaniedbań rządu PO-PSL, z Polski wycofały się potęż-

ne koncerny amerykańskie Exxon Mobil i Marathon Oil, kanadyjski Talisman Energy czy włoski Eni. Według europosła PiS rząd Donalda Tuska przez ponad trzy lata czekał z przygotowaniem ustawy łupkowej, choć w Sejmie znajdował się od ponad roku, przygotowany przez ekspertów PiS, projekt ustawy w tej sprawie.

Powrót do projektu PiS blokuje na razie Komisja Europejska, która jest przeciwna rozwojowi sektora łupkowego. Dotyka to nie tylko Polski, lecz także m.in. Estonii. – Myślę jednak, że świat powróci do gazu łupkowego – prognozuje Kuźmiuk.

Na razie jednak staramy się zwiększyć dostawy gazu ze źródeł innych niż rosyjskie oraz rozwijać własne wydobycie gazu.

Zarobią samorządy

Przypomnijmy, że w sierpniu br. PGNiG odkryło nowe złoża gazu w miejscowości Sierosław w Wielkopolsce, jego zasobność szacuje się na 650 mln m sześć. surowca. Po podłączeniu odwiertu do eksploatacji będzie produkował rocznie ok. 40 mln m sześć. gazu ziemnego zaazotowanego, co w przeliczeniu na gaz wysokometanowy oznacza 32 mln m sześć. paliwa rocznie. To zysk nie tylko dla spółki, lecz także dla lokalnych samorządów. Spółki prowadzące wydobycie węglowodorów mają bowiem obowiązek uiszczać tzw. opłatę eksploatacyjną uzależnioną od wielkości wydobycia. Opłata dzielona jest pomiędzy gminy, powiaty, województwa, na terenie których znajduje się złoża, oraz, dodatkowo, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Największym beneficjentem są jednak gminy, które otrzymują 60 proc. należnej opłaty. Część przypadająca na powiaty i województwa wynosi po 15 proc., a w przypadku NFOŚiGW jest to 10 proc. W ubiegłym roku z tytułu opłaty eksploatacyjnej PGNiG przekazało na rzecz samorządów ok. 125 mln zł, przy czym najwięcej, bo ponad 54 mln zł, otrzymały jednostki z województwa wielkopolskiego.

Zmiany dla kierowców

SAMOCHODY \ Wraz z początkiem listopada w życie weszły nowe przepisy wprowadzające zmiany dla kierowców. Od teraz nasze auta podczas kontroli technicznej będą poddawane wnikliwszym badaniom. Wzrosną też ceny polis OC i kwoty wypłacanych odszkodowań.

Składka obowiązkowego ubezpieczenia wzrośnie w związku z nowymi rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja zobowiązała bowiem ubezpieczycieli do tego, aby składki, które zbierają od kierowców, pokryły co najmniej koszty wypłacanych odszkodowań oraz koszty prowadzonej działalności.

Celem KNF jest m.in. zapewnienie „ostrożnego i stabilnego zarządzania obszarem likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych, w tym ryzykiem związanym z tym obszarem”. Komisja oszacowała, że z powodu nowych wytycznych polisa zdrożeją średnio o mniej więcej 20 zł. Jednocześnie, jak wskazują eksperci, po-

winny zwiększyć się również kwoty odszkodowań. Towarzystwa ubezpieczeniowe szacują, że wzrost powinien tu wynieść od 5 do 7 proc.

Z początkiem listopada 2022 r. w życie wchodzi też rozporządzenie, które określa zmiany w badaniach technicznych pojazdów. Mają one być bardziej szczegó-

łowe, aczkolwiek dotyczy to tylko niektórych pojazdów. Według rozporządzenia od 1 listopada diagnosta jest zobligowany przeprowadzić kontrolę i sprawdzić poprawne działanie systemu eCall. Jest to ogólnoeuropejski system automatycznego wzywania pomocy w razie wypadku. Na swoim wyposażeniu muszą mieć go

wszystkie samochody produkowane od 1 kwietnia 2018 r.

W przypadku groźnego wypadku system automatycznie wybiera bezpłatny numer alarmowy 112. Ze służbami można połączyć się też z kabiny. Wystarczy naciśnąć przycisk z napisem SOS i symbolem słuchawki.

Wprowadzono też nową klasyfikację usterek i podzielono je na drobne, poważne, niebezpieczne. Doprecyzowano też badania w kilku obszarach (obowiązkowa ocena stanu amortyzatorów czy minimalna liczba świecących diod w reflektorach LED).

.....
(p.woz.)

ROZBUDOWA ODRY SOLĄ W OKU NIEMIEC

INWESTYCJE \ Ministerstwo Środowiska Brandenburgii zapowiedziało złożenie skargi do sądu na prowadzone przez stronę polską prace przy rozbudowie Odry. Władze niemieckiego kraju związkowego uzasadniają pozew ochroną przyrody. Skarga ma wpłynąć do sądu administracyjnego w Warszawie w połowie listopada, a sąd powinien ją rozstrzygnąć w ciągu miesiąca.

GOSP.

9

BEZPIECZEŃSTWO \ W przeddzień wizyty kanclerza Scholza w Pekinie niemiecki biznes apeluje o uniezależnianie się od Chin

Berlin w szponach Pekinu

Niemiecki biznes apeluje do kanclerza Olafa Scholza o zmniejszenie uzależnienia kraju od Chin – pisze portal FilaryBiznesu.pl. Według przedsiębiorców nasz zachodni sąsiad powinien bardziej otworzyć się na handel z innymi krajami. Obecnie wiele niemieckich firm jest tak ściśle powiązanych z Państwem Środka, że szybkie zerwanie tych zależności miałyby poważne konsekwencje dla niemieckiej gospodarki.

Paweł Woźniak

Zależność Niemiec od rosyjskiego gazu okazała się totalną porażką wieloletniej polityki naszego sąsiada. Ta świadomość każe decydom rewidować także stosunki z Chinami. Jak wskazują FilaryBiznesu.pl, otrzeźwienie najszybciej następuje w kręgach niemieckich przedsiębiorców.

Federalne Zrzeszenie Niemieckiego Przemysłu (BDI) zwróciło się do Scholza, w przeddzień rozpoczynającej się dziś, jego wizyty w Chinach, o zajęcie bardziej zdecydowanego stanowiska wobec Pekinu. Prezes zrzeszenia Siegfried Russwurm skrytykował „jednostronne uzależnienie” od Chin, szczególnie w zakresie wielu surowców. – W przeciwieństwie do ropy czy gazu Niemcy nie posiadają strategicznych rezerw surowców mineralnych – zauważył Russwurm.

Na inny problem niemiecko-chińskiej współpracy zwróciło uwagę Stowarzyszenie Niemieckich Izb Przemysłowo-Handlowych (DIHK). Organizacja zażądała od Chin respektowania „tych samych reguł gry”. – Rosnący protekcjonizm w Chińskiej Republice Ludowej jest z punktu widzenia niemieckiej

Niemiecki biznes zwraca uwagę polityków na uzależnienie niemieckiej gospodarki od Chin | fot. POOL/Reuters/Forum

kiej gospodarki problemem – stwierdził Martin Wansleben, dyrektor DIHK. – Kraj ten ma tendencję do izolowania się, ale chce wtrącać się wszędzie na świecie, także u nas, w Niemczech – dodał. Dlatego, jego zdaniem, ważne jest, aby kanclerz Scholz zaangażował się na rzecz respektowania „obustronnych równych zasad, czyli wzajemności”. – Powinien on podczas swojej wi-

zyty w Pekinie, zejść z utartych szlaków niemieckiej polityki handlu zagranicznego – wskazał przedsiębiorca.

Z kolei Niemieckie Stowarzyszenie Hurtowników (BGA) zaapelowało o ściślejszą współpracę z innymi rynkami na świecie. – Jeśli niemiecki rząd chce zmniejszyć zależność od Chin, to musi znacząco poprawić relacje handlowe z innymi krajami – przyznał Dirk Jandu-

ra, prezes BGA. Stwierdził też, że Niemcy potrzebują umów o wolnym handlu z „wartościowymi partnerami w regionie transatlantyckim, krajami Mercosur (m.in. Brazylia, Argentyna, Urugwaj), ale także z Indiami i innymi państwami Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej”.

Jak do tej pory jednym z nielicznych polityków w rządzie federalnym do-

strzegającym problem jest minister finansów Christian Lindner (FDP), który zapowiedział podjęcie kroków prawnych, aby ograniczyć chińskie wpływy w Niemczech. – Pekin chce tworzyć zależności i wywierać wpływy – powiedział Lindner, nawiązując do kontrowersyjnego przejęcia udziałów przez chińską firmę żeglugową Cosco w terminalu kontenerowym w porcie w Hamburgu.

Także minister gospodarki i wicekanclerz Robert Habeck z Partii Zielonych zapowiedział bardziej zdecydowaną politykę handlową wobec Chin. – Czas naiwności wobec Chin minął – oświadczył po spotkaniu ministrów gospodarki G7.

Stosunki gospodarcze Niemiec z Chinami są wspierane przez federalne władze od dziesięcioleci. Jak pisze portal FilaryBiznesu, niemieckie firmy są obecnie tak ściśle splecione z Chinami, że „odłączenie się” miałyby poważne konsekwencje dla niemieckiej gospodarki. Najbardziej znaną firmą uzależnioną od Chin jest Volkswagen, który uzyskuje w tym kraju 40 proc. swoich obrotów. To samo dotyczy np. producenta odzieży sportowej Adidas, który w zeszłym roku ucierpiał z powodu wezwania do bojkotu ze strony chińskich radykałów.

I znowu będzie bój o drewno

GOSPODARKA LEŚNA \ Pula drewna do sprzedaży przez Lasy Państwowe (LP) w przyszłym roku będzie mniejsza. Po rekordowym roku na rynek trafi mniej więcej tyle, ile w ostatnich trzech latach, czyli ok. 40 mln m sześć. W latach następnych można oczekiwać dalszego spadku sprzedaży surowca.

Lasy nie przyrastają w takim tempie, jakby życzyli sobie tego odbiorcy surowca. Jak tłumaczą LP, przedsiębiorstwo może sprzedać jedynie 70 proc. tego, co urośnie w ciągu roku.

W przyszłym roku na rynek trafi o 302 tys. m sześć. mniej drewna. – W latach następnych raczej można oczekiwać spadku sprzedaży, bo takie są możliwo-

ści związane z przyrostem – powiedział Edward Siarka, wiceminister klimatu i środowiska. Aby nie doszło do zmonopolizowania rynku przez stałych, dużych odbiorców, LP podjęły decyzję o zmianie systemu sprzedaży drewna. Chodzi o to, aby dać szansę także drobnym nabywcom w zaopatrzeniu się w surowiec. Zatem 70 proc. trafi do puli ofert-

wej (a było 80 proc.), czyli do dużych odbiorców, 30 proc. będzie sprzedawane w systemie aukcyjnym (do tej pory było 20 proc.).

– Ten nowy podział budzi kontrowersje – przyznał Edward Siarka. Inny jednak oznaczałby wykluczenie drobnych odbiorców na polskim rynku – wyjaśnił. – Nie możemy dopuścić do tego, żeby ten obszar został w jakikolwiek sposób zmonopolizowany – stwierdził.

Branża drzewna domaga się jednak przywrócenia poprzedniego systemu, uważając, że obecny doprowadzi do ograniczenia dostępu do surowca i do dalszego wzrostu

cen. Sytuacja według branży jest dramatyczna, spada rentowność i upadek grozi wielu firmom. Jednak rzekoma dramatyczna sytuacja to w rzeczywistości skokowy wzrost sprzedaży z 28 do 39 mld zł i najwyższa w historii rentowność – podkreślają LP.

O wywożenie nieprzetworzonego drewna uczestnicy rynku także oskarżają LP. Przedsiębiorstwo dało jednak odpór, że wzrost przeładunku drewna o 3151 proc. w porcie w Gdańsku dotyczy ponad 368 tys. ton drewna w całości pochodzącego z importu z Litwy, Łotwy Estonii i Skandynawii.

Aby zahamować wywózkę polskiego drewna przez przedsiębiorstwa, w przyszłym roku zostaną też wprowadzone przez LP nowe elementy w tzw. kryteriach sprzedaży. – Chodzi o to, żeby punktować nie tylko cenę, ale też głębokość przerobu drewna. Ma to zapobiegać wywozowi drewna w formie kłód. Bardziej opłaca się firmom sprzedawać za granicę drewno tanio kupione od Lasów Państwowych niż produkować z niego w Polsce. I to jest rzeczywista przyczyna protestu firm drzewnych po ogłoszeniu zmian zasad sprzedaży surowca – wyjaśnił wiceminister Edward Siarka.

Lucyna Piwowska

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

16-17

SPOŁECZEŃSTWO

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

fot. AdobeStock/d

USTAWA O CENACH ENERGII Z PREZYDENCKIM PODPISEM

LEGISLACJA \ Prezydent Andrzej Duda podpisał w środę ustawę o maksymalnych cenach energii dla gospodarstw domowych, sektora MŚP i samorządów. W 2023 r. gospodarstwa domowe po przekroczeniu limitów mają zapłacić nie więcej niż 693 zł za 1 MWh, a samorządy i MŚP – 785 zł.

ENERGIA \ Fuzja polskich koncernów energetycznych sfinalizowana

Czas na wielomiliardowe inwestycje

Grupa Orlen zakończyła proces łączenia się ze spółką Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo (PGNiG). Efektem fuzji jest powstanie największej w Europie Środkowej grupy paliwowo-energetycznej, która obsługuje ponad 100 mln klientów.

Andrzej Ratajczyk

Trwający od kilku lat proces tworzenia silnego polskiego koncernu multienergetycznego finalizuje wpisanie do rejestru KRS połączenia Orlenu z PGNiG, podwyższenia kapitału zakładowego oraz zmiany statutu PKN Orlen. – To historyczny moment. Podjęliśmy wyzwanie połączenia strategicznych dla bezpieczeństwa energetycznego spółek i doprowadziliśmy z sukcesem ten trudny i wymagający proces do końca. Stworzyliśmy jeden z największych koncernów energetycznych w Europie, z przychodami przekraczającymi 400 mld zł rocznie. W okresie wielkiej niestabilności, pandemii i wojny w Europie potrzebny jest duży koncern, który zwiększy bezpieczeństwo energetyczne – podkreślił podczas spotkania z dziennikarzami Daniel Obajtek, prezes zarządu PKN Orlen.

Grupa Orlen, po połączeniu z PGNiG, pod względem przychodów plasuje się wśród 150 największych firm na świecie. I co istotne, ma potencjał do realizacji wielomiliardowych inwestycji, wzmacniających bezpieczeństwo i niezależność energetyczną całej Europy Środkowej, a także skutecznego przeprowadzenia transformacji energetycznej na rynkach, na których

Stworzyliśmy jeden z największych koncernów energetycznych w Europie, z przychodami przekraczającymi 400 mld zł rocznie – wskazuje szef Orlenu

fot. Andrzej Ratajczyk/Gazeta Polska

funkcjonuje. Nowy podmiot stanie się bardziej atrakcyjny dla partnerów handlowych. W wyniku połączenia PKN Orlen i PGNiG, a wcześniej także Grupy Lotos, udział skarbu państwa w połączonym koncernie wzrośnie do blisko 50 proc., co oznacza, że kontrola nad nim zostanie dodatkowo wzmocniona. PKN Orlen pozostanie spółką publiczną, notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i ocenianą przez prywatnych inwestorów, ale w pełni zabezpieczoną i nadzorowaną przez skarbu państwa.

Zdaniem Iwony Waksmundzkiej-Olejniczak, dotychczasowej prezes zarządu PGNiG SA, członkini zarządu PKN Orlen, integracja firm służy osiągnięciu synergii, a przede wszystkim wzmocnieniu obszarów ich dotychczasowej działalności. – Pracownicy PGNiG będą w pełni zaangażowani w proces budowy wartości nowej grupy kapitałowej. Swoim doświadczeniem i wiedzą będą wspierać rozwój centrów kompetencyjnych, w szczególności z zakresu poszukiwania i wydobywania węgla kamiennego, dystrybucji

i magazynowania gazu oraz wytwarzania ciepła i energii elektrycznej – zapewniła Waksmundzka-Olejniczak. Szczególnie ważny jest segment poszukiwawczo-wydobywczy. Konsolidacja umożliwi zwiększenie inwestycji oraz skoncentrowanie się na złożach gazu ziemnego i ropy naftowej w Polsce, Europie oraz w innych perspektywicznych regionach.

Grupa Orlen zamierza też mocno zaangażować się w rozwój nisko- i zeroemisyjnych źródeł wytwarzania, stając się jednym z głównych producentów zielonej

energii w Europie Środkowej. Poprzez te działania Orlen zwiększy niezależność od dostawców surowców energetycznych, co jest szczególnie istotne w obecnej sytuacji geopolitycznej i rynkowej.

Finalizacja procesu połączenia umożliwi przyspieszenie rozpoczętych już inwestycji, w tym m.in. budowę morskich farm wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych, rozwój projektów wodorowych, w tym zielonego wodoru, czy powstanie małych modułowych reaktorów jądrowych.

W oczekiwaniu na niższe ceny

FIRMY \ Polski przemysł spowalnia. Wskaźnik PMI dla rodzimego przemysłu w październiku wyniósł 42 pkt wobec 43 pkt we wrześniu – podał S&P Global. Według ekspertów firmy wstrzymują zakupy, spodziewając się niższych cen materiałów w najbliższych miesiącach, a to z kolei powinno sprzyjać obniżaniu się inflacji.

S&P Global przypomina, że produkcja zmniejszyła się już szósty miesiąc z rzędu, a tempo spadku przyspieszyło. Mniejsza aktywność firm wiąże się ze spadkiem nowych zamówień. Wielu przedsiębiorców zasygnalizowało, że powszechna niepewność gospodarcza, wysoka inflacja i wojna na Ukrainie przyczyniły się do osłabienia popytu.

Niepewne warunki gospodarcze zmusiły też producentów do ograniczenia ak-

tywności zakupowej. Według autorów raportu firmy wolą obecnie korzystać z wcześniej zgromadzonych zapasów, zwłaszcza że oczekiwania dotyczące obniżki cen materiałów w nadchodzących miesiącach wzrosły. „Spodziewany spadek cen częściowo odzwierciedlał rosnący pesymizm co do krótkoterminowych prognoz gospodarczych, przy czym coraz więcej firm spodziewało się dalszego spadku po-

pytu i recesji” – napisano w analizie, podkreślając, że w związku ze spowolnieniem firmy zaczynają oczekiwać osłabienia presji inflacyjnej w nadchodzących miesiącach.

Zdaniem ekspertów Polskiego Instytutu Ekonomicznego sytuacja przemysłu pogarsza się w całej Europie. W strefie euro indeks spadł z 49,6 do 48,5 pkt, w Niemczech z 47,8 do 45,7 pkt. – Przedsiębiorcy dostrzegają osłabienie popytu. W efekcie

zamierzają wstrzymać tworzenie nowych miejsc pracy – alarmuje PIE. W ocenie instytutu znaczącym problemem pozostają rosnące koszty oraz obawy o problemy z zasilaniem w czasie nadchodzącej zimy.

Ekspert ekonomiczny Konfederacji Lewiatan Mariusz Zielonka zwrócił uwagę, że w najbliższym czasie przemysł będzie borykał się z brakiem nowych zamówień i spadkiem produkcji. – To wynik złych

nastrojów panujących na rynkach w UE – ocenił. Jego zdaniem zaczynają się też obawy o brak możliwości dalszego przekładania wzrostu kosztów działalności na cenę produktów i usług.

Podobnego zdania są analitycy PKO BP. – Dane pokazują, że bariera popytu może sprawić, iż dalsze przerzucanie kosztów na ceny wyrobów gotowych może nie być możliwe lub tak łatwe jak to tej pory – wskazano. W opinii ekspertów wyścig konkurencyjny zapewne wtedy przyspieszy, a firmy elastycznie dostosowujące swoje koszty wypychać będą z rynku słabsze i mniej wydajne podmioty.

Paweł Woźniak

ŻEGLUGA STANOWI BODZIEC DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

POLITYKA KLIMATYCZNA \ Nowoczesny niskoemisyjny transport wodny wpisuje się w cele polityki klimatycznej, która zakłada, że dużą część ładunków transportowanych drogami trzeba przenieść na kolej i żeglugę śródlądową. Idea ponownego użeglowienia największych polskich rzek – Wisły i Odry – jest szansą na rozwój portów w Szczecinie i Gdańsku oraz szeregu przedsiębiorstw.

INWESTYCJE \ Sukcesywne zwiększanie retencji oraz poprawa stanu polskich wód to priorytet

Eksperci o przyszłości gospodarki wodnej w Polsce

25 października we Wrocławiu odbył się z udziałem przedstawicieli świata nauki, organizacji samorządowych i rządowych wraz z biznesem Kongres Wodny – najważniejsze wydarzenie poświęcone zagadnieniom z obszaru gospodarki wodnej. Gospodarzem kongresu było Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Zapewnienie bezpieczeństwa wodnego mieszkańcom Polski to najważniejsze zadanie z obszaru gospodarki wodnej. Aby je zagwarantować, Wody Polskie kontynuują inwestycje za ponad 20 mld zł – wszystko dla lepszej adaptacji naszego kraju do zmian klimatycznych, powodujących coraz częstsze występowanie tak skrajnych zjawisk naturalnych, jak susze i powodzie. Priorytetem jest sukcesywne zwiększanie retencji oraz poprawa stanu naszych wód.

– Modernizujemy infrastrukturę, by odpowiadała współczesnym potrzebom i spełniała wiele funkcji. Dostosowujemy się do środowiskowych wymogów, poszukujemy bezpiecznych rozwiązań z korzyścią dla rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska naturalnego. Każda zainwestowana w gospodarkę wodną złotówka zwraca się z dużym zyskiem. Rolnictwo, energetyka, przemysł, usługi komunalne, mieszkańcy – wszyscy korzystają z wody. Bez wody nie ma życia i nie ma przyszłości – powiedział Krzysztof Woś, prezes Wód Polskich.

Kongres Wodny był miejscem eksperckiej debaty, wymiany wiedzy i doświadczeń oraz poszukiwania rozwiązań, jak w obecnych czasach w zrównoważony sposób gospodarować wodami – wykorzystywać ich potencjał gospodarczy przy jednoczesnej ochronie zasobów. Jego ważnym elementem było również podpisanie Memorandum o współpracy w dziedzinie integracji europejskiej i gospodarowania wodami pomiędzy Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie a Państwową Agencją Zasobów Wodnych Ukrainy.

Zapewnij wodę

Profesor Mirosław Miętus z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej wskazał,

że nierównomierna struktura opadów, skutkująca coraz częstszymi suszami oraz występowaniem deszczy nawalnych i powodzi błyskawicznych, będzie konsekwencją zmian klimatu, z którą musimy się zmierzyć. Skrajne zjawiska pogodowe potęgują zanieczyszczanie wód. Problem jest widoczny szczególnie na silnie zurbanizowanych terenach. W miastach podczas gwałtownych opadów miejska kanalizacja jest przeciążona i dochodzi do nadmiarowych zrzutów do rzek – zarówno deszczówki, nieoczyszczonych ścieków. Rozwiązaniem, które pozwoli ograniczyć ten problem, jest zagospodarowanie wód opadowych.

– Trzeba zadbać o miejską retencję, by przechwytywać wody opadowe i wykorzystywać je do celów gospodarczych. Ograniczyć to zużycie wody i jednocześnie wpłynąć korzystnie na czystość wód. Mamy z samorządami wspólne zadanie, by zrobić wszystko, by wody nie zabrakło – zaznaczył Paweł Rusiecki, zastępca prezesa Wód Polskich ds. Zarządzania Środowiskiem Wodnym.

Zielony transport wodny – przyjazny środowisku, zyskowny dla gospodarki

Marta Wolska z Komisji Europejskiej stwierdziła, że nowoczesny niskoemisyjny transport wodny wpisuje się w cele polityki klimatycznej, która zakłada, że dużą część ładunków transportowanych drogami trzeba przenieść na kolej i żeglugę śródlądową. Żegluga stanowi bodziec dla rozwoju gospodarczego. Sławomir Michalewski z Zarządu Morskiego Portu Gdańsk SA przytoczył dane, według których po Renie pływa blisko 10 tys. barek, które w 2021 r. przewoziły 170 mln ton

ładunku, co zapewniło przewoźnikom nawet 6 mld euro zysku. Idea ponownego użeglowienia największych polskich rzek – Wisły i Odry – jest szansą na rozwój portów w Szczecinie i Gdańsku oraz szeregu przedsiębiorstw.

– Aby udało się w Polsce przywrócić żeglugę, należy zadbać o utrzymanie parametrów żeglugowych rzek oraz nauczyć się rozmawiać z organizacjami ekologicznymi. Rzeka to organizm, który żyje, stąd niezbędna jest retencja, by tej wody nie zabrakło ani dla organizmów wodnych, ani dla żeglugi. Ważna jest też cyfryzacja oraz zachęcanie młodej do sektora żeglugowego, by chcieli w nim pracować i z niego skorzystać – powiedziała Monika Niemiec-Butryn, dyrektor Departamentu Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Infrastruktury.

Ochrona przeciwpowodziowa – chroni ludzi, dba o środowisko

Szereg inwestycji przeciwpowodziowych realizowanych w Polsce korzysta ze środków instytucji finansowych – europejskich oraz międzynarodowych. Ekspert Banku Światowego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego podkreślają, że polskie projekty infrastrukturalne wypełniają szereg rygorystycznych warunków, w tym norm środowiskowych. Dla skutecznej adaptacji do zmian klimatu wybierane są najlepsze, często wielofunkcyjne rozwiązania, cały proces inwestycyjny odbywa się zaś przy udziale społeczeństwa i organizacji pozarządowych.

– Stosujemy nowoczesne technologie i nawiązujemy kontakty z polskimi uczelniami wyższymi, gdyż w perspektywie czasu widzimy, że czekają nas duże inwestycje

i potrzebujemy więcej wykwalifikowanej kadry. Wody Polskie nie betonują i nie pogłębiają rzek, nie wolno tego robić. Prowadzimy prace z poszanowaniem środowiska naturalnego. Musimy prowadzić dialog między gospodarką i naturą – znajdujemy ten balans w naszych projektach – podkreślił Wojciech Skowyrski, zastępca prezesa Wód Polskich ds. Ochrony Przed Powodzią i Suszą.

Edukując, kształtujemy wodny punkt widzenia

Według naukowców z Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Politechniki Opolskiej nasze zasoby wód są ograniczone i narażone na zanieczyszczenia. Stąd priorytetowym zadaniem jest ochrona wód, zarówno by zadbać o ich dostateczną ilość, jak i jakość. Niezbędne jest wdrażanie odpowiednich rozwiązań legislacyjnych oraz inwestycyjnych, u podstawy których znajduje się szeroka edukacja społeczna, gdyż tylko świadome współczesnych wyzwania klimatycznych społeczeństwo może okazać większą troskę o nasze wspólne dobro, jakim jest woda.

– Edukacja wodna to przyszłość. Pozwala nam kształtować pozytywne postawy społeczne i tłumaczyć działalność Wód Polskich na różnych płaszczyznach – ochronę przed suszą i powodzią, jak poprawić stan wód naszych rzek i jezior, a także Bałtyku. Trzeba dbać o przestrzenie zielone, by woda mogła wsiąkać w glebę, tworzyć oczka wodne i stawy, inwestować w błękitno-zieloną infrastrukturę w miastach i dużą retencję zbiornikową. Kluczowa jest też retencja na terenach rolnych w systemach melioracyjnych i budowa zastawek. To wszystko przekła-

da się na ochronę naszych zasobów – powiedziała Joanna Sasal, dyrektor Departamentu Komunikacji i Edukacji Wodnej Wód Polskich.

Zmieniamy oblicze turystyki wodnej w Polsce

Wojciech Skóra z Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zauważył, że turystyka wodna w Polsce się odradza, bo inwestuje się w nową infrastrukturę, tworząc tym samym mnóstwo miejsc dla turystów. Powstała Pętla Wielkopolska i Pętla Żuławska, rozbudowane zostały przystanie na Odrze i Wiśle. Piotr Jakubowski ze Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 wskazał, że skala inwestycji na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich jest niespotykana od blisko stu lat. Zaznaczył, że dziś funkcjonuje ponad 160 marin i ośrodków, które przyjmują żeglarzy, wyposażonych w pełną infrastrukturę sanitarną i gastronomiczną. Podkreślił fakt dobrej współpracy z Wodami Polskimi w zakresie modernizacji infrastruktury wodnej oraz projektu sanitacji, czyli odbierania nieczystości z jednostek pływających dla poprawy stanu wód jezior. Żegluga turystyczna przeżywa także swój renesans w największych polskich miastach.

– Wprowadziliśmy europejskie standardy oznakowania dróg wodnych, szlaki są przystosowane do żeglugi nocnej w Krakowie, Warszawie czy Wrocławiu, a także na Kanałach Ślesińskim w Wielkopolsce. W ostatnim sezonie prześluzowaliśmy nawet 60 tys. pływających jednostek rekreacyjnych i sportowych. Jesteśmy w stałym kontakcie ze środowiskiem żeglugowym i prowadzimy szereg inwestycji, zwłaszcza na Mazurach oraz Odrzańskiej Drodze Wodnej – oznajmił Łukasz Pieron, pełnomocnik prezesa PGW Wody Polskie do spraw Żeglugi Śródlądowej i Turystyki Wodnej.

Największe wydarzenie z życia gospodarki wodnej

Kongres Wodny gościł kilkuset przedstawicieli świata gospodarki wodnej. Został objęty honorowym patronatem prezesa Rady Ministrów, zaś nadzór merytoryczny nad jego organizacją sprawowało Ministerstwo Infrastruktury. Wydarzenie uświetnił koncert Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Technikum Żeglugi Śródlądowej z Kędzierzyna-Koźła.

.....
Materiał partnera

fot. mat. pras./d

WYSTAWA \ Jutro o godz. 19 w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski otwarta zostanie wystawa „Ukraina. Pod innym niebem”. Będzie to największa wystawa współczesnej sztuki ukraińskiej, obejmująca ponad 200 prac 32 twórców. Prezentowane prace są reakcją ukraińskich artystów na rosyjską agresję.

WYWIAD \ Z DARIUSZEM SNOBKOWSKIM, dyrektorem festiwalu Vitae Valor, rozmawia SYLWIA KRASNODEBSKA

Ukraiński apostoł przetrwania w Tarnowie

Spotkanie z ukraińskim reżyserem Vladyslavem Robskim i jego filmowym bohaterem będzie dla nas, Polaków, pewnym prologiem przygotowującym do Święta Niepodległości – mówi Dariusz Snopkowski.

„Oblicza relacji” to hasło rozpoczynającego się jutro w Tarnowie festiwalu Vitae Valor. Wspomniane relacje bardzo się zmieniły przez pandemię i wojnę. Czy to wpłynęło na program festiwalu?

Relacje między ludźmi zmieniły się już znacznie wcześniej, o czym nie chcieliśmy słuchać i rozmawiać. Pandemia uwydatniła tylko bezlitośnie to, co już się dokonało w naszych domach i instytucjach. Jednocześnie jesteśmy świadkami nieoczekiwanej roli technologii internetowej, która skutecznie zamortyzowała upadek społecznych i ekonomicznych relacji. Program festiwalu opracowaliśmy z myślą o stworzeniu platformy do rozmowy o tym, jak uzdrawiać i leczyć nasze relacje narażone na dodatkowe zewnętrzne czynniki, których ludzkość nigdy wcześniej nie doświadczyła na skalę światową.

Jednym z paneli jest rozmowa o filmoterapii. Jaką chorobę mogą uleczyć filmy?

Filmoterapia to przede wszystkim odkrywanie swoich prawdziwych intencji i drzemających w nas napięć, nazywanie ich po imieniu i uświadamianie sobie emocji, które nami kierują. Film jest bezpieczną i skuteczną platformą rozmowy

Dariusz Snopkowski | fot. arch./d

o przeżyciach i emocjach innych ludzi (bohaterów filmowych), a poprzez ich losy – nazywania emocji, które są nam bliskie lub zupełnie wygłuszone i zmagazynowane w głębokich przepaściach podświadomości. Otwarta rozmowa o tych emocjach i przeżyciach jest kluczem do realizacji kolejnych kroków uzdrawiania naszych wewnętrznych stanów, relacji z sobą i z innymi ludźmi.

W repertuarze festiwalu znalazł się film „Nie żyję dla wojny”. To ukraiński dramat z 2020 r., o człowieku, który przeszedł piekło w czasie wojny, ale nie stracił hartu ducha i wiary w ludzi. Jak można

Kadr z filmu „Nie żyję dla wojny” | fot. mat. pras./d

nie stracić wiary w ludzi, skoro za naszą granicą toczy się potworna wojna?

Wojna towarzyszy ludzkości od zarania dziejów i nie jest niczym wyjątkowym. W Europie doświadczyliśmy ponad 70-letniego okresu bez poważnego konfliktu zbrojnego i dlatego doświadczenie okrucieństwa wojny dla wielu powojennych pokoleń jest prawdziwym szokiem. Niemniej nie brakuje wspaniałych przykładów osób, które potrafiły pokonać traumę wojennych przeżyć i odnaleźć się w nowej roli i w nowej rzeczywistości. Wiarę w ludzi można łatwo utracić, zostając skrzywdzonym i odartym

z ludzkiej godności w koszmarze wojny. Bohater filmu jest ewidentnym przykładem tego, że po zakończeniu tego koszmaru lekarstwem na powrót do normalnego życia jest odzyskanie tej utraconej wiary.

Udało się Państwu zaprosić ukraińskiego reżysera Vladysława Robskiego. Co to za postać? Co o nim wiemy? Jakie są oczekiwania dotyczące spotkania z jego udziałem?

Vladyslav Robski to członek Ukraińskiej Akademii Filmowej, doradca artystyczny i członek jury międzynarodowych festiwali filmowych. Związany z Polską od czasu studiów w szkole

filmowej Andrzeja Wajdy. Jego wizyta w Tarnowie na festiwalu filmowym Vitae Valor ma podwójny wymiar. Po pierwsze pozwoli nam, a także jego rodakom, spojrzeć na obecną wojnę z perspektywy zwycięzcy, który pokonał siebie i swoje wojenne koszmary, zamieniając się w prawdziwego apostoła przetrwania i dobrej nowiny. Po drugie, spotkanie z Vladyslavem i jego filmowym bohaterem 10 listopada będzie dla nas, Polaków, pewnym prologiem przygotowującym do Święta Niepodległości, które – jak sądzę – będzie miało wyjątkowy smak i charakter w bieżącym roku.

„Bierzcie i jedzcie”?

KSIAŻKA \ „Obyczaj przyjmowania komunii na rękę został wprowadzony bezpodstawnie i w sposób pospieszny, co zmieniało wiekową tradycję” – czytamy w książce „O godnym przyjmowaniu Komunii Świętej” ks. Marcella Stanzione wydane przez Esprit. Publikujemy jej fragment.

Powszechnie wiadomo o kryzysie Kościoła katolickiego, szczególnie w Europie. Podróżując po krajach tradycyjnie protestanckich, można zobaczyć liczne kościoły opuszczone i zamienione na dyskoteki, puby czy siłownię. Tysiące kościołów zostały prawdopodobnie zburzonych, gdyż grożą zawaleniem z powodu braku funduszy na ich utrzymanie i remonty, co

z kolei jest skutkiem braku zarówno księży, jak i praktykujących wiernych. Jest tylko kilka państw, które wciąż dziś o wiarę. Przykładem jest Polska. Zauważyłem, że podczas Mszy Świętej, w chwili konsekracji eucharystycznej, wszyscy wierni klęczą i prawie wszyscy przyjmują Ciało Chrystusa na kolanach i do ust. Spora-dycznie zdarzało mi się wi-

dzieć kogoś przyjmującego Komunię Świętą na rękę.

Należy zwrócić uwagę, że obyczaj przyjmowania komunii na rękę został wprowadzony bezpodstawnie i w sposób pospieszny w niektórych środowiskach Europy Środkowej przez Kościół zaraz po soborze watykańskim II, co zmieniało wiekową tradycję, a obecnie stało się pospolitą prakty-

ką dla całego Kościoła. Faktem jest, że skoro przyjmujemy się komunie na język, to można przyjąć ją również na rękę, gdyż jest to równie godna część ciała. Niektórzy tłumaczą ten obyczaj, odwołując się do słów Jezusa: „Bierzcie i jedzcie”. Gest ten

przyczynia się do stopniowego osłabiania postawy uszanowania względem świętych postaci eucharystycznych. Dawny obyczaj lepiej wyrażał ten szacunek. Zamiast niego pojawił się natomiast alarmujący brak skupienia i duch powszechnego rozproszenia uwagi. Dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek wcześniej konieczna jest pomoc wiernym w odnowieniu żywej wiary w rzeczywistą obecność Chrystusa w postaciach eucharystycznych, aby wzmocnić samo życie Kościoła i bronić go pośród niebezpiecznych wypaczeń wiary, które ta sytuacja cały czas powoduje.

(notowała sk)

FORUM SA wydawca

„Gazety Polskiej Codziennie”

Składa serdeczne podziękowania Partnerom i Patronom

Za pomoc i wsparcie przy organizacji
Gali VII edycji Konkursu
Polski Przedsiębiorca 2021
„Gazety Polskiej Codziennie”,
której transmisja odbyła się
28 października 2022 roku.

Tomasz Sakiewicz

Redaktor naczelny
„Gazety Polskiej Codziennie”

Beata Drózd

Prezes spółki
Forum SA

PARTNERZY GŁÓWNI

PARTNERZY

POLITYKA \ Od agresji werbalnej do fizycznej – ewolucja i skutek przemysłu pogardy

Na drodze do przemocy

Zaledwie kilka dni po 12. rocznicy mordu, jakiego na pracowniku łódzkiego biura PiS Marku Rosiaku dokonał Ryszard Cyba, doszło do serii napaści na inne biura poselskie tej partii. Tym razem nikt nie zginął, skończyło się na pogróżkach. Część polityków opozycji zdobyła się na potępienie sprawców tych zdarzeń, lecz już ich wyborcy najczęściej potraktowali je jako ustawkę lub powód do żartów. Zwolennicy partii rządzącej pytają, czy odpowiedzialne za ten stan rzeczy kluczowe figury polskiej polityki i mediów wiedzą, że nieustanna hodowla nowych Cybów musi doprowadzić do kolejnej tragedii. To pytanie pozostaje bez odpowiedzi. Gdyby jednak takowa padła, byłaby zapewne niemal równie przerażająca jak dramat sprzed 12 lat.

Krzysztof
Karnkowski

Ryszard Cyba nie wziął się znikąd. Medialna tresura, dzień w dzień przez lata, trafiła na podatny grunt. Czy autorzy jego ulubionych telewizyjnych audycji nie liczyli się z tym, jakie skutki może wywołać w mniej stabilnych emocjonalnie odbiorcach stała deprecjacja negatywnych bohaterów ich codziennych przekazów? W Cybie szybko rozpoznano wiernego telewidza, dzwoniącego do „Szkła kontaktowego”, polityczno-satyrycznej audycji TVN24. Audycji, w której jeszcze przed katastrofą smoleńską wyemitowano rozmowę z leśniczym, zapewne nieświadomym, w czym bierze udział, który opowiadał – powtórzmy, w audycji polityczno-satyrycznej – o tym, kiedy, jak i czym wolno strzelać do kaczek, a kiedy ptaki te podlegają okresowej ochronie.

Po 10 kwietnia 2010 r., jeszcze jako blogger, przygotowałem cykl pod tytułem „Archiwum nienawiści”, będący małym jedynie wycinkiem rzeczywistości, którą szerzej pokazał później Sławomir Kmiecik w swoim cyklu książek poświęconych zjawisku przemysłu pogardy. Obok przywołanego już „przyrodniczego” odcinka „Szkła”, przypomniałem w nim m.in. wrywyki z twórczości polskich kabaretów, w tym kabaretu Klika, chcącego upiec kaczkę (pisaną wielką literą) niczym w wierszyku Brzechwy, czy Kabaretu Młodych Panów przewidującego katastrofę prezydenckiego samolotu w skeczu, w którym bawić widza ma fakt, że załoga ani myśli ratować prezydenta, któremu okazuje w rozmowach pogardę. Młody Stuhler ze swoimi żartami z tupolewa czy uliczna hołota z rzucanymi żartami o „zimnym Lechu” czy „kaczce po smo-

Od powrotu Donalda Tuska do krajowej polityki najbardziej agresywni z uczestników ulicznych zadym i internetowych pyskówek zyskali mocnego patrona. Tusk zapowiada to samo, o czym oni roją w swoich zapisywanych w mediach społecznościowych fantazjach | fot. Mateusz Włodarczyk/Forum

leńsku” nie była ani pierwsza, ani oryginalna. Być może częstochowski taksówkarz oglądał ten akurat odcinek wyjątkowo uważnie, a może nie musiał go oglądać, bo doskonale już wiedział, kto odpowiada za całe zło w Polsce i na świecie? Gdy Cyba dokonał swojego mordu, Platforma Obywatelska była partią rządzącą, odległą jeszcze od sondażowego i wizerunkowego zjazdu, jaki zaliczyła w swojej drugiej kadencji, PiS natomiast nie otrząsnęło się jeszcze po Smoleńsku.

Kampanie nienawiści przed Smoleńskiem

Zjawisko zmasowanego, ukierunkowanego na konkretną osobę hejtu osiągnęło pierwsze apogeum w czasie, gdy Lech Kaczyński pozostał instytucjonalnie osamotniony we wrogim wobec siebie państwie Platformy. Ta dysponowała wówczas całym aparatem władzy, większością mediów, kontrolowała i współtworzyła przekaz pod- i nadprogowy. Przy czym pamiętać trzeba, że już wcześniej, czasem w większej, a czasem mniejszej ska-

li, ofiarami podobnych kampanii nienawiści byli politycy niewygodni dla liberalnych salonów, jak (do czasu) Lech Wałęsa, Stanisław Tymiński czy Andrzej Lepper. Lepper i Lech Kaczyński znaleźli się w sytuacji trudniejszej od pierwszej dwójki, ponieważ obiektem nienawiści liberalnych elit stali się w czasie, gdy wzrosło znaczenie internetu – kolejna znakomita arena do szczucia i przeprowadzania publicznych egzekucji.

Sieć w dużym stopniu była – i pozostała do dziś – pasem transmisyjnym i pudłem rezonansowym starych mediów, w którym już oddolnie, nieraz spontanicznie, powtarzano wyuczone frazy, ale w sposób ostrzejszy i brutalniejszy, który do czasów Palikota klasycznym graczom nie uchodził. Jednak już przed 10 kwietnia, gdy przywołany polityk, długo związany z PO, postanowił według jego własnych słów uderzyć w godność i podstawy prezydentury, było oczywiste, że język nadawców i odbiorców, producentów, konsumentów i prosumentów stał się za-

truty trwale przy zgodnym udziale wszystkich biorących udział w tej grze druzyn.

Przemoc pobłogosławiona

Wydawać by się mogło, że katastrofa smoleńska będzie zarówno dla polskiego społeczeństwa, jak i klasy politycznej punktem zwrotnym, podobnym do narodowych rekolacji po śmierci Jana Pawła II. Oficjalna wersja wydarzeń, kreowana przez media, brzmiała, że odzyskaną ledwo co zgodę między Polakami zniszczyła konfrontacyjna decyzja o pochowaniu pary prezydenckiej na Wawelu. Tyle że to kolejna nieprawda wykreowana przez to środowisko. Podczas gdy wielu Polaków, niezależnie od poglądów, chciało przeżywać wspólnie i godnie dramatyczny zwrot historii, byli i tacy, którzy świętowali. W urzędach, korporacjach, na uczelniach.

Decyzja o miejscu pochówku była już tylko pretekstem. Ogień zniży zwalczano ogniem nienawiści, który na dobre zapłonął latem tego samego roku. Przemoc na głównej ulicy Warszawy

straciła wówczas swój symboliczny jedynie charakter. Choć i on, w postaci krzyża z puszek po piwie, ukrzyżowanego pluszowego misia, oddawania moczu na znicze czy okrzyków „chcemy Barabasza”, musiał szokować. Jednak obok agresji w sferze symboli pojawiła się i zwykła przemoc – do wyzwisk doszły przepychanki, kogoś pobito, ktoś nawet po kilku tygodniach zmarł, jednak państwo nie było zainteresowane śledztwem. Do bierności policji i straży miejskiej dołączył entuzjazm mediów, widzących na Krakowskim „narodziny społeczeństwa obywatelskiego”. Przemoc została więc de facto pobłogosławiona. Nic dziwnego, że została już z nami na stałe, najpierw głównie w kontekście Smoleńska i zakłócania obchodów, później w protestach Strajku Kobiet, a także w napaściach na biura.

Złudzenie posmoleńskie (podobnie jak jego prefiguracja z kwietnia 2005 r.) trwało krótko, jednak to nie było zaskoczeniem. Niemal od razu po tragedii Stefan Niesiołowski, wówczas promi-

fot. mat. pras./d

Andrzej Sapkowski

(ur. 1948 r.) polski pisarz fantasy, tłumacz, twórca postaci wiedźmina Geralta z Reivii, autor pięciotomowej sagi o wiedźminie

\\ Nikt z tych, którzy obmyślają i zadają przemoc, nie ma prawa uważać się za lepszego od zwykłego zbrodniarza. Bo wszelka przemoc z natury swej nieuchronnie wiedzie do zbrodni. \\

nentny polityk Platformy, stwierdził, że nie wydarzyło się nic, co uzasadniałoby zmianę sposobu prowadzenia dyskusji politycznej w Polsce. Jej zaś najbardziej plugawy symbol, Janusz Palikot, zniknął tylko na chwilę, na kilka tygodni, by po powrocie zapowiedzieć, że wypatroszy ciało Jarosława Kaczyńskiego i wystawi je na sprzedaż w Europie. Polityk powiedział, co miał powiedzieć. Wykonawca znalazł się wkrótce potem w Łodzi. I jak pamiętamy, także Łódź nie zmieniła niczego, bo co mogła zmienić, gdy nawet śmierć dziewięćdziesięciu sześciu przedstawicieli różnych partii i środowisk nie wstrząsnęła sumieniami? Niesiołowski opowiadał w mediach, że zamachowiec planował wcześniej odwieziny w jego biurze, a koleżdy łódzkiego posła refleksyjnie lub raczej bezrefleksyjnie powtarzali, że PiS zebrało burzę z wiatru, który samo zasiało.

Suma lęków liberalnego elektoratu

W 2011 r. odbyły się wybory parlamentarne. Zagrożenie przemocą stało się jednym z motywów kampanii wyborczej. Po temat ten nie sięgnęło jednak mające do tego silne podstawy PiS (tak samo jak w 2010 r. nad wyraz oszczędnie zdominowane przez późniejszy PJN sztab Jarosława Kaczyńskiego gospodarował emocjami związanymi ze Smoleńskiem, co wówczas wielu uważało za błąd, a dziś można zastanawiać się, czy nie był to sabotaż), lecz Platforma. Liberalowie, którzy co najmniej od 1989 r., początków „Gazety Wyborczej” i wejścia do TVP suflowali aspirującej inteligencji lęk przed ciemną, agresywną i zabobonną masą, zmieścili w wyborczym spocie sumę swoich lęków. Do roli tłuszczy sprowadzono obrońców krzyża z Krakowskiego Przedmieścia, wykorzystując w tym celu wizerunek osoby spoza tego środowiska, ulicznego krzykacza Andrzeja Hadacza, który po kilku latach odnalazł się na wiecach KOD i poradach równości. Tak samo pokazano kibiców, do których jeszcze niedawno PO odwoływała się w pozytywny sposób, próbując wykreować wizerunek Donalda Tuska jako konkretnego, odważnego chłopaka, może nawet trochę chuligana, ze stadionu Lechii Gdańsk. I wyborców udało się skutecznie nastraszyć, zarazem dowartościować – głosując na PO, mieli być lepsi od tych, których

pokazywano im od lat jako motłoch. Najpierw – niezadowolony, później agresywny, wreszcie roszczeniowy, zawsze jednak ciemny i zakompleksiony.

W 2007 r. Platforma odwoływała się do kompleksów, ale i aspiracji. Cztery lata później zostało już tylko straszenie swojego elektoratu i mamienie go poczuciem własnej elitarności – i to wystarczyło. Wiele wskazuje, że Tusk i ludzie z jego otoczenia wierzą wciąż, że także dziś tak właśnie wygrywać można wybory, w czym utwierdzać musi ich sprzężenie zwrotne, sposób, w jaki ich najwierniejszy elektorat w mediach społecznościowych widzi i opisuje drugą stronę, ale też każdego, kogo sam do tej drugiej strony zapisze, choćby był to nawet progresywny obyczajowo, ale krytyczny wobec liberalizmu gospodarczego i anty-

wypowiedziami w rodzaju „dorzynania watahy” Radosława Sikorskiego.

Liczba tego typu zdarzeń to materiał na obszerną i bardzo nieprzyjemną książkę, zwróćmy więc tylko uwagę na kilka fal, w których dochodziło do kumulacji. Poza okresami wyborczymi i powyborczymi (warto wpisać w wyszukiwarce hasło „kandydat/kandydatka PiS pogroźki”, można dowiedzieć się na przykład o tym, że już w 2010 r., mniej więcej równocześnie ze zbrodnią Cyby, w Oświęcimiu mężczyzna groził spaleniem biura tej partii) to choćby wzmożenie czasów pierwszych protestów KOD z ich comiesięcznymi nawrotami, „ciamajdan”, który nie był zabawny dla osaczanych przez tłum parlamentarzystów i reporterów TVP, z których jeden poniósł nawet uszczerbek na zdrowiu, to ciągle wyzwiska

sowność zachowania przeciwników obchodów. Większego zainteresowania społecznego tą sprawą nie odnotowano, nie zauważyli jej nawet użytkownicy warszawskich forów poświęconych codzienności komunikacji miejskiej i ich pracowników.

Już w tej kadencji parlamentu stężonych, negatywnych emocji doświadczać musiał Paweł Kukiz. Muzyk, sam używający w swej twórczości wulgaryzmów, niejako ośmielił tym samym oponentów, którzy wykroczyli jednak poza wszelkie granice. Wyzwiska wobec Kukiza pojawiały się w wypowiedziach polityków, również na ogólnopolskich antenach. Po wsparciu przez jego ugrupowanie przygotowanej przez PiS ustawy medialnej atmosfera była na tyle napięta, że współpracujący z nim poseł Jarosław Sachaj-

nie osamotniony i atakowany przez dawnych kolegów, a także przez najgłośniejsze oplakujące go media. Bardzo dogłębnie udokumentował to Marcin Tulicki w swoim filmie dokumentalnym „Jesteś mechanizmem niszczącym.”

O politycznych afiliacjach zabójcy Adamowicza nie wiemy nic, lecz wiemy, że nie jest w przeciwieństwie do Cyby osobą zrównoważoną, a w więzieniu, gdzie przebywał przed dokonaniem zbrodni, nie miał dostępu do kanału informacyjnego TVP. Jednak za to powiązanie stacji ze zbrodnią nikt nigdy nie przeprosił, nadal stanowi ono dla wielu jej przeciwników poręczną pałkę. Tu warto wspomnieć, że grupa głośnych demonstrantów kilka lat temu zaatakowała przed siedzibą stacji Magdalenę Ogórek. A niewielka, lecz mająca mocny sprzęt nagłaśniający pikietą odbywa się na pl. Powstańców Warszawy niemal codziennie, jej uczestnicy nie przebiegają w słowach, nie dbają o spokój klientów pobliskich lokali (o dziennikarzach nie wspominając, tu działanie jest ewidentnie intencjonalne) i nie zawsze trzymają ręce przy sobie.

Od powrotu Donalda Tuska do krajowej polityki najbardziej agresywni z uczestników ulicznych zadym i internetowych pyskówek zyskali mocnego patrona. Tusk zapowiada to samo, o czym oni roją w swoich zapisywanych w mediach społecznościowych fantazjach. To już nie demokratyczne przejęcie władzy w warunkach ciągłości funkcjonowania państwa, lecz odwet i zemsta, czyszczenie i wywlekanie przeciwników z urzędów na ulicę. Radosław Sikorski, gdy akurat nie powieła w swoich tweetach rosyjskich narracji, fantazjuje o wyrzucaniu z kraju szczególnie znienawidzonych polityków i dziennikarzy. Przywoływany wcześniej Stefan Niesiołowski, od dawna nieobecny w polskim życiu politycznym, przerywa milczenie, by ogłosić, że sympatycy PiS są fizycznie obrzydliwi.

Ten tekst nie będzie miał pozytywnej puenty. Wszystko to pokazuje bowiem wyraźnie, że wśród sporej części polityków panuje zgoda na wszelkie formy obrzydzania i pozbawiania godności oponentów, a co za tym idzie, również zgoda na przemoc, która jest naturalnym i logicznym dopełnieniem wieloletniego poddawania odbiorców takiej propagandzie.

\\ Po 10 kwietnia 2010 r. przygotowałem cykl pod tytułem „Archiwum nienawiści”, w którym przypominałem m.in. wrywyki z twórczości polskich kabaretów, w tym kabaretu Klika, chcącego upiec kaczkę (pisaną wielką literą), czy Kabaretu Młodych Panów przewidującego katastrofę prezydenckiego samolotu w skeczu, w którym bawić widza ma fakt, że załoga ani myśli ratować prezydenta, któremu okazuje w rozmowach pogardę. Młody Stuhr ze swoimi żartami z tupolewa czy uliczna hołota z rzucanymi żartami o „zimnym Lechu” czy „kaczcze po smoleńsku” nie była ani pierwsza, ani oryginalna. Ryszard Cyba nie wziął się znikąd. Medialna tresura, dzień w dzień przez lata, trafiła na podatny grunt. \\

estetyki działań KOD młody działacz lewicowy.

Fala za falą – mechanizm utrwalony

Kolejne kampanie, w których PO coraz mniej pewna była wygranej, wyraźniej zaznaczyły ten rys strachu, pogardy i dehumanizacji, a zjawisko to przybrało na sile po 2015 r. Jeśli jednak (słusznie) niepokoją nas niedawne napaści na biura poselskie i ich pracowników, nie możemy traktować tych zdarzeń jako wypadków jednostkowych czy tym bardziej nowej jakości w naszym życiu politycznym. Skala jest przecież dużo większa, a przykłady znajdziemy w doniesieniach z kolejnych wyborów. To nawracające fale niszczenia materiałów wyborczych, lecz również wysyłania gróźb, także wobec rodzin, i podpaleń. Oczywiście każdy taki przypadek był w komentarzach słusznie łączony z co bardziej agresywnymi

na ulicach czy w internecie, to fale tzw. Strajku Kobiet z masowym niszczeniem mienia, ścian biur PiS i kościołów, lecz także neutralnej, nieraz zabytkowej przestrzeni miejskiej, z werbalizowaną w internecie zgodą na przemoc fizyczną wobec konkretnych osób.

W tej przynębiającej wylizance oddzielnie warto przypomnieć sobie szykany, które spotykały prof. Jana Szyszkę. Atmosfera wobec byłego ministra środowiska prawdopodobnie przyczyniła się do jego śmierci, na pewno zaś powiązana była ze śmiercią jego zwierząt, które – zapewne w imię walki o ich prawa – zostały otrute przez nieznaną sprawcę w gospodarstwie polityka.

Z kolei podczas jednej z miesięcznic katastrofy smoleńskiej z użyciem noża zamordowany został warszawski tramwajarz, który zwrócił uwagę na niesto-

ko musiał zamknąć nawet na pewien czas biuro poselskie w obawie o zdrowie zatrudnionych tam osób.

Droga do zamachu stanu

Gdy kilka dni temu przypomniano o kolejnej rocznicy zamordowania Marka Rosiaka, wielu sympatyków Platformy w sieciowych komentarzach gotowych było usprawiedliwiać mordercę, przywołując późniejszy mord na Pawle Adamowiczu. Zostawmy na boku względność czasu (Adamowicz 2019, Rosiak 2010), nie takie sztuczki zna polityczna retoryka. Ważniejsze jest całe tło sprawy i jej bezwzględne wykorzystanie w celach propagandy partyjnej. Ta przedstawiła gdański mord jako wendetę podpuszczonego przez przekaz TVP Info sympatyka PiS na czołowym polityku PO. Tymczasem w ostatnim okresie życia Adamowicz był politycz-

fot. Wikipedia/d

JAN ALOJZY MATEJKO (1838–1893) \ Polski malarz, specjalizujący się w malarstwie historycznym, autor ponad trzystu obrazów olejnych oraz kilkuset rysunków i szkiców. Był przedstawicielem realizmu w sztuce, jego prace przykuwają uwagę nie tylko ze względu na kunszt wykonania prac, ale przede wszystkim „filmowość” ujęcia historii. Jest autorem takich dzieł, jak „Bitwa pod Grunwaldem”, „Stańczyk” czy „Batory pod Pskowem”.

Tytuł wystawy – „Amor Deo, Amor Patriae, Amor Familiae. Rzecz o rodzinie Matejków” odzwierciedla zainteresowania oraz kluczowe wydarzenia dla Matejków. Tematyka prezentowana w projekcie – którego koordynatorem jest historyk sztuki Sylwester Rudnik – zarówno na wystawie, jak i w towarzyszącej jej publikacji autorstwa dr Barbary Ciciory i Małgorzaty Buyko, dotyczy rodziny, w której urodził się i wychował Jan Matejko, oraz tej, którą sam założył. Zapewnienie materialnego bytu nie wypełniało całkowicie ich życiowych celów i aspiracji, które sięgały znacznie dalej – do działań na rzecz wolnej i niepodległej ojczyzny, rozwijania zainteresowań poprzez zaangażowanie w życie naukowe, społeczne, kulturalne i artystyczne Krakowa, a wreszcie – do troski o staranne wykształcenie potomstwa mimo mieszczańskiego statusu rodziny.

Towarzyszka i muza

Impulsem do podjęcia prac nad projektem było odkrycie w prywatnej kolekcji obrazu Jana Matejki przedstawiającego nieznaną, młodą dziewczynę. Badania specjalistów dotyczące sposobu malowania oraz porównań z innymi portretami wykonanymi w technice olejnej lub rysunku pozwoliły ustalić, że portret należy do wczesnych prac mistrza i przedstawia siostrę Jana Matejki Marię Matejkównę. Pogłębione studia nad jej biografią oraz relacjami rodzeństwa odkryły postać w życiorysie artysty całkowicie zapomnianą i pomijaną, a odgrywającą kluczową rolę w jego artystycznym i życiowym dojrzywaniu. Maria, pełna melancholii, ciepła i miłości, była oparciem dla młodszego o dwa lata brata, jego towarzyszką i muzą. Jej rysy, a nawet pewne cechy charakteru, jak spokój i subtelność,

LUDZIE \ „Amor Deo, Amor Patriae, Amor Familiae. Rzecz o rodzinie Matejków”

Matejko nieznany

Wydawać by się mogło, że życie i dzieła Jana Matejki nie kryją już żadnych tajemnic. Nic bardziej mylnego, a przekonać się o tym można na wystawie poświęconej jego twórczości, która będzie do obejrzenia w dniach 5 listopada – 15 grudnia br. w Muzeum Diecezjalnym w Siedlcach. Jest ona częścią projektu, na który składają się także obszerna, bogato ilustrowana publikacja oraz film promocyjno-edukacyjny pt. „Maria”. Kim jest tytułowa Maria?

Jan Matejko „Portret Marii Matejko”, olej na tekturze i desce mahoniowej, 1859, własność prywatna | fot. Wikipedia/d

noszą Barbara Radziwiłłówna, Jadwiga Andegaweńska, dwórka na obrazie „Otrucie królowej Bony”, główna postać na obrazie „Polonia”, a nawet Matka Boska. Jan był wdzięczny siostrze. Kiedy wychodziła za mąż, jako jedyny z braci z własnych pieniędzy sfinansował jej posag. To właśnie siostra jest tytułową postacią projektu „Maria”.

W domowym kręgu

W pierwszej części wystawy, której kuratorem jest

ks. dr Robert Mironczuk, dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach, wyeksponowane są postacie ojca, Franciszka Ksawerego Matejki, i jego dzieci, przez całe życie blisko związanych miłością stworzoną i umiejętnie pielęgowaną w domowym kręgu. Wytworzone związki emocjonalne wspierały wymagającą pracę nad edukacją i intelektualnym kształtowaniem rodzeństwa, a także cierpliwość w długotrwałym pozowaniu jako modele do obrazów.

Świadczą o tym korespondencja, szkice Jana Matejki, zależności widoczne między badaniami naukowymi brata Franciszka a treścią prac młodszego Jana, wreszcie zaangażowanie się braci Matejków w wydarzenia Wiosny Ludów i powstania styczniowego.

W drugiej części wystawy akcent położony jest na rodzinę Jana Matejki, która dzięki zawodowemu sukcesowi ojca i odniesionej przez niego sławie doświadczyła znaczącego awansu społecznego i mate-

rialnego, a jednocześnie doznała związanych z nim negatywnych konsekwencji, znanych także wielu dzisiejszym rodzinom. Poprzez szkice, obrazy, rekwizyty i korespondencję autorzy wystawy chcieli pokazać wpływ na życie domowe działań rodziców, postawy przyjmowane wobec pojawiającego się kryzysu i skuteczność prób przełamania go, także w świetle późniejszych zadań podejmowanych przez dorastające dzieci.

Nie tylko wystawa

Oprócz znanych prac Jana Matejki zaprezentowane są również obiekty rzadko pokazywane lub znajdujące się na co dzień w prywatnych kolekcjach, dla których temat projektu „Amor Deo, Amor Patriae, Amor Familiae. Rzecz o rodzinie Matejków” stał się dobrą okazją do ich opracowania, a niejednokrotnie do identyfikacji przedstawionych na nich osób. Tak jak było np. w przypadku portretu siostry Jana Marii.

Wystawie towarzyszy wspomniana już publikacja, która jest pierwszym tak rozległym i dokładnym opracowaniem tematu rodziny Jana Matejki. Autorki, starając się obiektywnie spojrzeć na życie Matejków, często przywołują rodzinną korespondencję, pamiętniki, dokumenty. Wykorzystały listy rzadko lub nigdy niepublikowane: Teodory z Giebułtowskich do Jana oraz Franciszka Matejki i dzieci, by ułożyć je w formie dialogów między członkami rodziny. Dokładna analiza rodzinnych losów pozwoliła na dokonanie reinterpretacji wybranych prac Jana Matejki.

W ramach projektu powstał również film promocyjno-edukacyjny zatytułowany „Maria”, który w całości poświęcony jest Marii Matejko, nieznanej dotąd szerzej siostrze artysty.

(oprac. MS)

OGŁOSZENIE PŁATNE

OBWIESZCZENIE STAROSTY SIEMIATYCKIEGO z dnia 28 października 2022 r. o wydaniu decyzji dotyczącej przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znaczaco oddziaływać na środowisko

Zgodnie z art. 3 pkt. 11, art. 33 ust. 1 i art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021.poz.2373 z późn. zm.)

zawiadamiam

że w dniu 28 października 2022r. wydana została decyzja Nr 227/2022 w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę: zespołu hotelowego z częścią gastronomiczną, konferencyjną, rekreacyjną, z basenem, garażem, o następujących parametrach technicznych:

1. budynek A- pow. zab. 2508,34 m², pow. użytkowa 1292,86 m², kubatura 14036,57 m³,
2. budynek B- pow. zab. 3087,76 m², pow. użytkowa 938,05 m², oraz pow. użytkowa garażu 1076,51 m², kubatura 11930,13 m³,
3. budynek C- pow. zab. 2303,14 m², pow. użytkowa 1512,94 m², kubatura 10534,44 m³,
4. budynek D- pow. zab. 1590,70 m², pow. użytkowa 950,39 m², kubatura 11396,20 m³,
5. zbiornika p.poż o poj. 100 m³, zbiornika retencyjnego o poj. 280 m³, parkingów, dojazdów i drogi p.poż,

6. instalacji doziemnych kanalizacji sanitarnych, wodociągowych, elektrycznych, kanalizacji deszczowej, instalacji gazowej wewnętrznej i zewnętrznej, oświetlenia terenu, na działkach o nr geod. 1680, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1688, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1703/3, 1703/10, 1703/8, 2000/1 położonych w m. Drohiczyń przy Al. Jaćwieży, w jednostce ewidencyjnej 201001_1 Drohiczyń Miasto, w obrębie ewidencyjnym Drohiczyń 0001.

Informuję, że z treścią decyzji można zapoznać się w Wydziale Budownictwa, Rolnictwa Ochrony Środowiska i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Siemiatyczach przy ul. Legionów Piłsudskiego 3, pokój 220 na II piętrze, w dniach pracy Urzędu, w godz. 7.30 – 15.30, w terminie 14 dni od daty podania do publicznej wiadomości niniejszej informacji. Stronom od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Wojewody Podlaskiego za pośrednictwem Starosty Siemiatyckiego w terminie 14 dni od daty zapoznania się z ww informacją. Znak sprawy : BS.6740.7.46.2020.EK

z up.Starosty
mgr inż. Bogumiła Kazimierczak
Naczelnik Wydziału Budownictwa, Rolnictwa,
Ochrony Środowiska i Leśnictwa

Informację zamieszcza się :

1. BIP
2. Tablica ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Siemiatyczach
3. Tablica ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Drohiczyń

OGŁOSZENIE PŁATNE

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 113 ust. 6 i 7, art. 114 ust. 3 i 4, w związku z art. 124 ust. 1 i art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.),

Starosta Jarosławski
wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej
zawiadamia

o zamiarze wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, poprzez udzielenie zezwolenia PGNiG Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA z siedzibą w Warszawie, na zajęcie nieruchomości położonej w jednostce ewidencyjnej 180406_2 Pawłosiów, w obrębie ewidencyjnym 180406_2.0001 Cieszacin Mały, oznaczonej jako działka nr 100/2 o pow. 0,1426 ha, stanowiącej własność zmarłego Stanisława Mazurek s. Jana i Marii – w związku z zamiarem realizacji zamierzenia inwestycyjnego pn.: „Budowa odwadniająca podziemnego na trasie rurociągu od odwiertu Mirocin-4.KGZ Jodłówka” – zgodnie z ostateczną Decyzją Wójta Gminy Pawłosiów z dnia 23.08.2021 r. o znaku: IP6733.18.2021 o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W związku z powyższym, wzywa się osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do ww. nieruchomości, aby w terminie 2 miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia, zgłosiły i udokumentowały te prawa w Starostwie Powiatowym w Jarosławiu, ul. Jana Pawła II 17, 37-500 Jarosław, pokój nr 126 tel. (016) 624 62 17.

Nie zgłoszenie się osób legitymujących się prawami rzeczowymi do ww. nieruchomości, skutkować będzie wszczęciem postępowania administracyjnego w trybie przepisów art. 124 ust. 1, w związku z art. 124a ustawy o gospodarce nieruchomościami.

fot. Facebook/d

POLSKIE OŁÓWKI \ Jedyna fabryka ołówków powstała w 1889 r. w Pruszkowie z inicjatywy inż. Stanisława Jana Majewskiego. Ołówki techniczne o nazwie Polonia 340 dostały złoty medal podczas wystawy w Paryżu w 1937 r.

fot. Wikipedia/d

CUD TECHNIKI \ W Polsce długopisy pojawiły się w 1950 r. Dziś nowoczesnym długopisem Parkera można narysować linię ciągłą o długości 9 km, a sprzedaje się ich ok. 60 sztuk w ciągu sekundy.

ROZWAŻANIA NAD CODZIENNOŚCIĄ \ Pióra gęsie, pawie, wieczne

Jak kura pazurem

Kaligrafia. Zmora pokoleń uczniów i moja też. Nauka ładnego, a przede wszystkim czytelnego pisania nie była wcale prosta, a używaliśmy do tego pióra – prostej obsadki ze stalówką i atramentu. Dziś piszę piórem wiecznym mojego ojca ważne dla mnie pisma, listy do przyjaciół, życzenia świąteczne.

Marzena Szpakowska

Kiedy ludzie wymyślili sposób, aby swoje myśli zapisać, potrzebne stały się narzędzia pisarskie. A zaczęło się – jak twierdzą historycy – od palca umoczonego w roślinnym soku. Szybko jednak okazało się, że o wiele lepsze są inne narzędzia.

Sztuka pisania

Tymi lepszymi okazały się zaostrzone kawałki trzciny, sitowia czy liście palmowe. Wydrążone i napełnione, użyjmy współczesnego określenia, tuszem nie tylko go zatrzymywały, ale można też nimi było kreślić różne linie. Jak pokazują znaleziska na terenie Egiptu, pisarze często nie temperowali swoich trzcin, ale rozgniatali ich końcówki, tworząc coś w rodzaju pędzelka. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w owych odległych czasach sztuka pisania wymagała zapamiętania tysięcy znaków, a także umiejętności liczenia, dlatego też skrybowie cieszyli się dużym szacunkiem współobywateli.

Zaostrzoną trzcina zapisywali teksty również mieszkańcy Mezopotamii, Grecji i Rzymu. Zaczęto też używać ołówka, czyli spieczonych łasek ołowiu, co prawda nie pisano, ale rysowano linie na pergaminie, a aby nadać im czerwony kolor, barwiono je minią. Do historii tego bardzo przydatnego narzędzia jeszcze wrócimy.

W Grecji i Rzymie pisano nie tylko na pergaminie i papirusie. W użyciu były też drewniane, pokryte cienką warstwą wosku tabliczki. Pisano na nich rylcem – stylusem. Wykonanym z brązu, żelaza, kości lub srebra prętem, który miał dwa końce – ostry, który służył do pisania, i w kształcie łopatki – do wyrównywania powierzchni tabliczki. Stylus był tak ostry, że w końcu uznano go za narzędzie niebezpieczne i zakazano używania w szkołach i akademiach. Podobno to właśnie stylusów użyli spiskowcy do zabicia Cezara.

Najpierw ptasie, potem wieczne

Najstarszym, a jednocześnie używanym do dziś na-

fot. Wikipedia/d

rzędziem pisarskim jest pióro wieczne. Te najstarsze, podobne do współczesnych, odkrył w grobowcu Tutanchamona Howard Carter w 1922 r. Była to zaostrzona z jednej strony trzciniowa rurka umieszczona w miedzianej oprawce. Podobne pióra zostały znalezione w Pamirze. W czasach rzymskich, ok. 600 r. p.n.e., zaczęto używać do pisania zaostrzonych piór ptasich, których końcówki czasami rozdawano, aby ułatwić spływanie atramentu. Najlepiej sprawdzały się jako narzędzia pisarskie pióra gęsie, ale dla dodania sobie splendoru używano też piór łabędzich, a nawet pawich. Ze skrzydeł żywych ptaków wrywano tylko najdłuższe i najgrubsze pióra. Aby nadawały się do pisania, najpierw prażono je w gorącym piasku, następnie czyszczono z błonek i mocowano w roztworze alunu, aby je utwardzić. Dopiero wtedy można było je odpowiednio zaostrzyć. Dodam, że do kreślenia cienkich linii używano piór kurczaków.

I chociaż trudno w to uwierzyć, to pióra ptasie były wykorzystywane do pisania aż do XIX w.

Co prawda, nad bardziej praktycznym narzędziem pisarskim pracował już Le-

onardo da Vinci, ale dopiero w XVIII w. Nicolas Bion, nadworny inżynier Ludwika XIV, skonstruował pióro pozwalające pisać dłużej bez napełniania. Niestety jego wynalazek nie spotkał się z uznaniem, głównie ze względu na wysoką cenę.

W 1780 r. Samuel Harrison zbudował prototyp wiecznego pióra i opracował metodę produkcji metalowych oprawek, a w 1822 r. rozpoczął maszynową ich produkcję. Piórom Harrisona daleko było jednak do dzisiejszej doskonałości. Przede wszystkim brakowało im mechanizmu zapobiegającego samoistnemu powstawaniu kleksów. Opracował go Lewis Waterman, twórca znanej do dziś marki wiecznych piór. W 1884 r. stworzył on system tzw. zasilania kanalikowego, który reguluje dopływ atramentu. Również założyciel innej, do dziś działającej i cieszącej się dużym uznaniem firmy George Parker, pracował przez wiele lat nad udoskonaleniem konstrukcji pióra wiecznego. Jego dziełem jest m.in. system uniemożliwiający samorzutne ściekanie atramentu ze stalówki. Kolejnym krokiem do upowszechnienia się tego narzędzia pisarskiego było wynalezienie i zastosowanie

do produkcji opraw tanich materiałów. Umożliwiło to produkcję, obok drogich eksluzywnych piór także tańszych, powszechnie dostępnych piór.

Chociaż na rynku pojawiają się coraz to doskonalsze narzędzia pisarskie, to pióro wieczne z powodzeniem broni się przed nimi. Pewnie m.in. dlatego, że to właśnie nim, a nie długopisem podpisuje się ważne, decydujące o losach świata dokumenty.

Do pisania i rysowania

Pióra, te ptasie i te wieczne, to narzędzia do pisania. Skrybowie potrzebowali jednak także czegoś, czym można wykonać prosty rysunek, szkic lub narysować linie umożliwiające jak najlepsze wykorzystanie karty. Z tej potrzeby narodził się ołówek. Swoją nazwę w języku polskim zawdzięcza używanemu przez starożytnych skrybów rysikowi, który wykonany był z toksycznego ołowiu umieszczonego między dwoma kawałkami drewna. Dziś do jego produkcji używany jest grafit odkryty w 1564 r. w Kestwick w Anglii. Angielskie ołówki z grafitem szybko zdobyły rynek i stały się ulubionym narzędziem nie tylko pisarzy, ale też malarzy i grafi-

ków. Jak głosi legenda, oprawę dla miękkiego i kruchego grafitu wymyślili... pasterze owiec używający go do znakowania zwierząt. Zabezpieczali oni grafit skórą albo umieszczali w wydrążonej gałęzi jałowca. W 1560 r. Lyndiana i Simonio Bernacotti z resztek drewna z zakładu stolarskiego stworzyli pierwsze owalne i płaskie oprawki. Następnie swój pomysł rozwinęli poprzez wydrążenie rowków w dwóch połówkach drewnianej „rurki”, włożenie do środka grafitu i sklejenie obu części. Prosta i zarazem innowacyjna metoda jest wykorzystywana do czasów obecnych, tyle że w produkcji maszynowej. W 1662 r. w Norymberdze po raz pierwszy został wyprodukowany ołówek ze sproszkowanego grafitu połączonego z siarką i antymonem, dodawano też do niego glinę (kaolin) i wodę. Także w niemieckiej rodzinnej firmie, założonej w 1761 r. przez Kaspra Fabera, zaczęto produkować ołówki w sześciokątnych oprawkach, które nie wyslizgiwały się z ręki. Warto też wspomnieć, że twórcą technologii umożliwiającej produkcję ołówków w różnej gradacji, czyli twardości, jest Franz Hardmuth.

Słów kilka o długopisie

Długopis, tak dziś powszechny, że właściwie zauważamy go, dopiero gdy... nie mamy go pod ręką, ma niewiele ponad 100 lat. Co prawda za jego wynalazcę uznaje się Johna Jacoba Louda, który w 1888 r. opatentował urządzenie, które dziś uznajemy za prototyp długopisu. Jego cechą charakterystyczną była stalowa kulka, służąca do aplikacji tuszu na wielu różnych materiałach, np. na skórze. Niestety jego wynalazek się nie przyjął, bo nie można było nim pisać na papierze. Do pomysłu Louda powrócił w latach 20. XX w. węgierski dziennikarz László Bíró. W swojej pracy potrzebował narzędzia niewymagającego częstego napełniania i nierozmazującego zapisu. Zauważył, że farba drukarska schnie bardzo szybko i nie zostawia smug. Postanowił to wykorzystać. Razem z bratem Györgyem, chemikiem z wykształcenia, skonstruował i opatentował w 1938 r. w Paryżu nowe narzędzie pisarskie – długopis. Bracia Bíró, węgierscy Żydzi, musieli w 1939 r. uciekać z ojczyzny. Ostatecznie osiedli w Argentynie, gdzie znaleźli inwestora i założyli pierwszą fabrykę długopisów.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11 GOSPODARKA

12 KULTURA

14-15 PUBLICYSTYKA

16-17 SPOŁECZEŃSTWO

18 TV/MOTO

19-20 SPORT

fot. mat. pras./d

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE DROBNE

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	TRWAM
RANO	08:00 Wiadomości	07:55 Pytanie na śniadanie	07:05 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry	08:00 Informacje dnia
	08:15 Kwadrans polityczny	10:35 Panorama				08:15 Polski punkt widzenia
	08:40 Ranczo (75) - serial	10:40 Pytanie na śniadanie	08:00 Dzień Dobry TVN	08:40 Malanowski i partnerzy (328) - serial	07:35 Polska na dzień dobry	08:35 W Solankowej Dolinie
	09:35 Komisarz Alex - serial	11:05 Nabożeństwo Kościoła Ewangelicko-Reformowanego	11:40 Doradca smaku	09:10 Malanowski i partnerzy (330) - serial	07:50 Rynki	09:00 Na zdrowie
	10:35 Ojciec Mateusz (330) - serial	12:00 Barwy szczęścia (2689) - serial	11:50 Ukryta prawda (1447) - serial	09:40 Sekrety rodziny (281) - serial	08:00 Polska na dzień dobry	09:20 Opowieści z Księgi Cnót
	11:25 Kasta - serial	12:35 Koło fortuny - telet.	12:55 Tajemnice miłości (38) - serial	10:40 Dlaczego ja? (1149) - serial	09:25 Republika kultury	09:40 Słowo życia
	12:00 Wiadomości	13:15 Zranione ptaki (156) - serial	14:00 Ukryta prawda (1332) - serial	11:40 Gliniarze (352) - serial	09:45 Polska na dzień dobry	09:45 Święty na każdy dzień
	12:10 Agrobiznes	14:05 Va banque - teleturniej	15:05 Ukryta prawda (1124) - serial	12:50 Wydarzenia	10:00 W punkt	09:50 Muzyczne chwile
	12:35 Agropogoda	14:35 Na sygnale (290) - serial	16:10 Ten moment (6) - serial	13:20 Interwencja	11:10 Dzień z Republiką	10:00 Informacje dnia
	12:40 To się oplaca	15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel (82) - serial	16:45 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.	13:40 Trudne sprawy (1079) - serial	15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	10:15 Rozmowy niedokoń.
13:00 Natura w Jedynce		17:55 Ukryta prawda (1448) - serial	14:40 Dlaczego ja? (970) - serial	15:20 Republika po południu - Popołud. serwis inform.	11:25 Myśląc Ojczyzna	
14:00 Wspaniałe stulecie - serial		19:00 Fakty	15:50 Wydarzenia	15:35 Republika po południu	11:35 Przyroda i ludzie	
15:00 Wiadomości		19:40 Sport	16:10 Pogoda	16:00 Republika po południu	12:00 Anioł Pański	
15:15 Alarm!		19:45 Pogoda	16:15 Interwencja	16:15 Republika po południu	12:03 Informacje dnia	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej		20:00 Uwaga!	16:30 Na ratunek 112 (741) - serial	16:00 Republika po południu	13:05 Robi	
16:05 Przysięga - serial		20:20 Na Wspólnej (3518) - serial	17:00 Gliniarze (750) - serial	16:15 Republika po południu	13:30 Msza święta z Jasnej Góry	
17:00 Teleexpress		21:00 Milionerzy - teleturniej	18:00 Pierwsza miłość (3489) - serial	16:15 Republika po południu	14:30 Bądź wielki przed Bogiem	
17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw.		21:35 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.	18:50 Wydarzenia	17:00 Republika po południu	15:30 Tajemnica Krzywego Lasu	
17:55 Klan (4051) - serial		22:45 Tylko mnie kochaj - komedia romant., Polska 2006, wyk. Maciej Zakościelny, Agnieszka Grochowska, Agnieszka Dygant. Michał żyje w luźnym związku z Agatą. Do drzwi apartamentu Michała puka siedmioletnia dziewczynka, Michałina, która twierdzi, że jest jego córką.	19:25 Gość „Wydarzeń”	17:15 Wolne głosy	15:50 Ma się rozumieć	
18:20 Kasta - serial			19:45 Sport	17:55 Wolne głosy - zagranica	16:00 Informacje dnia	
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej			19:55 Pogoda	18:15 Ekonomia raport - flash	16:10 Z wędką nad wodę	
19:20 Sport			20:05 Nasz nowy dom - reality show	18:30 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego	16:35 Zew natury	
19:30 Wiadomości			21:05 Przyjaciółki (240) - serial	18:55 Sport w Republice	17:05 Akademia pro-life	
20:05 Pogoda			22:05 Wszystko albo nic - komedia romantyczna, Słowacja/Czechy/Polska 2017	19:00 Prognoza pogody	17:10 Historie obozowe	
20:10 Sport			00:40 Siedem dusz - dramat obyczajowy, USA 2008, wyk. Will Smith, Rosario Dawson, Woody Harrelson	19:10 Dziennikarski poker	17:30 Odpowiedzialni za Kościół	
20:15 Alarm!			03:20 Świat według Kiepskich - serial	19:40 Codziennie *****	18:00 Anioł Pański	
20:30 Leśniczówka (612) - serial				20:00 W punkt	18:05 Informacje dnia	
21:00 Na sygnale (394) - serial				21:15 Mówi się...	18:15 Rozmowy niedokoń.	
21:35 Sprawa dla reportera				22:00 Codziennie *****	19:25 Akademia pro-life	
22:35 Magazyn śledczy Anity Gargas				22:10 Służby	19:30 Przyjaciele i bohaterowie	
23:15 Magazyn kryminalny 997				22:35 Biznes Polska	20:00 Informacje dnia	
00:05 Magazyn Ekspresu Reporterów				23:00 Dzisiaj - serwis inform.	20:20 Różaniec	
01:10 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat				23:20 Poland Daily	20:50 Myśląc historia	
01:55 Londyńczycy (10) - serial				00:15 Ekonomia raport - flash	21:00 Apel Jasnogórski	
				00:25 Republika kultury	21:20 Informacje dnia	
				00:45 Biznes Polska	21:40 Polski punkt widzenia	
				01:35 Dokument w Republice	22:45 Oredzie na trudne czasy	
					00:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu	
PO POŁUDNIU						
WIECZOREM						

Najlepszy sposób
na ogłaszanie się w prasie!

Szanowni Państwo, publikacja ogłoszeń drobnych w „Gazecie Polskiej Codziennie” jest prosta i tania. Wystarczy wysłać treść ogłoszenia i proponowane terminy emisji na e-maila: reklama@gpcodziennie.pl

Koszt ogłoszenia w wydaniu ogólnopolskim to jedyne 4 zł netto od słowa.

Skontaktujemy się z Państwem w ciągu godziny. Przyjmujemy zgłoszenia od poniedziałku do piątku w godz. 9–15

Zapraszamy do współpracy!

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

Niepozorna sylwetka kryje dość obszerne wnętrze | fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska (3)

Trzy rzędy wygodnych siedzeń

Kokpit z pewnością nie jest przeładowany

MOTO \ Dacia Jogger SL Extreme TCe 110 KM 7 miejsc

10 koni robi różnicę

Tomasz Jędrzejowski

Idąc za głosem klientów spragnionych tanich rodzinnych kombi, Dacia zastąpiła ostatnio małe kombi Logan większym Jogger. Dostępne są pięcio- i siedmioosobowe wersje tego auta z litrowymi benzynowymi silnikami o mocy 100 KM (z napędem LPG) oraz turbodoładowane 110 KM. Testowaliśmy tę mocniejszą wersję w siedmioosobowej konfiguracji. A ponieważ całkiem niedawno mogliśmy jeździć joggerem ze słabszym

napędem, mieliśmy możliwość porównania obu aut. I trzeba tu przyznać, że w tym wypadku dziesięć koni mechanicznych to w jeździe kolosalna różnica. Bo cenowo mocniejsza wersja (z ekstremalnie bogatym wyposażeniem SL Extreme – oczywiście ekstremalnie bogatym jak na Dacię) jest od tej słabszej zaledwie o 1800 zł droższa. I z pewnością warto dołożyć tę kwotę. Po prostu komfort, elastyczność i dynamika jazdy są w przypadku Joggera z turbodoładowanym 110-konnym silnikiem niepo-

równywalnie lepsze. Ta Dacia sprawnie i chętnie przyspiesza nawet z obciążeniem, a przy tym pali zauważalnie mniej benzyny od swojej słabszej o 10 koni siostry.

Jogger potrafi dość wygodnie przewieźć siedmiu pasażerów. Niestety w przypadku jazdy w siódmkę nie ma mowy o zabieraniu większej ilości bagażu. Zostaje nam tutaj zaledwie 160 l pojemności. Fotele z trzeciego rzędu można łatwo też wyjąć, z drugiego złożyć, a wtedy pojemność bagażnika rośnie aż do 1807 l. Wygodę podróżowania uzyskano dzięki zastosowaniu prostego tricku polegającego na tym, że tylna kanapa montowana jest wyżej od poprzedniej, dzięki temu pasażerowie zyskali sporo miejsca na nogi. Niestety ten trick pogor-

szył nieco widoczność do tyłu i trzeba poosiłkować się bocznymi lusterkami.

W środku jest ładnie, ergonomicznie i estetycznie, niestety jakość materiałów jest wciąż niezbyt dobra. Tak jak pisaliśmy w teście słabszej wersji, wszędzie, nawet na podłokietniku pod materiałowym wykończeniem, jest twardo, co nie sprzyja komfortowi podróżowania. Jednak w przypadku obszernego i nieźle wyposażonego kombi za niecałe 100 tys. zł może być to mankament do przełknięcia dla niezbyt wymagającego nabywcy.

\\ Za niecałe
100 tys. zł dostajemy
obszerne i nieźle
wyposażonego
kombi. \\

LEÓN WRÓCI NA PARKIET

SIATKÓWKA \ Wyniki badań siatkarza reprezentacji Polski Wilfredo Leóna są w normie – poinformował jego klub Sir Safety Susa Perugia. We wtorek w meczu o Superpuchar Włoch zawodnik poślizgnął się, gdy atakował piłkę, i uderzył głową o parkiet, tracąc na chwilę przytomność.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 3 LISTOPADA 2022

SPORT

19

SKOKI NARCIARSKIE \ W piątek w Wiśle inauguracja sezonu 2022/2023

Zielony początek zimy

W sobotę w Wiśle odbędzie się pierwszy konkurs Pucharu Świata 2022/2023 w skokach narciarskich. Polacy do rywalizacji przystąpią z nowym trenerem – Austriakiem Thomasem Thurnbichlerem – i liczą na wyniki lepsze niż w poprzednim cyklu. Ponieważ w Beskidach nie ma nawet grama śniegu, zdecydowano, że inauguracja zimowych zmagowań zostanie rozegrana na igelicie.

Głównym faworytem konkursów w Wiśle jest Dawid Kubacki, który świetnie skacze na igelicie | fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

Artur Szczepanik

To będzie 44. edycja męskiego PŚ w skokach. Po raz piąty na gospodarza pierwszych zawodów wybrano Wisłę. Nadchodząca inauguracja na obiekcie im. Adama Małysza będzie miała jednak wyjątkowy charakter. Nigdy wcześniej Puchar Świata nie startował tak wcześnie, dlatego zdecydowano, że skoczkowie będą, jak w Letnim Grand Prix, lądowali na igelicie, a nie na sztucznym śniegu. To duże ułatwienie dla organizatorów, którzy nawet pod koniec listopada mieli problem z należytych przygotowaniami zeskoku. Tory najazdowe mają być natomiast tradycyjne – lodowe.

Nigdy wcześniej w Wiśle nie miała miejsca inauguracja zarówno męskiego, jak i kobiecego Pucharu Świata.

Sobotnią i niedzielą rywalizację panów poprzedzą zmagania pań. To samo dotyczy piątkowych kwalifikacji.

Wśród kobiet Polskę reprezentować będą Kinga Rajda, Nicole Konderla oraz debiutująca w PŚ Sara Tajner – 16-letnia wnuczka Apolonia Tajnera.

Poprzedni sezon był pierwszym od 2015/2016, w którym Białoczerwonym nie udało się odnieść nawet jednego zwycięstwa. W klasyfikacji generalnej najwyższe, 14. miejsce – zajął Piotr Żyła.

Słabe wyniki spowodowały, że umowy nie przedłużono z czeskim trenerem Michałem Doleżalem. Kilka tygodni później oficjalnie zastąpił go Thurnbichler.

W czerwcu zaś zmiana nastąpiła na stanowisku prezesa Polskiego Związku Narciarskiego. Przepisy zabraniały kandydowania na kolejną kadencję Apoloniuszowi Tajnerowi i w głosowaniu zwyciężył Adam Małys, który ostatnio był dyrektorem w PZN ds. skoków i kombinacji norweskiej.

Prezes i trener są nowi, ale wszystko wskazuje na to, że wciąż o sile polskich skoków stanowić będą ci sami, już bardzo doświadczeni zawodnicy. Kamil Stoch i Piotr Żyła mają po 35 lat, a Dawid Kubacki jest trzy lata młodszy.

Nie zdarzyło się jeszcze, aby tak zaawansowany wiekowo skoczek wywalczył Kryształową Kulę. Najstarszy w historii miał 30 lat i 304 dni. Rekord ten w 2018 r. ustanowił... Stoch. Co więcej, było tylko dwóch starszych od Stocha i Żyły zawodników, którzy wygrali pucharowy konkurs. Rekordzistą jest Japończyk Noriaki Kasai (42 lata, pięć miesięcy i 23 dni). 38 lat, cztery miesiące i 12 dni miał jego rodak Takanobu Okabe.

W polskiej kadrze na konkursy w Wiśle oprócz trzech weteranów znaleźli się jeszcze: Paweł Wąsek, Jakub Wolny, Aleksander Zniszczoł, Stefan Hula, Kacper Juroszek, Klemens Murańka, Jan Habdas, Maciej Kot, Tomasz Pilch i Andrzej Stękała.

W Pucharze Świata 2022/2023 zaplanowano łącznie 39 konkursów – 32 indywidualne, pięć drużynowych, w tym dwa zespołów mieszanych, oraz nowość – dwie rywalizacje duetów. Wydarzeniem będzie powrót pucharowych zawodów do USA po 19 latach. Na luty zaplanowano zmagania w Lake Placid. Cykl zakończy się dopiero 2 kwietnia w Planicy.

Kryształowych Kul wywalczonych w poprzednim sezonie będą bronili Japończyk Ryōyū Kobayashi, który najlepszy był także w cyklu 2018/2019, oraz Austriaczka Marita Kramer.

Kalendarz sezonu 2022/23 Pucharu Świata w skokach narciarskich:

5.11.2022	Wisła (Polska)
6.11.2022	Wisła (Polska)
26.11.2022	Ruka (Finlandia)
27.11.2022	Ruka (Finlandia)
10.12.2022	Titisee-Neustadt (Niemcy) – drużyny mieszane
11.12.2022	Titisee-Neustadt (Niemcy)
17.12.2022	Engelberg (Szwajcaria)
18.12.2022	Engelberg (Szwajcaria)

Turniej Czterech Skoczni

29.12.2022	Oberstdorf (Niemcy)
1.01.2023	Garmisch-Partenkirchen (Niemcy)
4.01.2023	Innsbruck (Austria)
6.01.2023	Bischofshofen (Austria)
14.01.2023	Zakopane (Polska) – drużyny
15.01.2023	Zakopane (Polska)
20.01.2023	Sapporo (Japonia)
21.01.2023	Sapporo (Japonia)
22.01.2023	Sapporo (Japonia)
28.01.2023	Bad Mitterndorf (Austria) – loty
29.01.2023	Bad Mitterndorf (Austria) – loty
3.02.2023	Willingen (Niemcy) – drużyny mieszane
4.02.2023	Willingen (Niemcy)
5.02.2023	Willingen (Niemcy)
11.02.2023	Lake Placid (USA)
11.02.2023	Lake Placid (USA) – duety
12.02.2023	Lake Placid (USA)
18.02.2023	Rasnov (Rumunia)
19.02.2023	Rasnov (Rumunia) – duety

Turniej Raw Air

11.03.2023	Oslo (Norwegia)
12.03.2023	Oslo (Norwegia)
14.03.2023	Lillehammer (Norwegia)
16.03.2023	Trondheim (Norwegia)
18.03.2023	Vikersund (Norwegia) – loty
19.03.2023	Vikersund (Norwegia) – loty
25.03.2023	Lahti (Finlandia) – drużyny
26.03.2023	Lahti (Finlandia)
31.03.2023	Planica (Słowenia) – loty
1.04.2023	Planica (Słowenia) – drużyny, loty
2.04.2023	Planica (Słowenia) – loty

Program inaugurujących PŚ 2022/2023 zawodów w Wiśle: piątek, 4 listopada

12.00	– oficjalny trening kobiet
14.00	– kwalifikacje kobiet
16.00	– oficjalny trening mężczyzn
18.15	– kwalifikacje mężczyzn

sobota, 5 listopada

11.00	– seria próbna kobiet
12.00	– pierwsza seria konkursu indywidualnego kobiet
15.00	– seria próbna mężczyzn
16.00	– pierwsza seria konkursu indywidualnego mężczyzn

niedziela, 6 listopada

11.00	– kwalifikacje kobiet
12.00	– pierwsza seria konkursu indywidualnego kobiet
14.30	– kwalifikacje mężczyzn
16.00	– pierwsza seria konkursu indywidualnego mężczyzn

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-11 GOSPODARKA
12 KULTURA
14-15 PUBLICYSTYKA
16-17 SPOŁECZEŃSTWO
18 TV/MOTO
19-20 SPORT

WTA FINALS \ Iga Świątek w wielkim stylu rozpoczęła kończący sezon turniej w Teksasie

Rosjanka pobita po raz piąty

Najwyżej rozstawiona Iga Świątek wygrała z rosyjską tenisistką Darią Kasatkina (8.) 6:2, 6:3, a Francuzka Caroline Garcia (6.) z Amerykanką Coco Gauff (4.) 6:4, 6:3 w pierwszych meczach grupowych w turnieju WTA Finals w amerykańskim Fort Worth. Świątek zakończyła pierwsze z tych spotkań w ciągu 1 godz. i 22 min. To był piąty w tym roku mecz między tymi zawodniczkami i piąte zwycięstwo Polki.

Artur Szczepanik

Świątek w WTA Finals, czyli turnieju dla ośmiu najlepszych zawodniczek sezonu, występuje po raz drugi. W przeciwieństwie do rywalek nie musiała walczyć o udział do ostatniej chwili. W wyścigu do WTA Finals prowadziła pewnie od czerwca i wygranej we French Open.

– Nie byłem zbyt pewna siebie, bo ostatni mecz grałyśmy w Paryżu na męczce – mówiła Świątek po wygranej z Kasatkina. – Nie wiedziałam, że Daria zrobiła progres przez cały sezon. Prawdopodobnie analizowała moją grę i mogła mieć inną taktykę na nasze spotkanie. Więc byłem gotowa na wszystko – dodała.

Turniej nie cieszy się dużym zainteresowaniem kibiców. Mimo to podczas wtorkowego spotkania na trybunach widoczni byli Polacy i biało-czerwone flagi.

– Słyszałem ich doping. Atmosfera była fajna, ale wiadomo, że może być lepsza i kibiców może być więcej.

Iga Świątek z Darią Kasatkina „męczyła” się tylko 1 godz. i 22 min | fot. Marcin Cholewiński/PAP

Cieszę się, że Polacy w pewnym stopniu zapełnili te puste trybuny. Na moich rodaków zawsze można liczyć i bardzo to doceniam. Ta atmosfera sprzyjała koncentracji i mogłam zawęzić pole tylko na siebie, przeciwniczce i korcie. Jednak lubię czerpać energię od kibiców i mam nadzieję, że w następnych dniach pokaże się więcej ludzi – dodała.

Turniej rozgrywany jest w hali Dickies Arena.

– Mimo że kort rozłożony jest na drewnie, jest to szybka nawierzchnia. Może nie tak szybka jak na US Open, ale podobna do tej, jaka była w San Diego. Piłki są równie lekkie jak w Nowym Jorku, więc cieszę się, że tamte doświadczenia mogę przełożyć tutaj. Trzeba było się jednak przyzwyczaić do gry w hali. W takich warunkach czuję się komfortowo, bo nie trzeba myśleć o wietrze ani słońcu. Warunki cały czas

są takie same – podkreśliła Świątek.

Polka w tym roku wygrała osiem turniejów, w tym cztery w USA. Z dużą przewagą prowadzi w światowym rankingu.

– Cały ten sezon jest zasługą wszystkich członków mojego sztabu. Pokazałam, że mentalnie jestem w bardzo dobrym miejscu i potrafię radzić sobie z ogromną presją. Zwycięstwo w US Open, gdzie nie czułam się

zbyt dobrze, udowodniło mi, że mogę zdziałać cuda „głową”. To zasługa Darii Abramowicz. Maciej Ryszczuk sprawił, że grałam cały sezon bez kontuzji i w niektórych meczach dominowałam fizycznie. To na pewno ułatwiło mi grę i sprawiło, że zdobyłam kilka tytułów więcej. Z kolei trener Tomasz Wiktorowski sprawił, że mogłam grać agresywniej. W pewnym sensie zaufałam mu, że nie muszę opierać swojej gry na top spinie, tylko mogę podchodzić do przodu i faktycznie dominować. Wykorzystałam jego doświadczenie – podsumowała Polka.

Podopieczna trenera Wiktorowskiego nie jest zmęczona sezonem pod względem fizycznym ani mentalnym.

– Przed turniejem w Fort Worth tydzień spędziłam na Florydzie i miałam czas, aby się trochę zrelaksować i porobić pozatenisowe rzeczy. Nie jestem zmęczona mentalnie – zakończyła Świątek.

W czwartek Polka zagra z Francuzką Caroline Garcia, która w innym spotkaniu tej grupy pokonała Amerykankę Coco Gauff 6:4, 6:3.

KRZYŻÓWKA

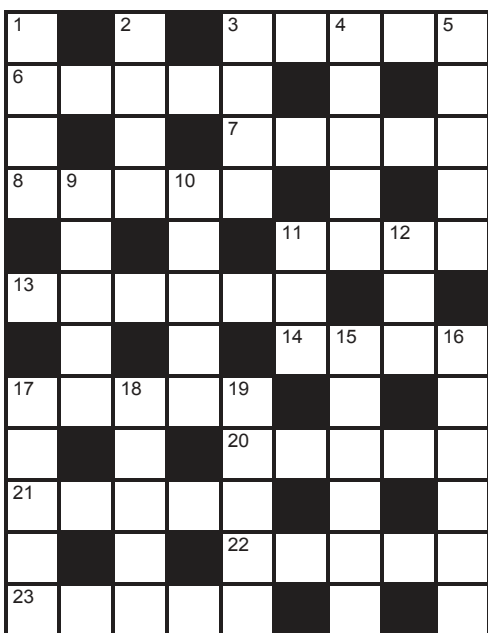
POZIOMO

- 3) kuzynka kruka
- 6) krewna brzozy
- 7) pomoc z powietrza
- 8) świat roślin
- 11) strzęp futra
- 13) zaczyna się w marcu
- 14) kładka na statek
- 17) uzdrowisko dla gruźlików
- 20) cena do zapłacenia
- 21) nakrycie głowy z antenką
- 22) huragan, nawałnica
- 23) siedziba Melpomeny

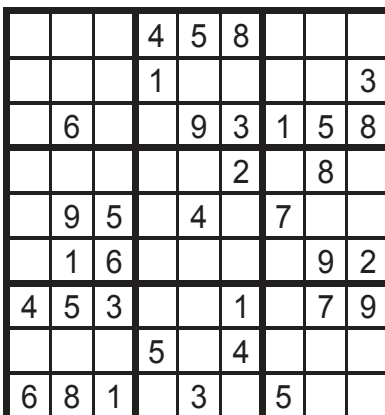
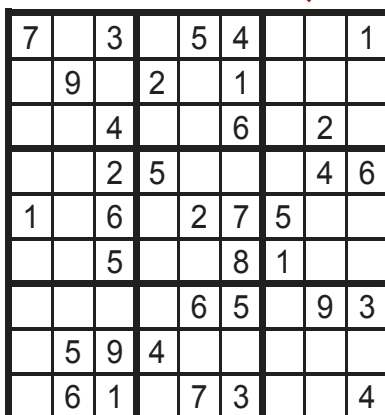
PIONOWO

- 1) kopalina z bagien
- 2) odpowiada w lesie
- 3) naczynie na zupę
- 4) ptak z godła
- 5) Indianin z Meksyku
- 9) Elza z buszu
- 10) grafit w ołówku
- 11) pracował przy szafocie

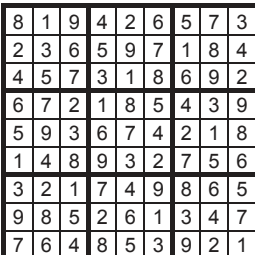
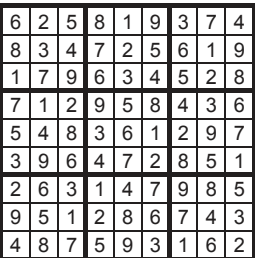
- 12) kolorowa papuga
- 15) nie orzeł
- 16) własność wynalazcy
- 17) kuchenna maszyna
- 18) pioruny i grzmoty
- 19) występuje w teatrze

SUDOKU

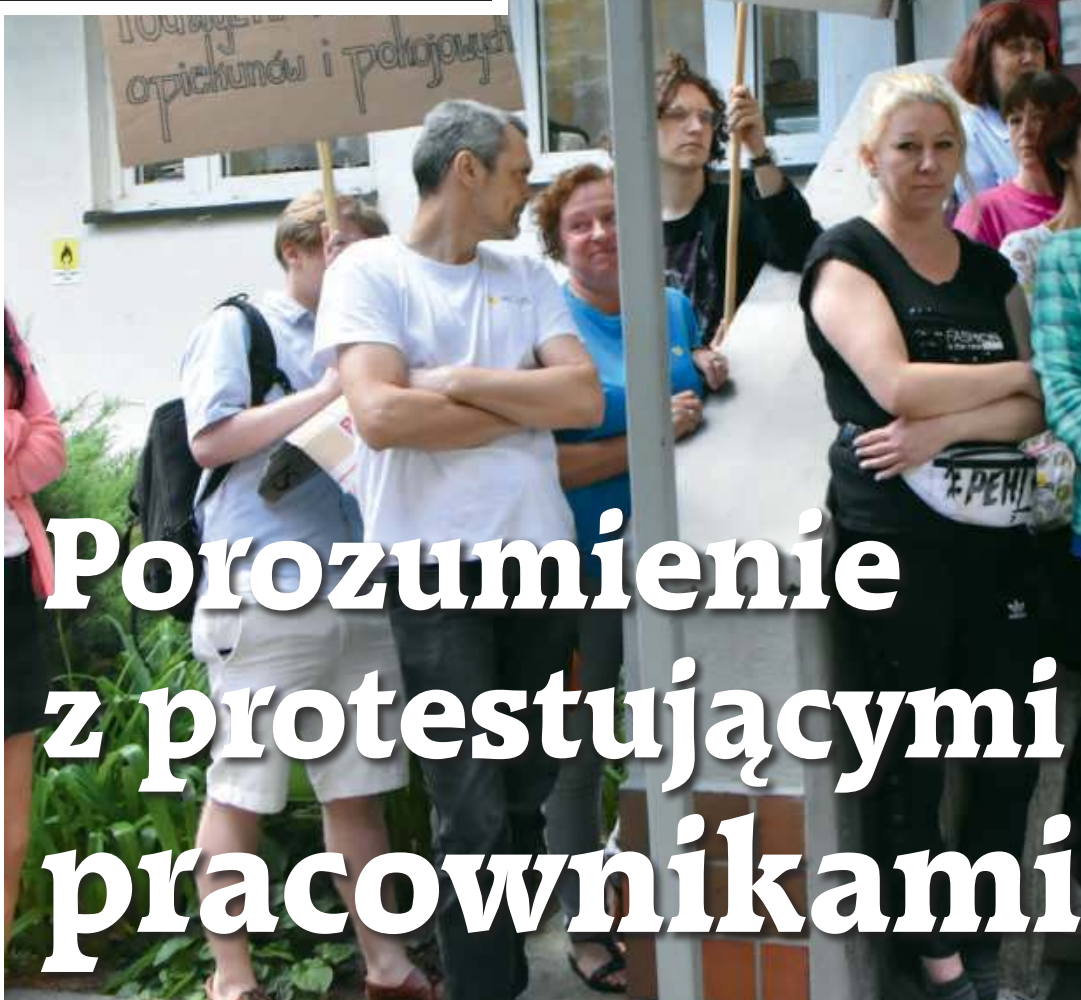

ROZWIĄZANIA

Czwartek
03/11/2022
gpcodziennie.pl niezalezna.pl facebook.com/GPCodziennie
twitter.com/GPCodziennie redakcja@gpcodziennie.pl
 Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74

WROCŁAW KONIEC SPORU ZBIOROWEGO

Porozumienie z protestującymi pracownikami

Pracownicy DPS-ów protestowali od maja br. | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

Zakończył się spór zbiorowy w Miejskim Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu, gdzie zawarto porozumienie z protestującymi pracownikami.

Janusz Wolniak

Wszyscy pracownicy z grupy zawodowej opiekunów otrzymają z dniem 1 grudnia 2022 r. podwyżkę w kwocie 200 zł średnio na etat do wynagrodzenia zasadniczego. Od 1 stycznia 2023 r. podwyżkę wynagrodzenia w wysokości 500 zł średnio na etat (w tym wynagrodzenie zasadnicze z premią regulaminową) otrzymają wszyscy pracownicy MCUS we Wrocławiu – również zgodnie z wcześniejszym porozumieniem zawartym przez NSSZ „Solidarność” – informuje biuro prasowe wrocławskiego magistratu.

Uzgodniono też, że od 1 grudnia 2022 r. dotychczasową premię regulaminową w wysokości 20 proc. MCUS podzieli w taki sposób, że 10 proc. wprowadzi do wynagrodzenia zasadniczego, a premia regu-

laminowa pozostanie na poziomie 10 proc.

– Zarobki pracowników MCUS są dla miasta bardzo ważne. Musimy jednak myśleć w kategoriach wszystkich pracowników, a nie jednej grupy zawodowej. Nad zwiększeniem pensji zaczęliśmy pracować jeszcze w roku 2021, na długo przed rozpoczęciem sporu. Mam nadzieję, że zmiany z początku tego roku i końca tego roku oraz zmiany ustalone ze związkiem NSSZ „Solidarność” – 500 zł średnio na etat od stycznia 2023 r. – pozwolą utrzymać nam i tak już pozytywny bilans zatrudnień w MCUS, a co za tym idzie – standard obsługi dla mieszkańców DPS – powiedział cytowany w komunikacie dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miasta Wrocławia Bartłomiej Świerczewski.

Spór zbiorowy trwał od 24 maja br. Wtedy opiekunowie medyczni z DPS-ów we Wrocławiu

rozpoczęli spór zbiorowy z dyrektorem Miejskiego Centrum Usług Socjalnych. Związkowcy z Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Inicjatywa Pracownicza Opiekunów Medycznych i Kwalifikowanych żądali: podwyżki płac o 1 tys. zł dla wszystkich pracowników w grupie opiekunów oraz zawołanie pokojowa, 10-proc. premii za pracę w okrojonym składzie oraz uzupełnienia sprzętu w DPS-ach.

Związek przyjął, że dotychczasowe działania pracodawcy wyczerpały jego żądania. Podano, że tylko w 2022 r. na nowy sprzęt magistrat ma zamiar przeznaczyć około 500 tys. zł, a Miejskie Centrum Usług Socjalnych będzie uzupełniać wyposażenie w domach pomocy społecznej zgodnie z potrzebami danej placówki oraz indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

(PAP)

TRZEBNICA

Festiwal Historyczny

W ramach ostatniego roku obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, Trzebnica zaprasza na finał projektu „Nasza Niepodległa – Festiwal Historyczny”. Ideą wydarzenia jest popularyzacja historii Polski i działań na rzecz jej niepodległości. Podczas festiwalu zostaną przypomniane również dotychczasowe projekty wojewody zrealizowane w minionych latach w ramach programu Niepodległa na terenie województwa dolnośląskiego. Podczas festiwalu na uczestników będzie czekać mnóstwo atrakcji, m.in. stoiska rekonstruktorów historycznych, muzeów i jednostek wojskowych, występ Orkiestry Reprezentacyj-

nej Wojsk Lądowych we Wrocławiu oraz konkursy z nagrodami. O godz. 12 odbędzie się spektakl teatralny „Urodziny Marszałka”. Wyjątkową częścią festiwalu będą stoiska przygotowane przez uczniów dolnośląskich szkół, którzy zaprezentują uczestnikom historyczną postać Marszałka. Ponadto organizatorzy zapraszają na grochówkę wojskową, pokazy fabularyzowanych filmów przygotowanych w ramach projektów wojewody oraz na historyczny film Polonia Restituta z 1928 r. Festiwal historyczny Nasza Niepodległa odbędzie się w sobotę 5 listopada w Gminnej Hali Widowiskowo-Sportowej im. Dolnośląskich Olimpijczyków w Trzebnicy (ul. 3 Maja 6) w godz. 11–16.

(jw)

NASZA NIEPODLEGŁA

festiwal historyczny

5 listopada 2022 r.

godz. 11:00-16:00

 Gminna Hala Widowiskowo-Sportowa
 im. Dolnośląskich Olimpijczyków
 w Trzebnicy ul. 3 Maja 6

ELEKTROMOBILNOŚĆ ZE WSPARCIEM FUNDUSZU

WFOŚiGW 17 hybrydowych pojazdów elektrycznych marki Toyota zasili dolnośląskie jednostki policji. Zakup nowoczesnych i ekologicznych samochodów możliwy był dzięki dofinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.auta są przyjazne środowisku, posiadają nowoczesne wyposażenie ułatwiające pracę policjantów i będą wykorzystywane głównie w pionie prewencji.

fot. Policja.gov.pl/d

DEBATA

Czego nauczyliśmy się po pandemii?

O zarządzaniu kryzysowym i systemowym rozwiązywaniu takich problemów rozmawiali na Uniwersytecie Wrocławskim praktycy, którzy podejmowali decyzje w warunkach pandemii.

Nikodem Prokocimski

Na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego debatowali: wojewoda dolnośląski Jarosław Obremski, starosta powiatu wrocławskiego Roman Potocki, dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Wrocławia Wojciech Adamski oraz dr Michał Piekarski, badacz z Zakładu Studiów nad Bezpieczeństwem Instytutu Studiów Międzynarodowych UW. Prelegenci przyznali, że obszar zarządzania kryzysowego to sfera dynamiczna i elastyczna, którą trudno ująć całą w ramy prawne. – Jeszcze 25 lat temu pojęcie ataku bezzalogowego statku powietrznego było czystą fikcją. Teraz powstają na ten temat raporty, bo zagrożenie jest realne. Obecnie system mierzy się z zagrożeniami wojny hybrydowej – mówił dr Michał Piekarski.

Jak stwierdził Wojciech Adamski, w zarządzaniu kryzysowym najważniejsze jest niesienie ludziom pomocy i wyciąganie wniosków, a nie tylko wykonywanie ślepo poleceń. – Najważniejsze okazuje się zapewnienie współpracy bez ograniczeń finansowych i materialnych wszystkim służbom, czy to zawodowym, czy ochotniczym. Dlatego w 2002 r. utworzyliśmy centrum zarządzania kryzysowego we Wrocławiu i podjęliśmy decyzję: nie bierzemy od żadnej służby ani złotych. Miasto będzie przeznaczać pieniądze na potrzebne sprawy. Nie musimy przeprowadzać przetargów. Na to nie ma żadnej podstawy prawnej, ale proszę mi wskazać odważnego, który zakwestionuje ten sposób działania – mówił Adamski.

Wojewoda dolnośląski Jarosław Obremski wymieniał najważniejsze współczesne

**\\ Najważniejsze okazuje się zapewnienie współpracy bez ograniczeń finansowych i materialnych wszystkim służbom, czy to zawodowym, czy ochotniczym. Dlatego w 2002 r. utworzyliśmy centrum zarządzania kryzysowego we Wrocławiu – mówi Wojciech Adamski **

bolączki zarządzania w kryzysie. – Wchodzimy w proceduralność, ale potrzebujemy elastyczności. Dlaczego nie było kryzysu humanitarnego po wybuchu wojny na granicy

z Ukrainą? Bo przestało obowiązywać prawo. Wpuszczaliśmy ludzi w strefę Schengen natychmiast i to uratowało ludzi przez nasze dwa państwa od katastrofy – tłumaczy Obremski. – Wiele do życzenia pozostawia kultura kontroli, które mają charakter proceduralny, abstrahują od rzeczy fundamentalnej, jakim jest miękkie zarządzanie. Oprócz tego za mało jest u nas ćwiczeń, dlatego różne rzeczy potem nam nie wychodzą – uważa wojewoda.

Z kolei starosta powiatu wrocławskiego wskazał, że od jakiegoś czasu jesteśmy w ciągłym kryzysie. – To wyjątkowa kadencja, zupełnie inna niż te do tej pory, a w samorządzie jestem od 30 lat. Do 2015 r. w zarządzaniu kryzysowym w powiecie pracowała jedna osoba, teraz jest ich cztery. W każdej gminie także pracuje jedna osoba, która za to odpowiada – informował Potocki.

W zarządzaniu kryzysowym liczy się skuteczność w

PORT LOTNICZY

fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

Zimowy rozkład lotów

Portugalskie Porto jest nowym kierunkiem w jesienno-zimowym rozkładzie lotów z lotniska we Wrocławiu. W siatce połączeń jest wiele kierunków do ciepłych krajów, a także górskich kurortów.

W przesłanym przez Port Lotniczy Wrocław komunikacie napisano, że w sezonie jesienno-zimowym pasażerowie do wyboru mają loty do krajów nad wybrzeżem Morza Śródziemnego takich jak: Hiszpania (Barcelona, Alicante oraz Malaga), Cypr (Pafos i Larnaka), Malta, Włochy (Palermo, Neapol) i Turcja (Antalya). „Dodatkowo od 11 grudnia po raz pierwszy w zimowym rozkładzie lotów z Wrocławia pojawi się Porto, jedno z najpięk-

niejszych miast w zachodniej części Europy, położone nad Oceanem Atlantyckim. Temperatury w grudniu wynoszą tam od 10 do 15 st. C” – czytamy w komunikacie. Lot trwa 3 godziny i 30 minut, a samoloty będą startować z Wrocławia dwa razy w tygodniu – w środy i w niedziele. Władze Portu Lotniczego Wrocław szacują, że w br. uda się obsłużyć 2,7 mln pasażerów.

(jw. PAP)

INWESTYCJE

Żłobek na Sołtysowicach otwarty

Po dwóch latach budowy żłobek przy ul. Sołtysowickiej 9A jest gotowy. Placówka razem z filią miejskiej biblioteki publicznej powstała na terenie o powierzchni blisko 5 tys. mkw., z których powierzchnia użytkowa to 1751 mkw.

W nowym, pięciooddziałowym żłobku są m.in.: szatnie, bawialnie, sypialnie, zmywalnia, toaleta zewnętrzna dla dzieci na placu zabaw, sala do przewijania oraz magazyny. – Oddajemy do dyspozycji wrocławian kolejny nowoczesny i kompleksowy żłobek. Budynek jest ekologiczny i energooszczędny – z zielonym dachem oraz panelami fotowoltaicznymi. W sumie przez ostatnie cztery lata na budowę i remonty istniejących żłobków wydałmy blisko 45 mln zł – mówił Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

W Żłobku nr 17 jest 151 miejsc, a dzieci pojawiły się już wczoraj (rekrutacja do tej placówki ciągle trwa – jest ok. 60 wolnych miejsc w II i III grupie dla dzieci rocznych i dwuletnich). Każda grupa ma swoją salę, a najmłodsza także osobną sypialnię. Są szatnie, łazienki, przewijaki, wianienki, kuchnia wyposażona w sprzęt

W nowym żłobku są jeszcze wolne miejsca | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

do gotowania, trzy jadalnie z przylegającymi do nich zmywalkami, pralnia oraz inne niezbędne pomieszczenia.

– Nie możemy się już doczekać, kiedy w tych pięknych, bezpiecznych i kolorowych wnętrzach pojawią się dzieci. Przed budynkiem na maluchy czekają dwa place zabaw na trawnikach, wśród drzew. Rośliny są także na dziedziń-

cu i dachu. Dysponujemy systemem rozprowadzania deszczówki, a energię będziemy czerpać ze słońca – mówiła Anna Feliks, kierownik Żłobka nr 17 we Wrocławiu.

Cała inwestycja kosztowała około 12,3 mln zł i została zrealizowana pod nadzorem Zarządu Inwestycji Miejskich.

(jw. UMW)

I OLIMPIADA GIER PLANSZOWYCH

**IPN ** W Klubie 4 Regionalnej Bazy Logistycznej Wojska Polskiego przy ul. Pretficza 24 we Wrocławiu 3 i 4 listopada w godz. 10–16 odbędzie się I Olimpiada Gier Planszowych IPN. Wezmą w niej udział dzieci z wrocławskich szkół podstawowych i średnich.

fot. mat. pras./d

NIE ZATRZYMAŁ SIĘ NA PRZEJŚCIU

**POLICJA ** Funkcjonariusze z grupy Speed zatrzymali osobę kierującą volkswagenem. Dojeżdżając do oznakowanego przejścia dla pieszych, ominęła ona nieoznakowany radiowóz, który zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszym.

fot. Policja.gov.pl/d

towaniu ludzkiego życia i mienia, a nie zachowywanie procedur za wszelką cenę | fot. Tm/Gazeta Polska

ZUS

Wyплаты dla przedsiębiorców

Zaledwie siedem wniosków wpłynęło do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od przedsiębiorców z określonych branż, których dochody były niższe co najmniej o 50 proc. w związku z sytuacją ekologiczną na Odrze.

ZUS zaczął wypłaty środków w wysokości 3010 zł na pracownika lub osobę samozatrudnioną. – Dolnośląscy przedsiębiorcy dostali od nas 99 330 zł – mówi Iwona Kowalska-Matis, regionalny rzecznik prasowy ZUS na Dolnym Śląsku. – Przypominam, że nadal czekamy na kolejne wnioski – dodaje. Rzeczniczka wskazuje, że można je wysłać do ZUS do końca roku. Od wypłaconych pieniędzy nie jest pobierany podatek dochodowy od osób fizycznych ani składka na ubezpieczenie zdrowotne. Nie podlega ono potrąceniom ani egzekucji. Świadczenie stanowi tzw. pomoc de minimis. Zasady ustalania prawa i wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego płatnikom składek z określonych branż określa podpisana 29 września przez prezydenta Ustawa o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Odrze. Według szacunków ZUS po-

Pomoc przewidziana w ustawie obejmie między innymi przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność nad Odrą | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

moc może uzyskać około 16 tys. firm w 34 powiatach leżących wzdłuż Odry. – Pomoc przewidziana w ustawie obejmie przedsiębiorców, którzy prowadzą nad Odrą działalność między innymi w zakresie turystyki, noclegu, gastronomii, rybołówstwa, kultury, rozrywki, sportu i rekreacji – wyjaśnia Iwona Kowalska-Matis. Ustawa dopusz-

cza składanie wniosków w formie elektronicznej na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS oraz wypłatę na rachunek bankowy płatnika składek. Świadczenie będzie przyznawane niezwłocznie, po wyjaśnieniu ostatniej okoliczności mającej wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość. .... (jw. ZUS)

O TYM I OWYM

MUZEUM PANA TADEUSZA

Noc Dziadów

fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

Pierwsza Wrocławska Noc Dziadów, której głównym elementem była instalacja teatralna „Serce ustało” na podstawie fragmentów „Dziadów” Adama Mickiewicza, odbyła się w Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu. Przedsięwzięcie przygotowane przez będące częścią Ossolineum Muzeum Pana Tadeusza wpisuje się w obchody 200. rocznicy polskiego romantyzmu. Spektakl opiera się na fragmentach Mickiewiczowskich „Dziadów”, a do jego realizacji zaproszono aktorów słyszających i głuchoniemych. „Bohaterowie Mickiewicza reprezentujący różne wymiary opowiadają świat jako strukturę dynamiczną, a sztukę i przyrodę odbierają w kategoriach szyfru,

który trzeba odkodować. Podobnie należy odkodować język literacki na język migowy, język poezji na gesty” – piszą w materiałach prasowych twórcy instalacji teatralnej. „Czy tekst sprzed dwustu lat można przeczytać dzisiaj jako niezwykle aktualny?” – dodają. Po premierze „Serce ustało” w Muzeum Pana Tadeusza powstanie wersja wideo spektaklu, której internetowa premiera odbędzie się pod koniec listopada. Wrocławska Noc Dziadów została dofinansowana ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

TEATR POLSKI

Wibracje na temat Grechuty

fot. mat. pras./d

Recital popularnego aktora Teatru Polskiego we Wrocławiu Mariusza Kiljana złożony z nowych interpretacji piosenek Marka Grechuty odbędzie się w najbliższą sobotę na Scenie Kameralnej o godz. 19. – Wszędzie na świecie rodzi się i umieramy, tęsknimy i kochamy, czasem jesteśmy szczęśliwi, a potem strasznie cierpimy, płaczemy i śmiejemy się. Wszędzie na świecie, a czasem jak najdalej od ludzi. Są dni, kiedy nie możemy żyć bez kontaktu z innymi,

a czasem tylko przyroda potrafi ukoić nasz ból. Wszędzie tak jest i w każdym z nas. O tym jest moja podróż po twórczości Marka Grechuty w recitalu „Gdziekolwiek – wibracje na temat Grechuty” – zachęca do udziału w spektaklu Mariusz Kiljan. Recital złożony jest z nowych interpretacji piosenek Marka Grechuty. Premierowy spektakl odbył się 15 grudnia 2019 r. podczas Koncertu Galowego wrocławskiego festiwalu „Grechuta. Inspiracje – interpretacje”.

WYGRANA WAŁBRZYSZANEK

PIŁKA NOŻNA \ W meczu IV ligi dolnośląskiej piłkarki Zagłębia Wałbrzych pokonały Ślązę II Wrocław 1:0. W tabeli z bilansem meczów 2-0-5 zajmują 12. miejsce. W tym roku zagrają jeszcze trzy mecze. 6 listopada zagrają w Lubinie z FM, 13 listopada podejmą Ślązę III, a 20 listopada Bielawiankę II na wyjeździe.

fot. mat. pras./d

KOSZYKÓWKA

Wrocławianie nadal nie odnieśli wygranej w Pucharze Europy | fot. Wks-slask.eu/d

Czwarty mecz czwarta porażka

Koszykarze Śląska przegrali we własnej hali z Turk Telekomem Ankara 71:75 w czwartej kolejce grupy B Pucharu Europy. Mistrzowie Polski pozostają bez wygranej w tych rozgrywkach.

Bartłomiej Górski

Śląsk świetnie zaczął mecz i po czterech minutach prowadził już 11:4. Potem wrocławianie nie potrafili jednak powiększyć swojego dorobku i goście wyszli na prowadzenie 13:11. Fatalną serię przełamał dopiero z linii rzutów osobistych Jakub Nizioł. Końcówka kwarty ponownie należała do mistrzów Polski, którzy po trafieniu z dystansu Łukasza Kolendy równo z syreną odskoczyli na 21:16.

Druga część spotkania była powtórką pierwszej – Śląsk dobrze zaczął, a później stanął. Zaraz po wznowieniu gry podopieczni trenera Adreja Urlepa zdobyli pięć punktów i prowadzili 26:16. W połowie kwarty było 28:26. Kolejne fragmenty spotkania były wyrównane, ale cały czas minimalnie prowadził Śląsk. Przy stanie 36:35 Nathan Sestina powtórzył akcję Kolendy z pierwszej kwarty, trafił za trzy równo z syreną i zespół z Turcji w połowie spotkania prowadził 38:36.

Trzecia kwarta nic nie zmieniła i wynik cały czas bliski był remisu. W pewnym momencie przyjeźdni

odskoczyli na 46:40, ale kolejne kilka minut Śląsk wygrał 10:3 i wyszedł na minimalne prowadzenie (50:49). Na minutę przed końcem był remis 52:52, ale ostatnie 60 sekund lepiej rozegrał Telekom. Za dwa trafił Semih Erden i ostatnią kwartę goście rozpoczęli, prowadząc 56:53.

Po trafieniu Aleksandra Dziewy na tablicy wyników znów był remis (69:69). Kolejne trzy akcje okazały się kluczowe. Najpierw za dwa trafił Tony Taylor i goście wyszli na prowadzenie. W kontrakcji z dystansu pomylił się Daniel Gołębiowski i przyjeźdni stanęli przed szansą zwiększenia przewagi. Berk Demir nie trafił zza linii 6,75 metra, ale piłkę zebrał goście, ponowili atak i Sestina tym razem się nie pomylił. Telekom odskoczył na 74:69, a do końca pozostawały trzy minuty. Śląsk zaczął się spieszyć, a efekt był taki, że tylko Jeremiah Martin oddał skuteczny rzut. Przyjeźdni też tylko raz trafili do kosza, i to z linii rzutów osobistych, ale nie musieli szukać punktów. Śląsk ostatecznie przegrał 71:75.

WYDARZENIE

70 lat kolarstwa
w Wałbrzychu

19 listopada odbędzie się Spotkanie Kolarskich Pokoleń 2022 KS Górnik Wałbrzych. Jego inicjatorem jest Stowarzyszenie Cyklistów Aglomeracji Wałbrzyskiej, a miejscem zabawy będzie kompleks hotelowo-restauracyjny Maria w Wałbrzychu. W spotkaniu wezmą udział ludzie związani z kolarskim Górnikiem. Od Gerarda Wilskiego i Jarosława Nowickiego po rodziców dzisiejszych adeptów kolarskich zmagają. To będzie nie tylko wspólna zabawa i wspomnienie wielu wydarzeń z siedmiu minionych dekad, ale także pochwała dorobku, jaki stał się udziałem tej dyscypliny sportu w Wałbrzychu, wspomnienie wydarzeń, wybór kolarskich legend, przypomnienie sukcesów i historycznych już postaci. Jaką trasą prowadził pierwszy polski wyścig kolarski w Wałbrzychu? Kto wygrał główną nagrodę w tej imprezie? Jakiego wyścigi rodziły się w Wałbrzychu? Ilu mamy olimpijczyków w tej dyscyplinie? Odpowiedzi na te pytania będzie można poznać w trakcie wydarzenia.

(bg)

SIATKÓWKA

Kolejna porażka Cuprum

W siódmej kolejce PlusLigi siatkarze Cuprum ulegli na wyjeździe drużynie Ślepsk Malow 1:3.

Mecz lepiej rozpoczęła drużyna gospodarzy. Suwałczanie dobrze asekurowali piłki i punktowali po kontratakach. Miejscowi wyszli na kilkupunktowe na prowadzenie i do końca seta. Po przerwie gra lubinian wyglądała dużo lepiej. Zaczął funkcjonować przede wszystkim blok, a rywale nie byli już tak skuteczni, popełniali więcej błędów własnych, które wykorzystywali podopieczni trenera Pawła Ruska. Po dwóch asach serwisowych z ręki Grzegorza Pajaka było już 17:11 dla Cuprum. Siatkarze z Dolnego Śląska dobrze weszli także w trzecią partię. Na skrzydłach punktowali Wojciech Ferens i Jakub Ziobrowski, ale po drugiej stronie suwałczanie też nie próżnowali. Skuteczny był przede wszystkim Paweł Halaba. Gra była wyrównana, żadna z drużyn nie mogła się oddalić na prowadzenie wyższe niż dwa oczka. Im bliżej było końca seta, tym bardziej inicjatywę przejmowali jednak gospodarze. Czwarta odsłona rozpoczęła się od pokazu świetnej gry asekuracyjnej Pajaka, który w jednej akcji obronił piłkę trzy razy, a na koniec potężny atak Ziobrowskiego dał punkt Miedziowym. Wynik cały czas oscylował wokół remisu. W końcówce Ślepsk odskoczył, ale goście zaraz nawelowali stratę do zaledwie punktu. Zespół z Suwałk nie pozwolił jednak wyrwać sobie z rąk zwycięstwa, triumfując w czwartym secie 25:22 i w całym meczu 3:1.

fot. Ks.cuprum.pl/d

(bg)

Czwartek
03/11/2022

gpcodziennie.pl | niezalezna.pl | facebook.com/GPCodziennie
 twitter.com/GPCodziennie | redakcja@gpcodziennie.pl
 Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74
 Dodatek Mazowiecki: dodatekmazowieckigpc@swsmedia.pl

RADOM REMONT UL. PIWNEJ I ZGODA

Wyścig z czasem

Mieszkańcy ul. Piwnej i Zgoda żądają przebudowy obu ulic | fot. UM Radom/d

Za oknami jesień i należy się spodziewać, że nadejdą deszczowe dni. Takich właśnie najbardziej obawiają się mieszkańcy ul. Piwnej i Zgoda w Radomiu, które po ulewnych deszczach zamieniają się w błotne pobojuwisko. Miasto otrzymało rządowe dofinansowanie na remont ulic, jednak, jak się okazuje, środki mogą zostać niewykorzystane.

Natalia Karcz-Kaczowska

U l. Piwna i Zgoda w Radomiu wymagają pilnego remontu. Wiedzą o tym dobrze osoby, które tam mieszkają. Zdaje się, że wiedział o tym jeszcze na początku tego roku sam wiceprezydent Mateusz Tyczyński, który ogłosił, że miasto otrzymało rządowe dofinansowanie w wysokości 2,1 mln zł, co – jak podkreślał – poprawi komfort życia mieszkańców.

Jak wskazywali mieszkańcy, po opadach deszczu muszą oni zakładać kalosze, a przejazd autem jest mocno utrudniony. Do tego mieszkańcy uskarżają się na problemy przy ubezpieczeniu mieszkań, gdyż są one często zalewane, a ubezpieczyciele nie są chętni do zawierania umów. Po zapewnieniach z początku roku doty-

czących remontu okazuje się, że w miejskiej kasie jest problem ze środkami na to zadanie. Wiceprezydent podkreślał, że na początku roku nie był w stanie przewidzieć, że sytuacja gospodarcza w kraju ulegnie tak dużej zmianie.

– Chcemy ten przetarg przełożyć na początek przyszłego roku. I prosić wojewodę o przełożenie środków z dotacji również na przyszły rok – tłumaczył wiceprezydent. – Nabór w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2022 jest naborem na ten rok realizacji inwestycji. Zgodnie z przepisami ustawy inwestycja dofinansowana musi się rozpocząć w tym roku. Sama budowa i jej zakończenie może być realizowane w roku 2023. Nie ma możliwości ogłoszenia przetargu i podpisania umowy w roku 2023, bo zabraniają tego wprost przepisy prawa – za-

znacza wicewojewoda mazowiecki Artur Standowicz.

Czy zatem środki przepadną? Radny PiS Marcin Kaca widzi możliwość rozwiązania tej sytuacji. – Miasto mogłoby ogłosić przetarg jeszcze w tym roku i dzięki temu dofinansowanie od wojewody nie przepadnie. Szkoda 2 mln zł od wojewody, tym bardziej że nie jesteśmy bogatym miastem i nie możemy rezygnować z takich pieniędzy. Nie powinno być dużym problemem znalezienie dodatkowych 3 mln zł w budżecie miasta. W moim okręgu nie zostaną zrealizowane dwie inwestycje: wodny plac zabaw (1 mln zł) i przebudowa skrzyżowania Maratońskiej i Dębowej (3,5 mln zł). Chociażby tutaj zwalniają się środki. Gdyby tylko była dobra wola i chęć ze strony prezydenta, to można byłoby to zrobić – uważa radny.

REGION

Ostatnie pożegnanie
Lucyny Wiśniewskiej

W sobotę 5 listopada o godz. 11 w katedrze Opieki NMP w Radomiu odbędzie się pogrzeb Lucyny Wiśniewskiej, dyrektor radomskiej stacji sanepidu, posłanki z regionu radomskiego. Liturgii będzie przewodniczył biskup radomski Marek Solarczyk. Po uroczystości ciało zostanie złożone w grobie na cmentarzu przy ul. Limanowskiego w Radomiu. Lucyna Wiśniewska zginęła w tragicznym wypadku samochodowym w Modrzejowicach na DK9. Była znaną postacią i angażowała się w wiele działalności. O tym, jak wysoko były cenione jej działania, świadczy chociażby nagroda Viventi Caritate – Żyjącemu Miłością. Lucyna Wiśniewska była również odznaczona medalem Dobry Samarytanin. Jej życie zawodowe było związane ze służbą zdrowia. Pracę rozpoczynała na Oddziale Neurologii i Poradni Neurologicznej Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Radomiu. Pracowała także w Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego

fot. Facebook/d

w Radomiu. W 1998 r. została lekarzem wojewódzkim województwa radomskiego. Działała na rzecz włączenia miasta do programu Dializoterapia 2000, co poskutkowało zakupem 10 aparatów do dializ. Była zastępcą dyrektora Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego w Warszawie i Radomiu. Ostatnie stanowisko, jakie zajmowała, to dyrektor radomskiego sanepidu. Działała również w Katolickim Stowarzyszeniu Lekarzy Polskich, od 1974 r. była animatorem ruchu pielgrzymkowego na Jasną Górę. – W mojej pamięci pozostanie Jej obraz zawsze gotowej służyć i pomagać. Była dobrym człowiekiem – wspomina zmarłą wiceminister obrony narodowej Wojciech Skurkiewicz.

(oprac. nkk)

DANE Z MAZOWSZA

KORONAWIRUS \ Jak wynika z danych opublikowanych w środę przez Ministerstwo Zdrowia, na terenie Mazowsza liczba osób zakażonych w okresie od 26 października do 2 listopada wyniosła 462. We wszystkich województwach przybyło łącznie 3895 osób zakażonych. Ponownych zakażeń było 747. Ministerstwo wskazało, że w całym kraju z powodu COVID-19 zmarło we wspomnianym okresie 16 osób.

fot. Jan Środa/Gazeta Polska

ZABYTKI WARSZAWY

Protest przed siedzibą MWKZ, zorganizowany 20 października br. przez stowarzyszenia ZOK i Obrońcy Zabytków Warszawy oraz inicjatywę Stop Korkom | fot. Janusz Sujecki/Gazeta Polska

Chmielna: Dwa zasadnicze pytania

Jeżeli układ urbanistyczny ul. Chmielnej nie zostanie wcześniej wykreślony z rejestru zabytków, to posadzenie w jej korytarzu dwóch szpalerów drzew całkowicie zmieniających charakter chronionego założenia będzie po prostu bezprawiem. Być może nie zdają sobie z tego sprawy ani entuzjści zasłaniania warszawskich zabytków, ani wykonujący posłuszenie ich polecenia mazowiecki wojewódzki konserwator zabytków (MWKZ) Jakub Lewicki. Jak dotąd nie istnieją żadne powody, by Chmielną pozbawić statusu zabytku. Są natomiast podstawy, by niezwłocznie unieważnić kuriozalne zalecenia Lewickiego wydane 18 sierpnia br.

Oto dwa zasadnicze pytania dotyczące planowanej przebudowy ul. Chmielnej. Czy wojewódzki konserwator zabytków może wydać zalecenia konserwatorskie dopuszczające likwidację chronionych prawem wartości zabytku rejestrowego, jasno wyszczególnionych w decyzji o wpisie do rejestru zabytków? Czy konserwator może zmienić wydane raz zalecenia konserwatorskie bez żadnych nowych okoliczności w rozpatrywanej sprawie? Odpowiedź na oba pytania jest oczywista. Jeżeli konserwator wyda takie zalecenia, naruszy przede wszystkim art. 4 pkt 2 i 3 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z ustawą „ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu (...) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków” oraz „udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków”. To jeden z podstawowych obowiązków konserwatora.

21 kwietnia br. MWKZ Jakub Lewicki wydał zalecenia oparte na solidnych merytorycznych podstawach, spełniające wymogi prawa, nakazujące zachowanie chronionych wartości – w tym przypadku – układu urbanistycznego Chmielnej. W niejasnych okolicznościach ten sam konserwator wydał 18 sierpnia kolejne zalecenia.

Dokument całkowicie bezpodstawny, zawieszony w próżni. Nie wspomina się tam o pierwszych wytycznych i nie wskazuje żadnych nowych okoliczności w sprawie, uzasadniających wydanie drugich zaleceń.

W przeciwieństwie do wytycznych z 21 kwietnia konserwator dopuścił wprowadzenie zieleni (czyli drzew, jak wynika z treści tego dokumentu) w korytarzu ul. Chmielnej, co oznacza przyzwolenie na zniszczenie zabytkowej wartości chronionego układu urbanistycznego. O przyczynach odrzucenia dotychczasowego stanowiska pan konserwator nie raczył w dokumencie wspomnieć. Projekt ratusza nie uległ bowiem zmianie; nigdy nie wycofano się z planów przekształcenia Chmielnej w park linearny. Nie było więc żadnej „alternatywnej koncepcji” ani najmniejszego powodu, by wydać kolejne zalecenia.

Zabytkowa Chmielna jest obecnie podwójnie zagrożona. Jeżeli jej wnętrze zostanie przekształcone w lokalny las, utraci ona wszystkie swoje wartości, które w 2009 r. zdecydowały o wpisaniu układu urbanistycznego do rejestru zabytków. Wtedy nie będzie już żadnych przeszkód, by układ ten po prostu wykreślić z rejestru. Na razie jest jeszcze czas na unieważnienie zaleceń z 18 sierpnia.

Janusz Sujecki

Z uzyskanych informacji wynika, że ze względu na ograniczenia finansowe urzędu nie wyznaczył on miejsc parkingowych, ale mogło być to zrobione na koszt mieszkańców.

WARSZAWA

Parkingowe korki

Ul. 21 Pułku Piechoty Dzieci Warszawy na stołecznym Gocławiu została objęta strefą zamieszkania wyznaczoną przez znaki D-40. Oznacza to, że parkowanie pojazdów może odbywać się jedynie w wyznaczonych miejscach. Problem w tym, że te miejsca nie zostały do tej pory wyznaczone. Straż miejska nakłada na kierowców mandaty za bezprawne pozostawianie pojazdów w strefie zamieszkania. Ostatnio ktoś postanowił zniszczyć znaki ustawione przy wjeździe do strefy. – Urząd dzielnicy powinien wytyczyć miejsca parkingowe. Z uzyskanych przeze mnie informacji wynika, że urzędnicy byli informowani o takiej konieczności, ale z niewiadomych przyczyn tego nie wykonali – mówi „Dodatkowi Mazowieckiemu” radny Piotr Szyszko z PiS.

Anna Gębalska-Berekets

Osiedle Gocław. To tu znajduje się ul. 21 Pułku Piechoty Dzieci Warszawy. Przed wjazdem na osiedle jest umieszczony znak strefy zamieszkania. Kierowcy mogą poruszać się tamtędy z prędkością do 20 km/h, a parkowanie pojazdów jest możliwe jedynie na specjalnie wytyczonych miejscach. Na razie nie zostały one jednak wyznaczone.

Mieszkańcy mówią nam, że od marca br. straż miejska nęka ich mandatami za bezprawne parkowanie w strefie zamieszkania. Mundurowi nakładają

na kierowców punkty karne. – Komuś na ulicy puściły nerwy i jakiś czas temu znaki zostały zamalowane. W tym momencie służby nie przyjeżdżają. Sytuacja jest zgłoszona do spółdzielni i urzędu dzielnicy, poszła petycja od mieszkańców, żeby sytuację w końcu załatwić – mówi nam pan Tomasz Zin, mieszkaniec osiedla.

Mężczyzna podkreśla, że sprawa się ciągnie od dłuższego czasu. – Postawiono nam znaki strefy zamieszkania bez prawidłowego oznaczenia miejsc do parkowania, mimo że fizycznie są one wyznaczone (zatoczki, słupki itp.). Taka sytuacja spowodowała, że z naszej ulicy

zniknęły wszystkie miejsca do parkowania, łącznie z tymi dla osób niepełnosprawnych (też nie były prawidłowo wyznaczone) – tłumaczy pan Tomasz.

Mieszkańcy domagają się wyznaczenia maksymalnej liczby bezpiecznych miejsc do parkowania. – To wszystko jest do osiągnięcia – wystarczy rozsądny projekt, a nie bezmyślne postawienie znaków drogowych, które zrobiły z nas przestępców na własnym podwórku – dodają.

Sprawą zainteresował się Piotr Szyszko, radny dzielnicy Praga-Południe. „Kuriozum tej sytuacji polega na tym, że miejsca do parkowania pojaz-

ŚWIĘTA NA DROGACH

STATYSTYKA \ W okresie Wszystkich Świętych mazowiecka policja odnotowała 29 wypadków. Zginęły cztery osoby, a 46 zostało rannych – przekazał zespół prasowy Komendy Wojewódzkiej w Radomiu. Dane dotyczą okresu od 28 października do 1 listopada.

fot. Policja.gov.pl/d

MAZOWSZANIE ZALEGAJĄ Z OPŁATAMI

FINANSE \ Jak wynika z rankingu opublikowanego przez BIG InfoMonitor, Mazowsze znalazło się na drugim miejscu wśród największych dłużników czynszowych w kraju. Zaległości w opłatach za mieszkanie sięgają łącznie 36,6 mln zł.

fot. AdobeStock/d

oszt spółdzielni | fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

ntrowersje

dów po wprowadzeniu strefy zamieszkania do dziś nie zostały wyznaczone i oznaczone” – napisał samorządowiec w interpelacji skierowanej do władz Warszawy.

Radny oczekuje na odpowiedź i tłumaczy, że należy pomóc mieszkańcom, którzy pozostawieni zostali sami sobie. – Z przekazanych mi dokumentów wynika, że to Spółdzielnia Mieszkaniowa Orlik-Jantar wniosowała o utworzenie strefy zamieszkania. Urząd dzielnicy powinien wytyczyć i oznaczyć miejsca parkingowe. Z uzyskanych przeze mnie informacji wynika, że urzędnicy byli informowani o takiej konieczności, ale z niewiadomych przyczyn tego nie wykonali – mówi „Dodatkowi Mazowieckiemu” Piotr Szyszko, stołeczny radny PiS.

Kto doprowadził do takiego chaosu? Postanowiliśmy zapytać o to Urząd Dzielnicy Praga-Południe. Z udzielonych nam informacji wynika, że to Spół-

\\ Projekt został wykonany, a następnie zrealizowany na wyraźne życzenie Spółdzielni Mieszkaniowej Orlik-Jantar. Urząd ostrzegł, że wprowadzona zmiana spowoduje likwidację większości miejsc postojowych – mówi Andrzej Opala, rzecznik urzędu dzielnicy //

dzielnia Mieszkaniowa Orlik-Jantar złożyła pismo z prośbą o wyznaczenie miejsc postojowych na działce 12/1 obręb 3-06-03 w marcu br., a następnie w październiku.

– W marcu urząd informował spółdzielnię o ograniczeniach finansowych urzędu i możliwości wyznaczenia miejsc parkingowych na koszt spółdzielni. Urząd Dzielnicy Praga-Południe wprowadził znak D-40 w związku z wdrożeniem projektu stałej organizacji ruchu na ul. 21 PP Dzieci Warszawy. Znak obowiązuje od sierpnia 2020 r. Projekt został wykonany, a następnie zrealizowany na wyraźne życzenie Spółdzielni Mieszkaniowej Orlik-Jantar. Urząd ostrzegł, że wprowadzona zmiana spowoduje likwidację większości miejsc postojowych – mówi nam Andrzej Opala, rzecznik prasowy Urzędu Dzielnicy Praga-Południe.

Tłumaczy, że urząd nie występował do służb o nienakładanie mandatów dla parkujących w zatoczkach postojowych. – Decyzja w zakresie uchylenia bądź anulowania mandatów pozostaje w gestii straży miejskiej lub policji – dodaje Andrzej Opala. Sprawa jest rozwojowa. Będziemy o niej jeszcze informowali.

| fot. mat. pras./d

MUZYKA

Jazz zawładnie Radziejowicami

Już dziś startują III Radziejowickie Wieczory Jazzowe. – Jesień należy do jazzu! – zapowiadają organizatorzy wydarzenia. Radziejowickiej publiczności zaprezentują się m.in. Andrzej Jagodziński, Cezariusz Gadzina, Włodek Pawlik i Łukasz Pawlik, Wojciech Gogolewski. Start wydarzenia już dziś o godz. 19. Rozpocz-

sławem „Małym” Bartkowskim grającym na perkusji. Tego dnia goście wydarzenia będą mogli wysłuchać utworów Jana Sebastiana Bacha w jazzowym aranżacjach. Jak zapowiadają artyści, w programie koncertu znajdują się m.in.: Preludium C-dur 1 z „Das Wohltemperirte Klavier”, Preludium i Fuga nr 6 w tonacji d-moll

\\ Przyjazd do Radziejowic połączyć można ze spacerem po otaczającym pałac przepięknym parku, który o tej porze roku cieszy wszystkimi kolorami jesieni //

nie je saksofonista jazzowy i klasyczny, kompozytor, dyrygent Cezariusz Gadzina wraz z zespołem: grającym na instrumentach klawiszowych Kamilem Piotrowiczem, gitarzystą Rafałem Sarneckim, basistą Robertem Kubiszynem, perkunistą Cezarym Konradem oraz wokalistką Niką Lubowicz. Zgodnie z zapowiedzią koncert ma nawiązywać do „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. W piątek 4 listopada również o godz. 19 na scenie pojawi się jazzowa formacja Andrzej Jagodziński Trio, czyli Andrzej Jagodziński wraz z Adamem Cegielskim, który zagra na kontrabasie, i Cze-

oraz „Aria na strunie G”. W sobotę 5 listopada na scenie pojawi się Włodek Pawlik wraz z zespołem i synem Łukaszem Pawlikiem. Zwieńczeniem festiwalu 6 listopada będzie koncert zespołu Wojciech Gogolewski Trio. Tym razem festiwalowa publiczność usłyszy muzykę Skaldów w aranżacjach jazzowych. Jak zaznaczają organizatorzy, udział w koncertach jest bezpłatny i nie wymaga wcześniejszej rezerwacji. – Przyjazd do Radziejowic połączyć można ze spacerem po otaczającym pałac przepięknym parku, który o tej porze roku cieszy pięknymi kolorami jesieni – zachęcają.

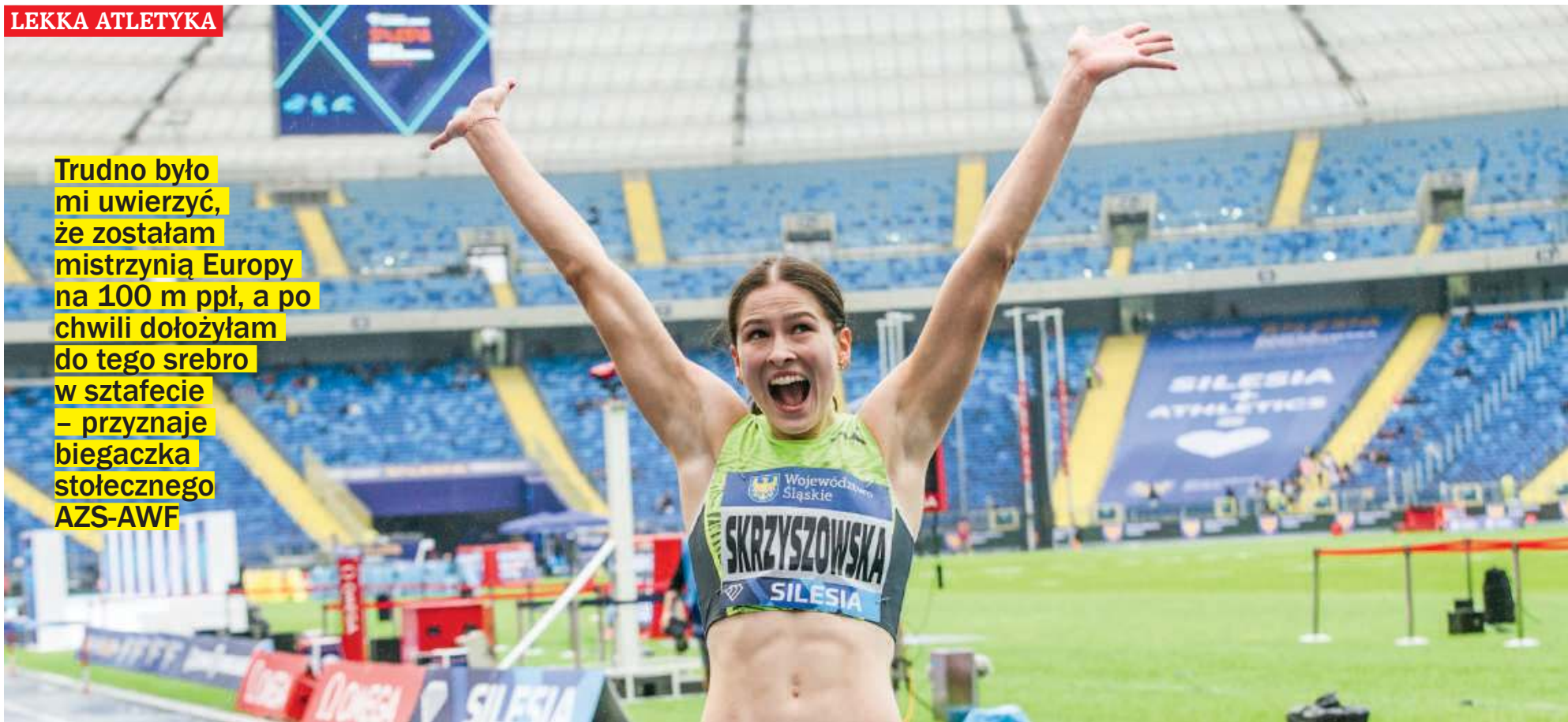
OSTATNI MECZ W ROKU

PIŁKA NOŻNA \ W piątek 4 listopada o godz. 20.30 Legia Warszawa podejmie na własnym stadionie Lechię Gdańsk. Będzie to ostatnie spotkanie stołecznego zespołu na własnym stadionie w 2022 r. Trwa sprzedaż biletów, do tej pory zajętych jest ponad 13,5 tys. miejsc. Spotkanie zaliczono do kategorii cenowej A, a standardowy bilet na Żytlekę kosztuje 45 zł.

fot. Wikipedia/d

LEKKA ATLETYKA

Trudno było mi uwierzyć, że zostałam mistrzynią Europy na 100 m ppł, a po chwili dołożyłam do tego srebro w sztafecie – przyznaje biegaczka stołecznego AZS-AWF

Pia Skrzyszowska w przyszłym roku wystartuje w halowych mistrzostwach Europy w Stambule i latem w mistrzostwach świata w Budapeszcie | fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

Najwspanialsze momenty życia

Kilka dni temu podczas gali Złote Kolce warszawianka Pia Skrzyszowska została ogłoszona trzecią najlepszą polską lekkoatletką w 2022 r. Zawodniczka AZS-AWF Warszawa zdobyła złoty medal mistrzostw Europy w biegu na 100 m przez płotki, ale jeszcze tego samego wieczora pobięła w sztafecie 4 × 100 m i razem z koleżankami zdobyła srebrny medal.

Artur Szczepanik

Złote Kolce to doroczny ranking polskich lekkoatletów przygotowywany od 1970 r. przez Polski Związek Lekkiej Atletyki. Zawodnicy otrzymują punkty za miejsca zajmowane w najważniejszych zawodach. Dodatkowe punkty zyskują za pobicie rekordów świata, Europy i Polski, a także za wysokie pozycje na listach najlepszych wyników w sezonie.

21 sierpnia w Monachium biegnące w sztafecie 4 × 100 m Pia Skrzyszowska, Anna Kielbasińska, Marika Popowicz-Drapała i Ewa Swoboda wywalczyły srebrny medal ME w Monachium i pobiły rekord Polski – 42,61. Biegająca na pierwszej zmianie Skrzyszowska tego dnia zdobyła już medal, i to najcenniejszy – złoto w swojej koronnej konkurencji 100 m ppł. Wcześniej, w lipcowych mistrzostwach świata w Eugene, biegaczka AZS-AWF doszła jedynie do półfinału swojej konkurencji. Nigeryjka Tobi Amusan pobiła wówczas rekord świata, a biegi stały na bardzo wysokim poziomie.

– Ona biegła w pierwszej serii, a ja w drugiej – wspomina Skrzyszowska. – Wycho-

dząc na start, zobaczyłam wynik 12,12. Koncentrowałam się na swoim biegu, ale gdy dostrzegłam napis „World Record”, zorientowałam się, co się stało chwilę wcześniej. Poziom mistrzostw świata był niesamowity. Żeby awansować do finału, trzeba było pobic 12,50. Potem kilka razy obejrzałam bieg Amusan, bo często był wyświetlany. Finał oglądałam z trybun. Biegi przez płotki weszły na wyższy poziom. Przed sezonem założyłam sobie, że chcę być w finale mistrzostw świata i pobić rekord życiowy. Skończyłam mistrzostwa na 10. miejscu z wyrównaną życiówką. Jestem zadowolona z tego, jak mi poszło. Nawet mój rekord (12,51) nie dałby tego finału. Te mistrzostwa dały mi do myślenia, że jeszcze dużo jest do zrobienia, skoro rekord świata poprawiono z 12,20 na 12,12. Uwierzyłam, że wciąż mogę się poprawić. To była dodatkowa dawka motywacji – mówi Skrzyszowska.

Rekord życiowy warszawianka pobiła w Polsce, podczas biegu w mitingu Diamentowej Ligi w Chorzowie. – Myślę, że nie był to idealny bieg. Chyba nawet zahaczyłam o jeden płotek, ale nie wytrąciło mnie to z rytmu. Warunki na pewno nie były sprzyjające, bo padało

i było dość chłodno. Byłam też zmęczona treningiem przed mistrzostwami Europy. Nie przypuszczałam, że pójdzie mi tak dobrze. Pomógł mi luz i brak presji, ale technicznie było daleko do ideału. Muszę poprawić jeszcze niuanse techniczne. Dużo błędów robię w nodze zakrocznej. Zajmuje mi to dużo czasu, a inne dziewczyny szybko schodzą z płotka. Ponadto odstawę siłowo od światowej czołówki. Na pewno jest jeszcze zapas – przyznaje Skrzyszowska.

Najważniejszą dla niej imprezą sezonu były jednak mistrzostwa Europy w Monachium. To wtedy poznali ją wszyscy polscy kibice. – Wierzyłam, że zdobędę złoty medal i taki cel postawiłam sobie przed sezonem. Wiedziałam jednak, że nie będzie to proste, bo rywalki są bardzo mocne. Miałam drugi wynik na europejskich listach, ale wiedziałam, że wszystko idzie w dobrą stronę, jestem zdrowa, a w treningu jest coraz lepiej. Zaskoczeniem był dla mnie za to udział w sztafecie 4 × 100 m. Nie miałam pojęcia, że w nim pobeć – ostatniego dnia zawodów były finały biegu na 100 m ppł i sztafety. Ten pomysł zrodził się dopiero w Monachium. Od razu się zgo-

dziłam. Jednak nie myślałam o sztafecie, bo wcześniej miałam bieg na 100 m ppł. Ani razu nie trenowałam z dziewczynami przekazywania pałeczki, ale zmiana z Anią Kielbasińską wyszła nam bardzo dobrze. Oba finały dzieliło tylko kilkadziesiąt minut. Dwa razy przebiegałam 100 m ppł, a przed sobą miałam kolejne 100 m w sztafecie. Nie skupiałam się na regeneracji. Wiedziałam, że dam radę to pobic. Moje emocje po biegach płotkarskich wtedy dominowały. Te kilka godzin to były najwspanialsze momenty mojego życia. Trudno było mi uwierzyć, że zostałam mistrzynią Europy na 100 m ppł, a po chwili dołożyłam do tego srebro w sztafecie, choć wiedziałyśmy, że mamy na to szansę. Jednak występ w finale mój i Ani Kielbasińskiej to był eksperyment. Mogło pójść super, ale mogłyśmy też polec na starcie. Drugi medal dostarczył mi dodatkowych emocji – przyznaje biegaczka stołecznego AZS-AWF i zapowiada, że w sztafecie wystartuje jeszcze nie raz.

– Biegałam w sztafecie już podczas igrzysk w Tokio. Wiem, że w przyszłorocznych MŚ biegi na 100 m ppł potrwają trzy dni, a w kolejnych dniach odbędą się sztafety, więc jeśli otrzy-

mam taką propozycję, to z chęcią ją przyjmę. Dobrze dogaduję się z dziewczynami. W Eugene mieszkaliśmy razem w pokoju. Jestem związana z tą sztafetą i biorę w niej udział, gdy tylko mogę – zapowiada.

Już łąda dzień Skrzyszowska znacznie przygotowania do sezonu halowego. – Mam w planach dwa obozy w RPA. Pierwszy będzie trwać trzy tygodnie: od połowy listopada do połowy grudnia. Drugi będzie w styczniu. Oprócz tego będę trenować u siebie, w Warszawie. Chcę się dobrze przygotować do halowych mistrzostw Europy w Stambule. Po sezonie letnim wiem, że coraz lepiej biegam przez płotki. Jednak trudno mi określić, jaki osiągnę wynik, bo dawno nie biegałam już 60 m ppł w hali. Celuję w finał i medal jest realny, tym bardziej że początek biegu w moim wykonaniu jest lepszy niż końcówka – przyznaje biegaczka, która na co dzień trenuje ze swoim tatą Jarosławem Skrzyszowskim. – Pracujemy wspólnie od 2019 r. Razem dążymy do wspólnych celów. Traktujemy trening jak przyjemność, a nie obowiązek, który trzeba wykonać – kończy.

(PAP)